

Muri diploma ljubljanskega Zmaja

Na letošnjem jubilejnim modnem sejmu v Ljubljani, ki poteka že 30 let zapored, se je znova izkazala tovarna oblačil in perila Mura iz Murske Sobotice. Na pravkar končani veliki sejmski prireditvi Moda 85 na Gospodarskem razstavišču so ob jubileju tej največji pomurski delovni organizaciji podelili posebno diplomu za dolgoletno pomoč in sodelovanje v minulih treh desetletjih. Razen tega pa je zelo pomembno priznanje dobila tudi temeljna organizacija združenega dela Perilo, in sicer diplomu ljubljanskega Zmaja za kolekcijo moških poletnih srajc iz 100-odstotnega bombaža. Na tokratnem jubilejnim sejmu Moda 85 se je soboška Mura kot nadvse uspešen izvoznik predstavila z vrsto izdelkov tekstilne in konfekcijske industrije za sezono pomlad-poletje 1985.

-5c

NASLOV

Leto XXXVII

Št. 3

Murska Sobota

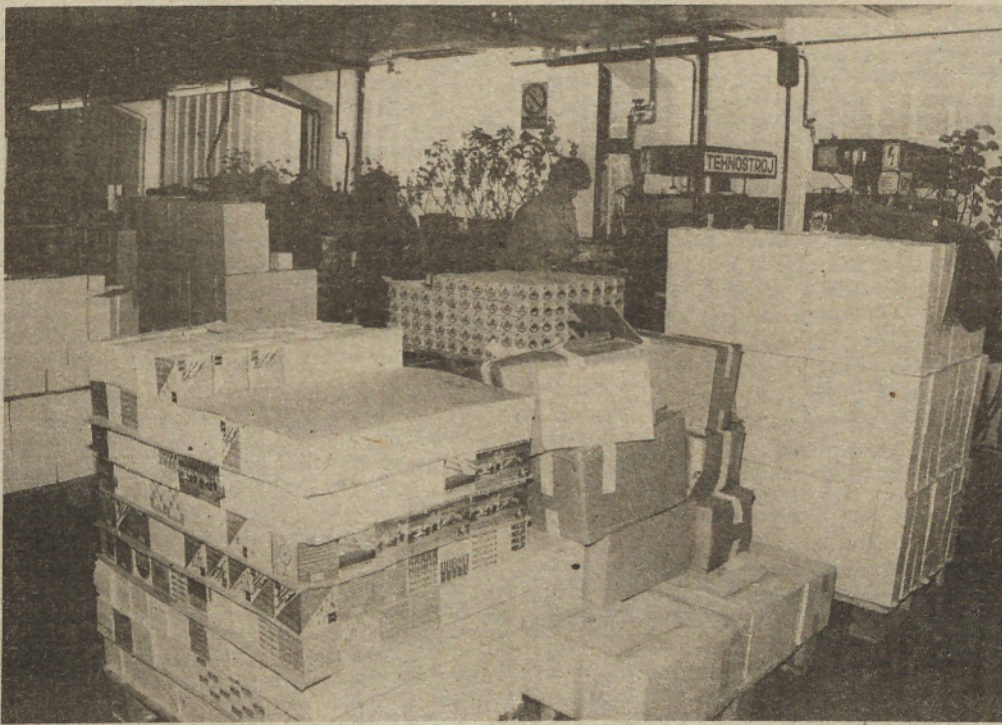
25. jan. 1985

CENA 35 DIN

VESTNIK

NOVO MEŠANO PODJETJE EURECO — Plod dolgoletnega poslovnega-tehničnega sodelovanja med soboškim Pomurskim tiskom oziroma temeljno organizacijo Tiskarna in firmo Ritter iz Darmstadta v Zvezni republiki Nemčiji je nedavna ustanovitev mešanega podjetja Eureco. To je kratka za Evropsko reklamno kocko, s katero nameravajo še bolj prodreti na zahtevno konverzibilno tržišče. Že letos računajo, da bodo iztržili 4 milijone mark, s čimer bodo v primerjavi z letom poprej povečali proizvodnjo za 36 odstotkov. Več o tej pomembni pridobitvi pa na 4. strani.

Foto: A. A.



OPREDELJEVANJA SZDL

Začrtan razvoj v petih letih

Izvršni svet skupščine občine Ljutomer je na torkovi seji sprejel osnutek smernic družbenega plana za naslednje srednjeročno obdobje. Čeprav gre le za dokument, v katerem so opredeljeni globalni viri razvoja po posameznih panogah oziroma področjih, pa bodo smernice, kot so jih sprejeli, dobra osnova za načrtovanje bodočega razvoja občine Ljutomer.

Vsekakor bo potrebno upoštevati skladnejši razvoj v družbeni smeri in pri tem za celotno industrijsko proizvodnjo upoštevati analizo uresničevanja družbenega plana občine v minulih obdobjih. Pri tem pa odpraviti vse tiste pomanjkljivosti in nerealizirane panoge, pa naj si bo to na področju investicij, kadrovske politike, smotnejše izraze proizvodnih zmogljivosti ali uvažanja sodobnejših tehnologij v proizvodne procese. Možni materialni okviri, ki so jih danes predstavili, so sicer dokaj smeli, če upoštevamo gospodarska gibanja v minulih dveh letih. Pa vendar je utemeljitev dokaj upravičljiva: brez smelega načrtovanja in optimističnega gledanja v prihodnost ni razvoja, sicer pa bo smernice dopolnila javna razprava, potrdili pa jo bodo zbori skupščine na eni od naslednjih sej.

D. L.

Fronta je, manjkajo borci

Socialistična zveza še ne opravlja družbenokontrolnega in nadzornega poslanstva, kot bi ga v političnem sistemu morala. Vse prevečkrat je v vlogi izvajalca, čeprav ji gre naloga usmerjevalca. Je bolj fronta forumov kot ljudi. Minule letne programske konference so potrdile, da se le polagoma otresamo formalizmov in premalo dosledno tehtamo pobude in predloge, ki jih dajejo občani. Delegacije v svojem delovanju niso kdove kako prepričljive in zanimivo bi bilo razčleniti, kako je po nekaj letih obstoja šestih krajevnih skupnosti v mestu Murska Sobota z usklajevanjem in zadovoljevanjem interesov, potreb in želja delovnih ljudi in občanov.

Ne bi smeli pozabiti na sekcije kot jedra pobud občanov in priznati že znano zadrego: čeprav smo preorganizirani, še ne uspevamo s koordinacijskimi odbori, sveti in komisijami »pokrivati« vseh področij. Pravzaprav smo postali žrtve lastne organiziranosti in hierarhije ter s togim ustoličenjem krajevnih organizacij SZDL in njihovih predsedstev zadali hud udarec množičnosti. Zbori občanov so postali prava redkost, razen če ni izrednih vzrokov za njihov sklic.

Množičnih sestankov in shodov takorekoč ni več. Ljudje se otepajo družbenopolitičnih nalog in če ne bo šlo drugače, bo treba vzeti tiste, ki so delavljivi in hočejo, kljub temu da niso dovolj sposobni. Pri vsebini delovanja se politične organizacije vse preveč podvajajo. Sorazmerno dobro so znane razmere v tovarnah in res ne bi bilo potrebnih toliko sestankovanj in prepričevanj. Drži pa, da ljudje vendarle začnejo zrelejši presojati, kaj je materialno mogoče in kaj ne.

V Gornji Radgoni so že lep čas v skripih zaradi financiranja krajevnih skupnosti, tamkajšnji delegati pa razjarjeni zavoljo »ničelnega« vpliva, ki ga imajo v

interesni skupnosti za ceste. Izvajalska organizacija pride z izdelanim programom na skupščino.

delegat postavi pred dokončno dejstvo in jih potisne v vlogo glasovalnega stroja.

Vse to in še mnogo drugega so izrekli na zadnjem sestanku medobčinske organizacije SZDL v Ljutomeru, sklenimo pa z repliko enega od razpravljalcev: resda imamo frontno organizacijo (namreč SZDL), le tistih je premalo, ki bi se na fronti borili.

(B2)

Krajitev obmejnih slikov mladosti

Na osnovi lanskoletnega dogovora med republiško konferenco Zveze socialistične mladine Slovenije in medobčinskim svetom za Pomurje s predstavniki mladinske organizacije iz Körmenda o razširitvi medsebojnega sodelovanja se je konec tedna v sosednji državi mudila 5-članska delegacija soboške mladine, ki jo je vodil predsednik Ivan Smodiš. Od petka do nedelje so se člani občinske konference ZSMS iz Murske Sobotice, med katerimi so bili tudi predstavniki madžarske narodnosti, udeležili tridnevnega seminarja za sekretarje mladinskih organizacij iz okrožja Körmend, ki je potekal v kraju Velem. Na ta način so se seznanili z delom madžarskih mladincev in mladink ter z nekaterimi aktualnimi nalogami. V razgovoru so izmenjali izkušnje in se dogovorili za razširitev sodelovanja, zlasti na kulturnem in športnem področju. Tako bi to sodelovanje še posebej okrepili med krajema Viszák in Bajánsenye na Madžarskem ter Salovci in Hodošem v soboški občini.

— 5c

Obisk delovne skupine SZDL

Na krajšem obisku v lendavski občini se je mudila delovna skupina republiške konference SZDL, ki jo je vodil sekretar Geza Bačić. Gostje so obiskali obrat Leka

v Lendavi in se spoznali z delovanjem tega najmlajšega obrata v občini, ki v veliki meri vpliva na prestrukturiranje gospodarstva občine. Lek letos gradi nove proizvodne prostore, v katerih bodo izdelovali antibiotike. Delovna skupina je obiskala tudi INA-Nafto in se pogovarjala o položaju te delovne organizacije, zlasti pa o možnostih za čimprejšnjo sanacijo, da bi lahko delovni kolektiv uspešno posloval.

Jani D.

„Odpisani“ se vračajo

str. 20

AKCIJA ZA DOGRADITEV IN OPREMLJANJE KIRURGIJE

Kdor hitro da, dvakrat da!

V Murski Soboti se je v torek sestal akcijski odbor pri Pomurskem medobčinskem svetu SZDL, ki ga kot predsednik vodi Boris Prejac ter obravnaval problematiko gradnje kirurgije in prizadevanja pri izvedbi javne razprave v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela, vodstvih občinskih družbenopolitičnih organizacij, občinskih zdravstvenih skupnostih in skupščinah občine. Akcijski odbor za dodatno zbiranje sredstev za dograditev in opremljanje kirurgije soboške bolnišnice, ki ga sestavljajo predstavniki vseh štirih pomurskih občin, je sprejel program aktivnosti, ki so se že začele in ki dobivajo vso podporo v širši javnosti. Dogovorjeno je bilo, da bo PMS SZDL že na petkovi seji sprejel nadaljnje usmeritve družbenopolitične aktivnosti. Že se je sestal uredniški odbor za izdajo Vestnika, ki bo izšel 7. februarja in v katerem bo obširneje opisan potek dosedanje gradnje kirurgije, koliko sredstev je bilo doslej porabljeno in koliko še potrebujemo za dograditev in opremljanje kirurgije, hkrati pa tudi imenovali aktiviste za javno razpravo. Posveti o tej pomembni družbeni akciji pa bodo tudi v krajevnih organizacijah SZDL in osnovnih organizacijah sindikata, družbenih organizacijah in društvih, obrtnih zadrugah, združenjih itd. O predlogih za dodatno zbiranje sredstev pa bodo tekle razprave tudi na sejah skupščin občin in občinskih zdravstvenih skupnostih.

Gre torej za skrbno načrtovano akcijo, s katero naj bi delovni ljudje in občani Pomurja dodatno zbrali potrebna in manjkajoča sredstva za dograditev in opremo kirurgije, ki je nujno potrebna za boljše zdravstveno varstvo. To je potrebno tudi zato, da se gradnja ne bi zavlekla in podražila. Po dosedanjih predvidevanjih bi z rednim dotokom sredstev lahko zbrali 466 milijonov dinarjev. Z dodatnimi viri sredstev: dva enodnevna zaslužka zaposlenih v dveh letih, sredstva skupne porabe, prispevki kmečkih gospodinjstev, prispevki obrtnikov, prostovoljni prispevki občanov, prodaja objektov kirurškega in ušesnega oddelka, republiška solidarnost in sredstva prispevne stopnje iz dohodka organizacij združenega dela v drugi polovici prihodnjega leta, pa bi zbrali okrog 690 milijonov dinarjev, v tem znesku so predvidene tudi podražitve. Dosedanji razpravljalci o akciji dodatnega zbiranja sredstev za dograditev in opremljanje kirurgije so predvsem izražali bojazen, ali bo mogoče dobiti predvidenih 371 milijonov dinarjev republiških solidarnostnih sredstev. Pri graditvi kirurgije soboške bolnišnice, naložba je dobila potrditev v republiki, naj bi republika prispevala 30 odstotkov solidarnostnih sredstev. Dileme so le ali smo za objekt ali tudi za opremo. Poznavalci razmer naložb v zdravstvo v Sloveniji so menili, da bodo v letošnjem letu v glavnem končane ostale naložbe v Sloveniji in da bi zato dograditev kirurgije lahko bila deležna predvidenega zneska. Ker je doslej gradnja kirurškega bloka soboške bolnišnice bila deležna solidarnosti tako delovnih ljudi in občanov Pomurja, kakor tudi republike, se torej lahko nadajamo, da bo tudi načrtovana akcija za dodatno zbiranje sredstev uspeša in da bo ta prepotreben zdravstveni objekt v Pomurju čimprej predan namenu. Seveda pa je pri akciji zbiranja sredstev zelo pomembno, da bi upoštevali pravilo KDOR HITRO DA — DVAKRAT DA! Nekateri se tega pravila držijo in so sredstva že tudi nakazali.

Feri Maučec

Panonija: misliti tudi na prihodnost

str. 4



PREBIRANJE LEŠNIKOV V LJUTOMERSKEM AGROPLODU — Vse za ljubi (socialni) mir in ljubi kruhek, se nam je utrnulo, ko smo pred kratkim v jedilnici Emonine temeljne organizacije Agroplov v Ljutomeru pogledali skozi objektiv fotoaparata na delavke, ki so marljivo prebirale lešnike, uvožene iz Sovjetske zveze. Dostavljajo pa jih tudi v prebiranje na dom, samo da bi zaposleni imeli delo in plačo.

(B. 7.)



Francosko čezmorsko posest, otoško Novo Kaledonijo, so zajeli nemiri. Sam francoski predsednik Mitterrand je prišel mirit privržence ideje o samostojnosti otočja in nasprotnike, ki se zavzemajo za to, da ostane Nova Kaledonija še naprej sestavni del francoske republike. Na sliki: ljudstvo na ulicah glavnega mesta Noumee ob prihodu predsednika Mitterranda.

Ameriška nasprotovanja Belgijcem

Belgijski premier Wilfried Martens je s težko pričakovane poti v Belo hišo, prinesel dovolilnico, da Belgija lahko preloži datum za začetek instaliranja ameriških manevrskih raket in negativen odgovor na zahtevo, da bi Belgija prodala Libiji jedrsko centralo, enak odgovor na vprašanje ali bo Washington dal Belgiji obljubljen ček za opremo visoke tehnologije, ki je ni smela prodati Sovjetski zvezi, in ob vsem tem neprijetno spoznanje, da je Belgija spet enkrat drobiž v obračunavanju supersil.

Kar zadeva jedrski reaktor, vreden okroglo milijardo dolarjev, in elektronsko strojništvo za SZ, v vrednosti 680 tisoč dolarjev, so stvari preproste. ZDA so Belgiji v skladu s pravico, ki jo ima velesila, katere delež nuklearnih sil dosega 97 odstotkov zmogljivosti NATO, v odnosih z drugimi članicami zavezništva, prepovedale oba izvoza. Predviden sporazum o nuklearnem sodelovanju je v Washingtonu dobil naziv »belgijska atomska bomba za Libijo«, strojništvo pa naj bi »Rusi uporabili za izdelavo jedrskih raket.«

Da bodo razmerja med najmočnejšo in eno od najmanjših članic zahodnega vojaškega zavezništva jasnejša, še nekaj detajlov.

Belgijska vlada in podjetje Belgonucleaire, ki ga vlada

nadzoruje, sta si, tako trdijo v Bruslju, priborila posel v Libiji, ker imata z njo boljše gospodarske povezave od večine drugih zahodnih tekmecev. Libija bo centralo dobila, o tem v Bruslju nihče ne dvomi. Če ji je ne bo prodala Finska, Francija ali druga zahodna država, ki ne občuti dominacije ZDA v atlantski zvezi, potem ji jo bo vsekakor Sovjetska zveza.

Od tod naprej pa si gredo presoje v Bruslju in Washingtonu daleč vsaksebi. V Belgiji molijo ZDA pod nos, da gre za nevarno civilno centralo in da je možni kupec podpisal vse ustrezne mednarodne sporazume. Onstran Atlantika odgovarjajo nekako takole: »Najprej civilni reaktor, potem malo reprocesiranja, sledi pa atomska bomba.«

»Dovolj je že samo«, tisk navaja razmišljanje ameriških uradnih krogov, »če državo naučijo ravnati z jedrskimi snovmi in ji s tem pomagaš pri izdelavi bombe.«

Toda Reagan je bil spet neomajen. Kakorkoli, če bo pogodbo, ki je v teh recesijskih časih vredna zlata, dobila katera od zahodnih tekmecev, zdaj nemočno žugajo bruseljski dnevnik Le Soir, potem je bila »Belgija spet enkrat tarča slabe šale«.

velika tema sestanka med Martensom in Reaganom.

Gre za manevrirne rakete: morilski stroj, 6,4 metra dolg in 1207 kilogramov težak, z računalnikom, ki vselej ve, kje raketa leti, ne da bi se zanašal na signale od zunaj. S pomočjo elektronskih možganov se raketa, okrog 15 metrov nad zemljo in skrita pred radarji, med letom spušča, dviga in zavija, ter tako izogiba vzpetinam in sovražni obrambi.

Po koledarju NATO bi moral belgijski kontingent tega izredno natančnega in zanesljivega jedrskega orožja začeti prihajati v bazo Florennes, nedaleč od Bruslja, sredi marca, s tem, da bi bilo 48 orožij instaliranih do konca leta 1987.

Wilfried Martens je v Washington odpotoval po blagoslov za zamisel, da bi Belgija, kot so pojasnili v Bruslju, »tehnično vojaški koledar« nameščanja raket, zamenjala s »političnim«, ali preprosto, da bi za nedoločen čas prestavili začetek instaliranja, s tem, da ostane veljaven rok do konca 1987, kot zadnji rok, v katerem bo Belgija izpolnila svojo dolžnost do NATO.

OCENA SEDANJEGA STANJA

Razmere v naši družbi je pred novim letom ocenil dr. Najdan Pašić, vodja delovne skupine zveznega društvenega sveta za delegatski sistem odločanja in ustavni koncept družbenopolitičnih skupnosti, takole: »Zgodilo se je prav tisto, na kar je Edvard Kardelj opozarjal kot močno veliko nevarnost. — to so spopadanja centraliziranih republiških in pokrajinskih »kapitalov« na enotnem jugoslovanskem trgu. Kajti to je, kakor poudarja Kardelj tisto, kar neizbežno seka poti samoupravnega združevanja čez republiške in pokrajinske meje.«

To je ugotovitev iz kritične analize delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, ki jo pripravljajo v petih skupinah zveznega društvenega sveta za vprašanje družbene ureditve. Logično pa je vprašanje: kako se je to moglo zgoditi? Pašić je pojasnil takole: »Ekstenzivna uporaba pravic družbenopolitičnih skupnosti, zlasti pa republik in pokrajin, da urejajo pogoje gospodarjenja, je pripeljala po stranskih poteh (kar je vse bolj očitno), do restavracije nekaterih državnolastniških odnosov in za to se cela vrsta organov nasproti sredstvom razširjene reprodukcije in združenemu delu na svojem območju obnaša lastniško.«

Kako je v praksi? »Eno bistvenih spoznanj, do katerih smo prišli pri analizi vseh institucij v sistemu z opazovanjem delovanja delegatskega sistema — od občin do federacije — glede odnosa med družbenopolitičnimi skupnostmi v procesu odločanja, je ta, da je ključ v demaskiranju odnosov, ki se realno vzpostavljajo med združenim delom in centri političnega odločanja.« je pojasnil Pašić. »Ta odnos je v svojem bistvu — obrnjen na glavo. Namesto da združeno delo sledi svojememu interesu, da se čim boljše gospodari s sredstvi družbene reprodukcije, kar pomeni ekonomsko racionalno združevanje sredstev, njihovo usmerjanje tja, kjer je mogoče doseči z njimi največje učinke itd., je združeno delo ostalo pod direktnim skrbništvom političnih centrov, predvsem pa izvršnih in upravnih organov republik in pokrajin. Tako obrnjen odnos torej ogroža tako razredni kot politični značaj sistema (in ga tudi razvrednoti), kajti, kot pravi Edvard Kardelj: »Delovni ljudje

Pismo iz Beograda

ne morejo imeti politične oblasti v družbi, če nimajo ekonomske oblasti nad družbenim kapitalom, nad lastnim presežkom dela.«

Dokler je to tako, ugotavlja Pašić, je težko uresničiti ustavni koncept iz 1974. leta. Za njegovo uresničitev je namreč bistveno uresničevanje ustavnega koncepta o vladajočem položaju združenega dela pri razpolaganju s sredstvi razširjene reprodukcije in vzpostavitve učinkovitega mehanizma sporazumevanja in dogovarjanja republik in pokrajin o skupnih interesih. Da bi bilo to uresničeno, se morajo odpreti dinamičnejši procesi samoupravnega združevanja, ki mora povezovati delavski razred na celotnem jugoslovanskem območju.

Tako Pašić spominja na Kardeljevo vizijo razvoja samoupravljanja, ki jo je sam Kardelj opredelil takole (v Smereh razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja): »Sreče ne moremo prinesiti človeku ne države, ne sistema, niti politične partije. Srečo si lahko človek ustvari le sam. Avantgardne sile socializma in socialistična družba imajo torej lahko samo en cilj — da glede na možnosti danega zgodovinskega trenutka ustvarjajo razmere, v katerih bo človek čim bolj svoboden — v takšnem osebnem izražanju in ustvarjanju, da lahko, na temelju družbene lastnine, svobodno delo na proizvodnih sredstvih in tako uresničuje svojo svobodo. To je samoupravljanje.«

Če torej nekdo zaradi neuresničevanja tako zasnovanega sistema želi spremeniti ta sistem, češ da je očitno, da ne deluje, je na strani tistih, ki so prepričani, da delavec ni treba dajati vajeti v njihove roke. Toda delavci imajo ustavno pravico »jemati vajeti v svoje roke.« le pot do te pravice je strašno dolga, kot vemo iz lastne prakse, zlasti pa iz raziskovanj Ksare Balabanovič, ki vodi beograjsko televizijsko oddajo pod naslovom: »Dolga pot do pravice«. Barometer dejanskega stanja je torej pot sodobnih hlapcev Jernejev do ustavno dane pravice za svobodo, ki jim jo današnja praksa še vedno odreka. Komunisti jim morajo to pot odpirati revolucionarneje kot doslej in odstraniti tiste »komuniste«, ki še vedno postavljajo barikade samoupravljanju.

Viktor Širec

v žarišču dogodkov

TUJE BANKE POSOJAJO NAŠ DENAR

V decembrskih gospodarskih gibanjih, ki jih pripravljajo sodelavci ekonomskega inštituta pravne fakultete v Ljubljani, pišejo o deviznih vlogah občanov. Naši ljudje imajo (ali naj bi imeli) v domačih bankah, »nogavicah« in v tujih bankah skorajda toliko denarja, kolikor znaša jugoslovanska zadolžitev do tujine.

To kar samo od sebe poraja misel, kako bi ta denar porabili za poravnavo dolgov v tujini. Že lani so v GG (Gospodarskih gibanjih) predlagali, da bi zunanjo zadolžitev zmanjšali tako, da bi povečali notranji devizni dolg (saj je tistih osem milijard dolarjev, kolikor jih imajo vlagatelji v domačih bankah, že porabljenih za odplačilo dolgov in obveznosti v tujini). Po njihovem prepričanju pa je proces — zaradi napačne ekonomske politike — ravno nasproten: s tujimi denarji odplačujemo domače devizne dolge, dolarji nam polzijo iz rok.

Da vse več deviz ostaja v nogavicah oziroma potuje v tuje banke (kjer so zdomci za domače rezidente postali nekakšni posojilci bankirji med veljavnostjo depozita), je iskati vzroke v tem, da domače banke izplačujejo obresti v dinarjih, da je postopek, ko hočejo do deviznih obresti zdomci, zapleten in neprijeten, in da v bankah pišejo posebej devize z znanim in posebej tiste z neznanim izvorom. Predlagatelji sprememb obstoječe zakonodaje se močno bojijo, da bo

domače prebivalstvo vse devize odneslo v tujino in tam porabilo: nekaj zato, ker je pot do tujih bank dolga in tvega (hranjenje v tujini je nezakonito za zaposlene v SFRJ), nekaj tudi zato, ker se jim bo zdelo v tujini vse ceneje, saj deviz ne bodo kupovali s podcenjenim dinarjem, marveč bodo blago plačevali z bankovci iz svojih deviznih zalog. V skrajnem primeru bi se lahko zgodilo, da bi se devizne vloge prebivalstva v domačih bankah povsem posušile in bi v njih ostale le dinarske vloge.

Zdaj pa tako: snovalci stabilizacijskega programa so si močno želeli prav to, da prebivalstvo varčuje v dinarjih, plačuje v dinarjih, živi le z dinarji. Prebivalstvo pa mora samo spoznati, če postavimo gospodarstvo na ekonomske zakonitosti, kar je prav tako izhodiščna točka stabilizacijskega programa, da je poslovanje z dinarji, kupovanje z dinarji in varčevanje z dinarji koristnejše, kot če to dela z devizami. Tega seveda še ni spoznalo (in ni moglo spoznati), in zato v danih razmerah prebival-

stvo mora svoja likvidna sredstva držati v devizah, jih skrivati v nogavicah in spravljati v tujih bankah. Delavec torej sam odloča, kaj mu koristi in kaj mu škodi. Tisti, ki imajo devize v nogavicah in tujih bankah, so tako »povedali«, da se jim zdi tveganje — da bi imeli devize v naših bankah (zaradi dinarskih, inflacijsko obzrtih obresti, zaradi bojznosti, da bodo izgubili devizno glavnico, da jih bo kdo spraševal, kako so prišli do deviz itd.) — večje, kot pa če imajo devize (brez obresti) v »nogavicah« ali (z deviznimi obrestmi) v tuji banki. Tako torej izgubljene devize dobijo tuje banke, ki nas kreditirajo in kreditirajo nas z našim lastnim denarjem. Torej bi morali takoj vnovič devizno obrestovati devizne vloge prebivalstva, odpraviti razlikovanje med znanimi in neznanimi izvori deviz, postopoma pa odpraviti vse omejitve pri razpolaganju z devizami (omejene dvige), ponuditi konkurenčne obresti (glede na tuje banke), odpraviti prodajo blaga za devize (in tudi dinarsko kreditiranje s prodajo deviz). Strah zaradi življenja od devizne rente, nedela, torej zaradi nesocialističnega ravnanja, bo manjši, če bomo ugotavljali dohodek prebivalstva pri izvoru, to pa pomeni

vzpostavitev učinkovitih davčnih služb, ne pa obsojanje vsega, kar je nadpovprečno, sposobnejše in učinkovitejše...

Seveda, vse to je hudo, hudo skrajšan povzetek tistega, kar je mogoče prebrati v GG. Tak, za premišljanje. Denimo za premišljanje tudi o tem, zakaj se posamezni ekonomisti nenehno ukvarjajo z deviznimi vlogami občanov, zakaj se ogrevajo za normalnejše, svetu primernejše bančne storitve, zvezni državni uradniki pa snujejo načrte, kako bodo ves golaž finanširanja t. im. negativnih tečajnih razlik, ki se jih je nabralo za 2.500 milijard dinarjev ali celo več, razmejili, odpravili na najbolj inflacijski način (primarna emisija, takse, davki), kako bi ločili inflacijske »bogate« in inflacijske »siromake«, ne nazadnje kako bi vzeli več tistemu, ki dela in ima in dali tistemu, ki sedi in čaka, da bo od kje kapnilo...

Dolgo bomo še čakali, da bo naš dinar konvertibilen, kot bi nekoč že skoraj postal. Dolgo bomo čakali, da bo dobil v dinar zaupanje vsak naš in tuj »kmeti«. Tudi zato, ker pri nas nenehno nekaj solidiziramo, krpamo, prelivamo, ker premallo (vsi) delamo.

V Avstraliji nekoliko drugače

Vroči val, ki je te dni zajel jugovzhodni, najbolj naseljeni del Avstralije, s temperaturami več kot 40 stopinj Celzija v senci in vročimi vetrovi, ki pihajo iz osrednjih avstralskih puščav, je povzročil več sto požarov v državah Viktoriji, Južni Avstraliji in Novem južnem Walesu. Samo v eni noči je zgorelo 50 farm severno od Melbourn. Pri tem so izgubili življenje 60-letni farmer in njegova 7- in 9-letna vnuka. V ognju v osrednji Viktoriji kljub neznanskim naporom gasilcev — požar se je razširil na površini 20 tisoč hektarov — zgorel en človek, več pa jih je bilo hudo opečenih. V mestecu Mariboru (kakšno naključje!) so evakuirali osem tisoč prebivalcev, ker je og., že zajel hiše na mestnem robu in se še naprej širi.

Požari divjajo tudi v Južni Avstraliji, zajeli so celo pred-

mestja prestolnice Adelaide. Povzročili so ogromno škodo, vendar na srečo ni bilo človeških žrtev. V Novem južnem Walesu že nekaj dni velja najstrožja prepoved prižigati ogenj, kazni pa znašajo 4000 dolarjev in dve leti zapora.

Da bi bile težave še večje, so se ob obrežjih v oceanskih vodah pojavile velike jate morskih psov in se ljudje sploh ne morejo kopati, čeprav je vročina strašna.

Med morskimi psi so tudi nevarni »psi ljudožerci« in si nihče od kopalcev ne drzne zabresti globlje v vodo kot do kolen.

Biologi ta pojav razlagajo z vdorom toplih tropskih morskih vetrov s severa. Ti naj bi prinesli s seboj velike jate sardel, za njimi pa so med iskanjem hrane priplavali tudi morski psi.

globus

BUDIMPEŠTA — Madžarska časopisna agencija MTI je sporočila, da potekajo te dni redne letne taktične vaje madžarske ljudske armade.

MOSKVA — Direktor moskovske Pravde je v nekem intervjuju izrazil mnenje, da zaradi prevelike desničarske usmerjenosti Vatikana, ne bo prišlo do obiska papeža v Sovjetski zvezi.

DAKA — V minulih dvajsetih letih je 40 tajfunov in snežnih viharjev v Bangladešu terjalo več kot 700 tisoč človeških žrtev.

ADIS ABEBA — Nabito poln vlak je v bližini Awasha v Etiopiji zgrmel v prepad. Nesreča je terjala 392 mrtvih in 370 ranjenih. Vzroka nesreče še niso pojasnili.

BUDIMPEŠTA — Na Madžarskem so lani pridelali 15 milijonov ton žitaric, kar je največji pridelek doslej.

NEW DELHI — Zaradi vohunstva so aretirali sedem indijskih funkcionarjev, med njimi tudi osebe, zaposlene v kabinetu premiera Radživa Gandhija.

NAIROBI — Afrika bi letos potrebovala najmanj 6 milijonov ton hrane. To je za 3,7 milijona ton več, kot so ji razvite države poslale lani, v letu najhujše lakote v tem stoletju.

HAVANA — Član ameriškega kongresa, demokrat W. Aleksander je po nedavnem obisku v Havani izjavil, da je še prezgodaj govoriti o obnovitvi diplomatskih odnosov med ZDA in Kubo.

MOSKVA — V Sovjetski zvezi so pocenili avtomobile, zaporoča na primer za 27 odstotkov; od 3.550 na 2.600 rubljev.

IQUITOS — V zgornjem toku Amazonke je neka potniška ladja naletela na drevesno debl in se potopila. Od 150 potnikov in 5 članov posadke pogrešajo 70 ljudi.

CHICAGO — Ameriško medicinsko združenje je ugotovilo, da se je v zadnjih desetih letih povečalo število tožb proti zdravnikom zaradi njihovih poklicnih napak vsaj za trikrat.

globus

INFORMACIJA — ZAGOTOVILO NAPREDKA

Na tiskovni konferenci, ki je bila prejšnji četrtek v Mariboru, so predstavniki SOZD Gorenje predstavili razvojne dosežke in usmeritve na področju kabelske televizije, sprejemnega sistema za satelitski televizijski signal in teletekst informacijskega sistema.

Najprej sta bila predstavljena proizvodni program in izbor izdelkov antenske tehnike, od skupinskih naprav za stanovanjske bloke do velikih sistemov kabelske televizije, ki zagotavljajo kakovostno oskrbo s telekomunikacijskimi informacijami. V razvitem svetu vključuje ta sistem tudi povratno informacijo. V vseh teh letih razvoja so v Gorenju Elrad dajali velik poudarek lastnemu raziskovalnemu delu.

Tehnični razvoj antenskih sistemov je potekal od individualnih do skupinskih naprav ter sistema kabelske televizije, ki jo razširjajo z vključevanjem sprejemnega sistema TV in radijskih programov preko satelitov. Za sprejem TV programa preko sovjetskega satelita Horizont 4 so v Gorenju Elrad razvili sprejemni sistem, ki so ga na projektu sistema kabelske televizije v Mariboru prvič uporabili. Po razvojnih načrtih naj bi s proizvodnjo sistemov za evropske sisteme začeli do leta 1986.

Tako bodo sistemi sosednjih držav sprejemljivi z normalnimi sistemi, za oddaljene države pa so potrebne večje naprave. V prihodnje bo Elrad

usmerjen v izdelavo proizvodov za široko potrošnjo (vse vrste anten, kablji in elektromehanski pribor), proizvodnjo delov za izdelovalce končnih širokopotnih proizvodov, to so turnerji in kabljski seti, v tretji skupini so antenske naprave, sistem kabelske televizije (CATV) ter sistem satelitske televizije (SATV), četrta skupina so profesionalne antenske naprave za RTV hiše in deli za video in računalniško opremo, kot so impulzi usmerniki in modulatorji.

V svetu je že dokaj uveljavljen sistem kabelske televizije, ki pa ne omogoča samo nemotenega sprejemanja televizijskega programa, ampak odpira možnosti sprejemanja velikega števila kanalov. Razen tega pa omogoča razširitev komunikacijskih funkcij, tu je velika pridobitev možnost uvedbe dvosmernega komuniciranja, saj je v takem sistemu možna uvedba lokalnega programa, za dodatno napravo se da izbirati svoj program, razne informacije in teletekst.

KABELSKI SISTEM V MARIBORU

Do tega je prišlo zaradi pobude občanov KS Prežihov Voranc,

ki so imeli prej izredno slab sprejem. DO organizacija Elrad je izdelala idejno rešitev za sistem CATV Maribor. V prvi fazi so izvedli meritve in postavili antenski stolp, nanj je nameščenih 9 profesionalnih anten, ki omogočajo sprejem 3 UKW in 6 TV kanalov, ter parabolična antena za sprejem satelitskega signala s Horizonta. Na projekt je trenutno priključenih 250 objektov z 800 gospodinjstvi. Pripravljajo pa idejno rešitev celega levega brega Maribora, kjer sicer ni več problem sprejem programov, ampak težnja po informacijski predstavitvi. Mariborski projekt ni prvi v Jugoslaviji in tudi ne v Sloveniji, saj je bilo doslej 25 projektov. Med drugim naj omenimo, da se dogovarjajo tudi o idejni rešitvi v naseju Cernelavci.

KABELSKI SISTEM ODPIRA VELIKE MOŽNOSTI

Ob razvitem sistemu kabelske televizije pa se odpirajo široke informacijske možnosti, kajti v razvitem svetu uporabljajo le 30 odstotkov zmogljivosti za sprejemanje programov, ostalih 70 odstotkov pa koristijo v druge namene, predvsem za pridobivanje povratnih informacij. Prav tako se tudi pri satelitskih uporablajo po trije kanali za prenos tv

programov, ostalih 7 pa za prenos drugih informacij. Za primerjavo povejmo, da je na enem satelitskem kanalu možno videti 16 programov. Vzporedno s tem pa v SOZD Gorenje razvijajo tudi ustrezne informacijske sisteme. Do sedaj so skupaj z RTV Ljubljana in Sarajevo razvili teletekst, skupaj s pošto pa so začeli z razvojem videoteksta, katerega značilnost je priti do podatkov s pomočjo telefona in določene banke podatkov. Razvijajo informacijski sistem podprt z mikroracionalnikom, ki bo skladiščil določene informacije in jih urejal. V kratkem pa bodo začeli tudi s poskusi oziroma so že osvojili program internega teleteksta, ki ga je moč uporabljati s pomočjo kabelske televizije. Za široko porabo je v tem trenutku dostopen le teletekst, saj so v Gorenju že začeli s proizvodnjo televizorjev, ki imajo vgrajene dekoracije za sprejem teleteksta oziroma so dekoracije že v prodaji za široko porabo in jih je moč vgraditi na tip televizorja Maraton, stanejo pa 44.000 tisoč dinarjev. Upajmo le, da bodo ti načrti in razvojni programi dovolj hitro in kakovostno uresničeni, da nas svetovni razvoj ne bo preveč pustil za sabo, če nas že ni.

Janez Votek

Neodgovorno ravnanje OZD

Informacija o vzrokih za prekoračevanje določil dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v devetih mesecih lanskega leta v soboški občini, ki jo je obravnaval izvršni svet, je razkrila marsikatero pomanjkljivost. V oči bode že podatek, da je do predvidenega roka poslalo pismene obrazložitve o vzrokih odstopanja od določil dogovora le 5 organizacij združenega dela. Sele po večkratnih opozorilih so vendarle dobili potrebno informacijo, kar kaže, da smo priča pomanjkanju discipline in odgovornosti v delovnih kolektivih.

Sicer pa večina OZD meni, da bodo po zaključnem računu uspeli uskladiti rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo z določili dogovora in resolucije. Za zdaj so omenjene le 3 organizacije iz soboške občine, kjer bodo presegli predvideno rast osebnih dohodkov. To so: KG Rakičan, kjer znaša odstopanje celo za 52 odstotkov, Agromerur s 47 odstotki in Projekktivni biro, kjer bo dovoljena rast za izplačilo osebnih dohodkov presežena za 24 odstotkov. Medtem ko je pri slednjem še možno upoštevati objektivne okoliščine, zlasti težko pridobivanje poslov v gradbeništvu in opravljanja projektnih del pod lastno ceno, pa tega pri ostalih dveh ne morejo opravičevati. Predvsem zato, ker osebni dohodki niso v skladu s fizičnim obsegom proizvodnje in kritiriji iz dogovora. Na seji izvršnega sveta so sklenili, da bodo skupno z občinskim sindikalnim svetom pripravili podrob-

nejšo analizo in vse prekoračitve opozorili na odstopanja. Ob tem bodo izrekli tudi ustrezne ukrepe večletnim prekoračiteljem.

Tudi dejstvo, da je na stališče izvršnega sveta o izvajanju plana zaposlovanja v preteklem letu, ki naj omogočijo konkretne aktivnosti za odpravo negativnih gibanj, odgovorilo le 30 od skupno okoli 150 organizacij združenega dela in skupnosti v občini, vnaša grenak priokus. Mar so zgolj v 20-odstotkih organizacij bili sposobni pripraviti ustrezno poročilo, ki ga zlasti pogrešajo iz tistih kolektivov, kjer imajo največje število nadur. Resen pomislek pa je tudi ob podatku, da vrsta organizacij v zadnjem času sploh več ne štipendira kadrov in da mnogokje nimajo dolgoročnih programov zaposlovanja. Vse to pa ima lahko negativne posledice za proces izobraževanja, zlasti srednjega usmerjenega.

Zato je soboški izvršni svet zlova opozoril delavske svete na dosledno uresničevanje planov zaposlovanja, pri čemer naj izpostavijo odgovornost tistih, ki so v OZD dolžni stalno spremljati gibanja na področju zaposlovanja. V tej zvezi bo izvršni svet

skupno s širšim občinskim akti- vom v drugi polovici februarja obiskal delovne organizacije in se neposredno seznanil s stanjem zaposlovanja, višino osebnih dohodkov, investicijsko dejavnostjo in podobnim.

Milan Jerše

GENTEROVCI

Novo vodstvo KK SZDL

Vse krajevne konference socialistične zveze delovnih ljudi v občini Lendava so naposled opravile programske konference, na katerih je bilo danih veliko koristnih pobud za bodoče delo. Žal v Genterovcih niso opravili konference v predvidenem času, zato je morala posredovati občinska konferenca. Ta je sklicala občane in opravila volitve za novo vodstvo ter obenem tudi programsko konferenco. Kje so vzroki za neaktivnost v tej krajevni skupnosti, v kateri so poleg Genterovcev še Radmožanci in Kamovci. Kaže, da so med ljudmi nesoglasja, ta pa seveda onemogočajo vsako uspešno delo. Upati je, da bo novo vodstvo ob pomoči občinske konference SZDL Lendava uslovo pritegniti občane k skupnemu delu.

Jani D.

Preslabo varujemo okolje

V zadnjem času se v lendavski občini veliko govori o varstvu okolja in zaščiti narave. Govorice je vedo več, tudi zaradi tega ker menda vodna skupnost želi poglobiti strugo potoka Črnc, v katerem se pretaka še čista voda.

Bojazen je, da bi s poglobitvijo struge znižali podtalnico, to pa bi ogrozilo vodno črpališče, iz katerega dobivajo vodo mesto Lendava in vse obmejne vasi tja do Benice. Drugi potoki v občini so že popolnoma onesnaženi. Lendava še vedno nima čistilne naprave in je tako kmalu tudi ne bo imela, zato pa je toliko pomembnejše tisto, kar sami lahko storimo, in to takoj. Vsak bi se moral zavedati, da z neodgovornim posegom v naravo še bolj slabšamo okolje, v katerem živimo. Člani koordinacijskega odbora za varstvo okolja pri občinski konferenci SZDL menijo, da je potreben poseg v potok Črnc preprečiti ali pa zagotoviti, da se s poglobitvijo okolje ne bo spremenilo. Odbor je pozval vse občane, naj skrbijo za čistočo tako, da odpadke materiale in smeti ne mečejo v tekoče vode.

Jani D.

Pred pomursko mladino pomembne naloge

Pred pomursko mladino so v letošnjem letu številne pomembne naloge, ki naj pripomorejo k njeni večji učinkovitosti in angažiranju množice mladih ter krepitvi vsebinskega delovanja osnovnih organizacij zveze socialistične mladine. Gre za pomembne programske usmeritve medobčinskega sveta zveze socialistične mladine za Pomurje, ki pomenijo mobilizacijo mladih pri njihovih prizadevanjih za uresničevanje smernic 11. kongresa ZSMS, torej boj za socialistično samoupravljanje. Zato naj bi se mladinska organizacija v naši regiji čimbolj razvila v frontno, samostojno in učinkovito organizacijo mladih, k čemur morajo prispevati zlasti demokratizacije odnosov ter iskanje novih oblik in metod dela.

Nekaj povsem konkretnih usmeritev potrjuje pripravljenost pomurske mladine, da se spopade z nekaterimi problemi iz vsakdanje prakse. Tako si bodo zlasti prizadevali za izboljšanje družbenoekonomskega položaja mladih delavcev, kmetov, učencev in brezposelnih, kar še posebej obeta mlada generacija. Zato bo stalna naloga prizadevanje za zmanjšanje nezaposlenosti, za dosledno izvajanje družbenega dogovora o zaposlovanju kot tudi iskanje možnosti zaposlovanja povsod tam, kjer je to urejeno drugače. V mislih imajo predvsem zaposlovanje upoko- jencev, nadurno in pogodbeno delo. Po mnenju mladih bo treba hitreje kot doslej reševati stanovanjske probleme mladih družin, zavzemajo pa se tudi za podaljšanje porodniškega dopusta.

Obilo nalog jih čaka tudi na pedagoški reforme vzgoje in izobraževanja. Ključna vprašanja so krepitev samoupravnega položaja mladih, sprememba učno-vzgojnega procesa, razreševanje družbenoekonomskega položaja učencev in študentov ter zmanjševanje vse večjega socialnega razlikovanja v izobraževalnem

la. Pri slednjem bodo izhajali iz bogatih izkušenj, pridobljenih na številnih mladinskih delovnih akcijah, delovnih taborih in v okviru specializiranih programov.

Lahko bi rekli, da si veliko obetajo zlasti od uresničevanja sklepov problemske konference o podružbljanju SLO in DS, od razvijanja družboslovno-tehnične in raziskovalne dejavnosti mladih, omogočili pa bodo tudi boljše razmere za delovanje mirnega in ekološkega gibanja v osnovnih organizacijah in občinskih konferencah zveze socialistične mladine v regiji.

Milan Jerše

KRAJEVNA SKUPNOST BISTRICA

Telefon prihaja

V lendavski občini je še mnogo vasi, kjer nimajo niti enega telefona. Torej zaostanek, ki ga je treba čimprej nadoknaditi. Žal pa so prizadevanja nekaterih krajev, da bi vanje napeljali telefonsko omrežje, nemalokrat jalov posel. Primer za to so krajevne skupnosti Lakoš, Gaberje in Hotiza, kjer si že več kot deset let prizadevajo dobiti telefonsko omrežje, vendar uspeha ni. Pa ne po njihovi krivdi!

No, pred kratkim so dobili telefone v Renkovcih, Nedelci in Gomilci. Proti koncu leta so jarke za telefonsko omrežje izkopali tudi med Črenšovci in Bistrico, vendar kabla zaradi neugodnega vremena niso položili. Računajo, da bodo to storili v prvih treh mesecih tega leta. Na Dolnji, Srednji in Gornji Bistrici bo telefon dobilo 60 gospodinjstev. Posamezni naročniki so doslej prispevali po 110.000 dinarjev, kar precejšnjo vsoto, vendar pa najbrž ne bo zadostala. Telefon je danes pač draga stvar, četudi bodo na Bistrici dali nekaj denarja od sredstev krajevnega samoprispevka. Pozneje, ko bodo na pošti v Črenšovcih dobili centralo z več številkami, bodo tudi na Bistricah razširili telefonsko omrežje. To naj bi bilo v letih 1986, 1987...

Š. Sobočan

RAZKRIŽJE

Kmalu bo minilo 10 let

KUD Razkrižje ima dokaj razvejane dejavnosti, zato pri pripravi programov ob pomembnejših praznikih nimajo problemov. Najbolje, poleg tamburašev, ritmične skupine in recitatorjev, dela moški pevski zbor, ki bo letos proslavil 10-letnico uspešnega dela. Vse kaže, da bodo do takrat dobili enotne uniforme, v zahvalo pa bodo ob krajevnem prazniku pripravili celovečerni koncert. Pod vodstvom Darka Vizjaka vadijo dvakrat tedensko, zato so vedno pripravljeni za nastope na raznih pomembnejših prireditvah.

-js-

MISLITI TUDI NA PRIHODNOST!

Velik kotel se počasi greje, a se tudi počasi hladi. Ta prispodoba bo gotovo veljala tudi za delovno organizacijo Panonija v Murski Soboti oz. za njeno temeljno organizacijo Kmetijska mehanizacija. Po združitvi Panonije in Bliska delujeta v okviru delovne organizacije Panonija dve temeljni organizaciji združenega dela: TOZD Kmetijska mehanizacija (dosedanja Panonija) in TOZD Blisk. Težave, v katerih se je znašla kovinsko-predelovalna industrija, niso obšle tudi teh temeljnih organizacij, do kraja pa so se zaostriale tik pred koncem lanskega leta.

O konfliktnih razmerah, do katerih je v Panoniji prišlo sredi decembra, ki se vlečejo še naprej v leto 1985, smo že pisali, zato jih tokrat tudi ne nameravamo pogrevati. Vsipljuje se nam celo vprašanje, ali je v tem trenutku najpametnejše, da tako v Panoniji kot tudi zunaj delovnega kolektiva razčistišujemo nekatera vprašanja, ki so morda manj pomembna od tistih, ki naj bi prispevala k dolgoročni ureditvi položaja v tem nekaj manj kot 800-članskem delovnem kolektivu. Vsekakor ne kaže zanikati trditve, da je za konflikte, do katerih je prišlo, krivo tudi vodstvo delovne organizacije, vendar ob spremljanju vseh dogajanj v Panoniji človek dobi občutek, da nismo ubrali najboljših poti za njihovo razreševanje. Če je vodstvo delovne organizacije delalo napake, te napake gotovo niso bile narejene le včeraj, zato bi morali nanje pravočasno opozoriti in jih seveda tudi odpraviti. Kaže pa, da dokler še nekako »vozimo« in dokler se težave ne zaostrijo, tako dolgo napak ne vidimo ali pa jih nečemo videti. Da ta trditev ni iz trte izvita, se spomnimo le nekaterih dogajanj, ki segajo manj kot leto dni nazaj. V mislih imamo referendum o združitvi Bliska in Panonije oz. aktivnosti, ki so ob pripravah tega referenduma potekale. Takrat smo med delavci Bliska ustvarjali vzdušje, da najdejo svojo socialno varnost in prihodnost za nadaljnji razvoj le v okviru čvrste delovne organizacije, kot je Panonija, zato se delavci Bliska ob vseh zadnjih dogajanjih v Panoniji upravičeno sprašujejo, kje tiči resnica.

Dejstvo je, da težave v Panoniji niso stare le mesec ali dva, saj trajajo dalj časa; tako kot so se zaostrovale razmere gospodarjenja, so se zaostrovale tudi težave v tej delovni organizaciji. Težav v delovni organizaciji niso prikrivali, nanje so tudi

opozarjali, vendar smo vsi skupaj premalo naredili, da bi jih tudi uspešno reševali. Pri razreševanju nekaterih so bili v delovni organizaciji pa tudi v okviru družbenopolitične skupnosti nemočni, zatiskali pa bi oči pred resnico, če bi trdili, da so bile nerazrešljive vse težave. Denimo tudi tiste, ki so pripeljale do konfliktnega položaja in zaradi katerih so delavci v decembru prekinili z delom. V mislih imamo seveda osebne dohodke, saj jim je v Panoniji prav na račun dokaj nizkih osebnih dohodkov uspelo posloovati brez izgube. In to smo vsi tudi vedeli, vendar kaže, da smo bili zadovoljni, saj smo tako imeli v občini enega izgubarja manj. Zato pa toliko bolj preseneča, da smo brez posebnih kompromisov in dokaj hitro uspeli najti skupen jezik z delavci: ugodili smo njihovim zahtevam po 30-odstotnem povečanju osebnih dohodkov in delavci so se vrnili na delo. Vendar: ali je bila takšna rešitev najprimernejša? Gotovo ne, bila pa je najenostavnejša. Nazadnje imajo delavci sami pravico, da razpolagajo z rezultati svojega dela in ne potrebujejo nikogar od zunaj, ki bi jim delil rezultate njihovega dela.

Ob tem pa se je treba zavedati, da mora osnovno merilo pri razporejanju sredstev za osebne dohodke biti ustvarjeni dohodek, zato je treba vse sile usmeriti predvsem v ustvarjanje večjega dohodka. Če temu ni ako in če pristajamo na povečevanje osebnega dohodka mimo tega osnovnega načela, potem bo takšnih dogodkov več. V Pomurju je namreč še cela vrsta organizacij združenega dela, v katerih se zaostrene razmere gospodarjenja odražajo na razmeroma nizkih osebnih dohodkih. Je potem prekinitev dela edina pot za njihovo povečevanje?

In kakšen je zdaj položaj v delovni organizaciji Panonija

oz. v njeni temeljni organizaciji Kmetijska mehanizacija? Težav seveda ne manjka, zato je potrebno vse sile usmeriti v njihovo odpravljanje. Predsnanjski program trenutno še ne daje željenih učinkov, zato je treba čim prej sprejeti nekatere kratkoročne ukrepe, ki bodo prispevali k trenutni ureditvi razmer. Čeprav delavce občasnno še vedno pošiljajo na dopuste, so proizvodne zmogljivosti v glavnem zasedene, nekaj težav pa imajo tudi s pomankanjem reprodukcijskega materiala. Bolj kot to pa jih pestijo težave s prodajo gotovih izdelkov. Po pogodbah za januar bi morale trgovske organizacije v tem času prevzeti biago v vrednosti 210 milijonov dinarjev, do sredine meseca pa so ga prevzele le za 10 milijonov dinarjev. Zaloge, ki so že dosegle vrednost 480 milijonov dinarjev, so za Panonijo tudi največje breme. Kljub podpisanim pogodbam se prodaja ni uresničila, zato so se letos odločili za podpisovanje četrletnih planov, saj letni niso realni.

V Panoniji pravijo, da s prodajo kmetijskega programa ne bi smelo biti večjih težav, odpirajo se tudi nekatere nove možnosti za izvoz, vendar je pri tem izvozu prej pričakovati izgubo kot ostanek dohodka. Je pa že od zadnjega lanskega četrletja ustavljen izdelava plinskih števec, saj prodaja ne gre, v zalogi pa jih imajo okrog 2.000. Seveda pa kratkoročni ukrepi ne bodo prispevali k ureditvi razmer v tem delovnem kolektivu, če bodo ob njih zanemarili dolgoročne usmeritve, ki so si jih v Panoniji zastavili. Prihodnost je torej v kmetijskem programu, ki ga je treba še naprej kakovostno razvijati, za to pa so poleg kadrov potrebna tudi sredstva.

Ko govorijo o kratkoročni ureditvi trenutnih razmer, rešitev zanjene bi smeli iskati v novih programih, ki zahtevajo dodatne investicije, pač pa v nadomestnih programih in iskanju storitev, da proizvodne zmogljivosti ne bi ostale nezasedene, delavci pa brez dela. Proizvajati za zalogo bi namreč samo še bolj zaostrovale, že tako težki finančni položaj, saj je delež

kratkoročnih kreditov v lanskem letu dosegel že takšen obseg, da so morali v Panoniji samo za obresti nameniti 190 milijonov dinarjev. V prihodnje bo zato potrebno zlasti pospešiti prodajo osnovnega programa, to je kmetijske mehanizacije, še posebej temeljito pa bo potrebno opredeliti vprašanje organizacije prodajne mreže. Navezati bo potrebno predvsem boljše stike z direktnimi potrošniki, saj je bila doslej trgovina na veliko edini kupec njihovega osnovnega proizvodnega programa.

Ob odpravljanju težav, do katerih prihaja pri gospodarjenju, pa je treba v Panoniji na najustreznejši način in primerno razrešiti tudi ostale težave, do katerih je v kolektivu prišlo. Odpraviti bo potrebno predvsem vse težave, ki so jih delavci ob zadnjih dogodkih izpostavili, pri tem pa bo potrebno maksimalno angažirati celotni kolektiv. Brez pomoči in pripravljenosti vseh delavcev namreč ni moč pričakovati izboljšanja delovne discipline in odgovornosti ter izboljšanja organizacije dela. Posebej bo potrebno urediti tudi sistem nagrajevanja, saj ta še ni takšen, da bi delavce spodbujal k boljšemu delu, v odpravljanju vseh teh težav pa se mora aktivno vključiti tudi sestavljena organizacija IMP Ljubljana, v katero je Panonija vključena.

Delavci zahtevajo seveda tudi nekatere osvežitve med vodilnimi delavci Panonije, vendar se je potrebno tega lotiti s precejšnjo mero odgovornosti in previdnosti. Pri tem je vsekakor potrebno upoštevati mnenje delavcev in kakorkoli se bodo ti odločili, jih je potrebno seznaniti tudi s posledicami.

Zahajanje v kakršnokoli skrajnost pa bi imelo prej slabe kot dobre posledice za delovno organizacijo. S hkratnim odstopom vodilnih delavcev bi se namreč v hipu pretrgale vse poslovne vezi, ki so nastajale v daljšem časovnem obdobju, to pa bi lahko imelo za Panonijo usodne posledice. In v tem trenutku, ko so razmere že tako kritične, si tega nihče ne sme in ne more dovoliti.

L. Kovač

Premajhen odziv v slabših OZD

Po prvih ocenah so v Pomurju do 15. januarja, ko je bil postavljen rok — v izjemnih primerih so dovoljevali podaljšanje tega roka v drugo polovico januarja — opravili okrog 90 odstotkov letnih članskih sestankov osnovnih sindikalnih organizacij. Najdlje so prišli v lendavski občini, kjer so le v Leku in pri zasebnih delodajalcih nekoliko prekoračili postavljeni datum. Tudi v soboški občini so se izkazali, saj so zaradi upoštevanja specifičnosti dela in drugih razmer prestavili na poznejši rok izvedbo letnega članskega sestanka sindikata v največji pomurski delovni organizaciji — tovarni oblačil in perila Mura v Murski Soboti. Tudi v radgonski občini, kjer so organizirali poznejše razprave v apaški Lini, radgonski Modri in drugje, so dokaj zadovoljni z opravljenim delom. Podobno velja za ljutomersko občino, kjer je bil izjema hotel Jeruzalem v Ljutomeru. Ker je bila večina letnih članskih sindikalnih sestankov

KOMENTAR

vendarle opravljena do predpisanega roka, v Pomurju ne skrivajo zadovoljstva nad opravljenimi razpravami v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih.

Na večini zdajšnjih letnih članskih sestankov OO ZSS so sodelovali tudi člani občinskih sindikalnih svetov, ki so se na ta način lahko na kraju samem seznanili z dejanskim stanjem v pomurskem združenem delu. Po prvih ocenah, kajti celovite podatke bodo v posameznih občinah zbrali in jih analizirali šele po vseh končanih sestankih, so bile v mnogih primerih priprave dobro zastavljene, za kar gre velika zasluga izvršnim odborom osnovnih sindikalnih organizacij. Prav od tega so namreč bile marsikje odvisne temeljite razprave delavcev, ki so se dotaknili številnih perečih družbenih vprašanj. Tako so se, denimo, v lendavskih delovnih organizacijah še posebej zavzeli za hitrejšo reševanje aktualnih problemov v zvezi z zagotavljanjem socialne varnosti zaposlenih. Poleg tega so načeli vprašanja stanovanjske politike, kurjave in drugih področij materialnega položaja delavcev, ki jih v sedanjih razmerah najbolj žulijo. Spodbudne ugotovitve prihajajo tudi iz soboške občine, kjer so prejšnji teden že začeli z nekaterimi konferencami v večjih organizacijah združenega dela. Menijo, da so bile razprave na letnih članskih sestankih osnovnih sindikalnih organizacij dokaj dobre. Delavci so govorili zlasti o problematiki nagrajevanja po delu in rezultatih dela, izplačevanju osebnih dohodkov, o načrtovanju v lastni delovni organizaciji, kakor tudi o delovnem programu sindikalne organizacije in podobnem. Marsikje pa so se seznanili že s prvimi ocenami gospodarjenja v preteklem letu. Veliko pozornosti so namenili tudi delovanju delegacij in samoupravnih organov, v veletrgovini Potrošnik pa so, na primer, delavce celovito informirali o delu komisij in delavskega sveta. Podobno ugotavljajo v radgonski občini, kjer so na letnih članskih sestankih sindikata spregovorili še o življenjskem standardu, cenovni politiki in drugem. Nič manj živahne razprave niso bile v ljutomerski občini, kjer je večina predsednikov osnovnih sindikalnih organizacij dobila zaupanje delavcev za nadaljnje vodenje sindikata.

Ob vsem tem pa ne moremo mimo nekaterih kritičnih pripomb, ki so prišle jasno do izraza na mnogih letnih članskih sindikalnih sestankih v Pomurju. Pokazalo se je namreč, da so bile razprave boljše tam, kjer organizacija združenega dela dobro posluje in ni večjih problemov. V tistih organizacijah združenega dela, kjer so v slabšem materialnem položaju in se pojavlja vrsta problemov, pa niso naleteli na večji odziv delavcev. To vsekakor obvezuje, da bodo morali v prihodnje v sindikatih nameniti še več pozornosti samim pripravam na občne zbornice na koncu letošnjega in v začetku prihodnjega leta. Tu leži ogromna odgovornost na ramenih izvršnih odborov osnovnih sindikalnih organizacij, ki bodo morali pripraviti celovite poročila o opravljenem delu in nakazati rešitve za posamezne probleme. Več dela čaka tudi sindikalne skupine, da bi delavce kar se da dobro seznanili s predhodnimi postopki pri pripravi gradiva, o katerem potekajo razprave v njihovih delovnih okoljih.

Milan Jerše

Pomembna novost

Novo mešano podjetje EURECO

Od začetka letošnjega leta deluje v okviru Založniškega, grafičnega in embalažnega podjetja Pomurski tisk v Murski Soboti nova, to je četrta temeljna organizacija združenega dela, ki ima naziv Eureco. To je kratica za evropsko reklamno kocko. Gre za mešano podjetje skupno z nemško firmo Ritter iz Darmstadta v Zvezni republiki Nemčiji, ki je pomemben tuji sovlagatelj.

Kot nam je povedal vršilec dolžnosti direktorja tozda Eureco delovne organizacije Pomurski tisk Bojan Zunič, segajo razmišljanja o izvozu že v leto 1976. »Na osnovi prijateljskih stikov med takratnim generalnim direktorjem Jožetom Vildom in poznejšim kooperantom ter soustavni željo mešanega podjetja Ritterjem iz Darmstadta so bili postavljeni temelji za tesnejše ekonomsko sodelovanje. Tako so se leta 1976 začeli prvi razgovori in v štirih letih so se že pokazali oprijemljivi rezultati, sicer s čisto kupoprodajnimi odnosi, ki so se začeli leta 1980. Prvi dve leti je bila firma Ritter kupec vseh vrst reklamnih blokov v tozdu Tiskarna Pomurskega tiska. Po dveh letih dobrega sodelovanja, tako glede rokov kot kakovosti izdelkov, je firma Ritter predlagala višjo obliko sodelovanja, in sicer na podlagi kooperacijskih odnosov.«

Velja poudariti, da so na ta način začeli razmišljati še o globljih oblikah povezovanja in sodelovanja. Rezultat tega je, da so v letošnjem letu skupno ustanovili mešano podjetje v Pomurskem tisku, ki je zdaj četrta temeljna organizacija z nazivom Eureco. Namen tega tozda je, da izvažajo na zahtevno zahodnoevropsko tržišče vse vrste reklamnih blokov. Obehi so veliki, zlasti po prodoru na zahtevna konver-

tibilna tržišča, istočasno pa se bo uveljavilo tudi ime Pomurskega tiska, s čimer bodo še v večji meri odprta vrata za prodajo njihovih izdelkov tudi iz ostalih temeljnih organizacij.

»Na videz je novoustanovljena temeljna organizacija po številu delavcev majhna, saj jih je sedaj zaposlenih le 36. Seveda pa to ne more biti merilo, ampak je v ospredju čimbolj tehnološko izpopolnjena in avtomatizirana proizvodnja, da bi izdelali kar se da kakovostne izdelke v krajšem času. Na ta način pa bi tudi ugodili zahtevam zahodnega tržišča.

Tako smo si s firmo Ritter razdelili zahodnoevropsko tržišče in bo v soboški tozd predvsem pokrival območja Italije, Avstrije, južne Švice, južne Francije, Pirenejskega polotoka in celotno klirinško območje. Pri tem bo naš izvoz neposreden, izključno v domeni Pomurskega tiska.« poudarja tovariš Zunič.

Že v letošnjem letu računajo, da bo znašala celotna proizvodnja okrog 1200 ton raznih izdelkov, od katerih jih bo kar 90 odstotkov namenjenih na zahtevno konvertno tržišče. Na hektar bodo v letu 1985 proizvedli okrog milijon 700 tisoč reklamnih blokov vseh vrst, kar je približno 1200 ton grafičnih

izdelko. Od tega bo milijon 200 tisoč izdelkov odkupil sovlagatelj iz ZRN, ostalih 500 tisoč pa bo izvozil soboški Pomurski tisk. Računajo, da bo letošnja prodaja vredna od 3,5 do 4 milijonov mark, s čimer se bo ob istem številu zaposlenih povečala proizvodnja v primerjavi z lanskim letom za 36 odstotkov.

Zato ne skrivajo načrtov za prihodnje. »Sedaj izdelujemo reklamne bloke v dveh tehnikah, in sicer v klasični sitotiskarski in v posredni tehniki, kjer sta povezani offset in transfer tehnika. Tako delata samo dve firmi v svetu. Naši načrti so morda res včasih tudi preveliki, čeprav obstajajo realne možnosti, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju to proizvodnjo še bolj tipizirali, jo izboljšali tako tehnološko kot s specializirano strojno opremo. Načrtujemo, da bi ob koncu naslednjega srednjeročnega obdobja lahko letno izdelali od 4 do 5 milijonov reklamnih blokov. To ni malo, saj bi se sedanja proizvodnja povečala za 2 do 3-krat.« meni vršilec dolžnosti direktorja tozda Eureco delovne organizacije Pomurski tisk Bojan Zunič.

Ob vsem tem pa je treba povedati, da je bila pot do ustanovitve tega mešanega podjetja precej dolga, saj so morali čakati na dovoljenje za registracijo več kot leto dni. To pa je gotovo ovira za ustanavljanje še večjega števila podobnih podjetij s tujimi sovlagatelji, od česar bi si naše gospodarstvo lahko vsekar veliko obetalo.

Milan Jerše

Kako rešiti ogrevanje?

V Lendavi je problem ogrevanja družbenih stanovanj že nekaj let močno prisoten v vseh razpravah, tako na zborih občanov kot na sestankih SZDL. Za kaj gre? Štiri kotlovnice, ki ogrevajo stanovanjske in poslovne prostore, so na tekoče gorivo, to pa je iz leta v leto dražje. Letos, denimo, mora stanovalcev v družbenem stanovanju za kurjavo mesečno dati že milijon starih dinarjev, to pa je seveda huda obremenitev. V časih, ko je bilo tekoče gorivo še ceno, niso razmišljali o tem, da bi bilo potrebno preurediti kurjavo, danes pa so s tem veliki problemi. Izvršni svet občinske skupščine je na zadnji seji menil, da bo potrebno postopno rešiti problem, najprej pa preiti na kurjenje s premogom.

Stanovanjska skupnost naj bi v ta namen pripravila projekt, dolgoročna rešitev pa naj bi bila sprejeta

konec leta. Lendava ima možnost za ureditev ogrevanja, saj je v Petišovcih pri INA-Nafti že toplotna, ki bi jo bilo moč razširiti, da bi lahko dala energijo za ogrevanja tako za stanovanja kot za industrijsko ceno. Potrebno bi bilo raz-

skati tudi možnost izkoriščanja geotermalnih voda in ne na zadnje tudi možnost gradnje enotne toplotne za Lendavo. Projekt o budiči rešitvi ogrevanja naj bi pripravili strokovnjaki INA-Nafte in Gorenja Varstroj. Jani D.

350 milijonov za telefonijo

V resoluciji o družbenoekonomskem razvoju občine v letošnjem letu je zapisano, da bodo investicijska vlaganja v PTT dejavnost predvsem namenjena za gradnjoprenosnega sistema med Lendavo in M. Soboto. Vseh naložb naj bi bilo za okoli 350 milijonov. Organizacija za PTT promet iz M. Soboti bo predvidoma zamenjala staro telefonsko centralo v Črenšovcih, ki bo imela za 200 priključkov večjo zmogljivost. Ureditev prenosnega sistema zvez pa naj bi dala Lendavi 60 novih medkrajevskih zvez. V krajevnih skupnostih je v zadnjih letih veliko povpraševanje po urejevanju telefonije. Z novimi srednjeročnimi programi bo potrebno ugotoviti, kje so te potrebe, kolikšne so in kdo bo za urejevanje zagotovil sredstva. Verjetno bo potrebno marsikje sprejeti krajevne samoprispevke. Jani D.

SREČANJE V TOVARNI

V občini Lendava je več let potekalo novoletna srečanja s predstavniki verskih skupnosti, kar je tudi plod nadvse uspešnega dela komisije za verska vprašanja, ki deluje pri skupščini občine Lendava, in koordinacijskega odbora pri OK SZDL.

V obojestransko korist pa že tri leta potekajo ta srečanja v delovnih kolektivih. Tako je bilo prvo pred tremi leti v Leku v Lendavi, drugo v Varstrovu, letošnje pa v Planiki v Turnišču, kjer so najvišji predstavniki občine, krajevne skupnosti Turnišče in delovnega kolektiva Planika TOZD Turnišče pozdravili vse predstavnike verske skupnosti v občini Lendava.

Jožef Feher, predsednik komisije za verska vprašanja pri SO Lendava, je spregovoril o mednarodnih političnih razmerah.

S sodelovanjem so dosegli tudi nekatere uspehe: obnovili so zgodovinsko cerkev v Turnišču in

zgradili učilnico, v Lendavi pa župnijski urad.

Tudi na letošnjem srečanju je bilo slišati veliko predlogov, med katerimi velja omeniti pobudo župnika Alojza Ratnika iz Turnišča, ki je menil, da bi morali v prihodnje večjo pozornost nameniti romskemu

vprašanju na ravni občine.

Na koncu so člani verskih skupin in predstavniki političnega življenja občine še seznanili z dosežki turniških čevljarjev. Med drugim so si ogledali tudi čevljarjski muzej.

Stefan Prša



Glasbena parada Radenci 85

DANCI SO NAVDUŠILI

Škoda, da je XI. srečanje plesnih orkestrorv JRT že mimo, škoda, da je pravzaprav mimo samo zadnji večer srečanja big-bandov. Še najbolj pa je škoda, da je koncert plesnega orkestra danskega radia trajal samo eno uro. Tak program bi poslušali lahko ure in ure, pravzaprav bi celotna glasbena parada lahko bila sestavljena samo iz nastopa danskega orkestra pod vodstvom Thada Jonesa; čeprav s tem uvodom nikakor ne želimo podcenjevati dosežkov jugo-



Eden vidnejših gostov v Radencih je bil tudi vibrafonist Boško Petrović.



Big band RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privška je že reden gost Glasbene parade in je tudi letos navdušil.

slovanskim plesnim orkestrom, pa so Danci vseeno prikazali in pokazali, kaj je big-band jazz v vseh zvenih te zvrsti glasbe: vodenje, soliranje, skupinska improvizacija... Vsa od teh elementov je bil do najmanjše malenkosti izdelan in tukaj lahko skoraj govorimo o perfekcionizmu. Res pa je, da se je tej visoki šoli jazzja, ki smo jo doživeli v četrti v Radencih, vsaj malo oddolžil Big-band RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privška. Lahko bi celo rekli da v zadnjem trenutku, ko so poslušalci izsilili dodatek, v katerem so

Ljubljancem pokazali vso vrhunsko znanje, ki je ta orkester pokazal v najlepši luči. Če bi kakovostno razmerje med danskim radiom in Big-bandom RTV Ljubljana prikazali nogometno, bi ta bil 1:0,80 za Dance seveda. In s tem smo povedali skoraj vse, kar se na kratko da povedati o Glasbeni parad. Seveda pa ne moremo mimo nekaterih stvari.

Predvsem bi morali povedati nekaj o mladih jazzistih, ki smo jih letos prvič srečali v Radencih. Gre za plesni orkester študentov glasbene akademije iz Beograda. Čeprav so se predstavili s skoraj klasičnim swing programom iz časov Duka Ellingtona in ostalih velikanov, pa so mladi glasbeniki vseeno navdušili.

Drugo prijetno presenečenje pa je mladi trombonist Alojz Kranjčan, ki nastopa pri Privškovem orkestru. S svojim mehkim tonom in izredno tehniko ter seveda smislom za jazz, ki ga ima, lahko rečemo, da postaja eden vodilnih trombonistov pri nas. S svojimi nastopi je vsekakor navdušil.

Seveda pa ob Glasbeni parad obstaja še veliko vzporednih dogodkov, ki jih moramo omeniti, če zaradi drugega ne, pa vsaj zaradi letošnjih pomembnih jubilejev: Evropsko leto glasbe, mednarodno leto mladih, 300-letnica rojstva velikanov glasbe: Bacha, Haendla, Scarlattija. Temu ustrezno so orkestri prilagodili svoje programe, seveda s poudarkom na jazz elementih. Tudi letos so podelili številne nagrade: v počastitev 40-letnice osvoboditve Jugoslavije so plesni orkestri nastopili v konkurenci zabavne koračnice. Nagrado za najboljšo koračnico je prejel Zvonimir Škerl (Jazz orkester RTV

Beograd) za koračnico Marcia, vse ostale skladbe je JLA odkupila.

Za najboljšo skladbo so izbrali Janeza Gregorčiča Silence Mobile, ki jo je izvedel Big-band RTV Ljubljana.

In seveda, tisto najpomembnejše: nagrada za priredbo makedonske narodne: Ne si go prodava, koljo, čilikit (ne prodaj svojega imetja) je prejel Ole Kock Hansen, pianist plesnega orkestra danskega radia. Nagrada je bila vsekakor zaslužena. Seveda pa smo na letošnji parad videli še mnogo imenitnih jazz osebnosti: med drugim tudi Boška Petrovića, svetovno znanega vibrafonista, ki je zadnji večer nastopa zagrebške-

ga plesnega orkestra pomagal glasbenikom.

Da postaja srečanje plesnih orkestrorv RTV iz vse Jugoslavije pomembna prireditve, priča tudi seminar European Broadcasting Union (združenja evropskih radijskih postaj), ki so ga letos priredili v Radencih in kjer so spregovorili o vlogi big bandov v radijskih programih. Še eno veliko priznanje Radenski za vsestransko podpiranje takšne in drugačne kulture! Za konec pa lahko povemo samo tole: XI. srečanje plesnih orkestrorv RTV je mimo, naj živi XII!

Dušan Loparnik



Mladi Alojz Kranjčan, solist v orkestru Jožeta Privška, obeta kakovostno rasti tega orkestra.

„PERFEKTNOST ORIENTIRANA NA FOLKLORO JUŽNIH SLOVANOV“

Tako je z enim samim stavkom zapisal kritik nemškega časopisa Jazz B. Berlin, ko je predstavljal Toneta Janša z njegovim kvartetom, ki je tudi letos nastopal v big RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privška.

Janša, rojen v Ormožu, se je že kot deček začel učiti klarinet na nižji in srednji glasbeni šoli. Klarinet je igral pet let v godbi na pihala pod vodstvom Francija Puharja, kjer je spoznal tudi tenor saksofon. To mu je bila dobra osnova za poznejše jazzovsko muziciranje. Leta 1966 je z raznimi skupinami gostoval v Svici, Avstriji in Zahodni Nemčiji. Po

povratku se je vpisal na akademijo za jazz v Gradcu, kjer je leta 1974 diplomiral. Med študijem je vodil svoj kvartet, s katerim je sodeloval na številnih jazz festivalih po Evropi. Vključil se je tudi v Privškovo orkester, sodeloval je z Mladimi levi in začel igrati tudi sopran saksofon in flavto. Veliko izkušenj je dobil na študiju v ZDA v znanem Berklee kolidžu v Bostonu. Tam je igral v orkestru Herba Pomeroya, kjer je spoznal mnogo velikanov jazzja.

Po vrnitvi v domovino pa je nezamenljiv član orkestra RTV Ljubljana, s svojim kvartetom pa je nenehno na gostovanjih po svetu.

Na Glasbeni parad v Radencih gostuje že od vsega začetka. Ta prireditve je pravzaprav srečanje glasbenikov vseh JRT centrov, ki si izmenjujejo izkušnje in po obveznih večernih nastopih sodelujejo v sedaj že tradicionalnih jam sesijah do zgodnjih jutranjih ur. Tone Janša je vedno med njimi.

V Radencih je sodeloval tudi na komornem festivalu, izdal je že štiri samostojne plošče, najbolj pa je ponosen na številna mednarodna priznanja.

Jugoslovanski saksofonist Tone Janša je brez dvoma najobetavnejši jazz glasbenik. Janša velikodolguje Johnu Coltranu, njegovemu načinu zgradbe sola, uporabi trilerja, čeprav pogosto zasledimo netradicionalni prizvok v njegovem tonu — rezkost, ki spominja na vzhodnoevropske ljudske instrumente.

Na letošnje srečanje big bandov je Janša prispel naravnost iz Sovjetske zveze. Tam je bil deset dni na turneji v Vilnasu, Rigi, Tallinu in Tartuju. Turneja je bila zelo uspešna, saj so bile dvorane že nekaj dni vnaprej razprodane. Na vsakem koncertu je bilo okrog tisoč ljudi. Kmalu po končanem srečanju v Radencih pa se odpravlja s svojim kvartetom na turnejo v Anglijo. Kvartet sedaj sestavljajo domači glasbeniki: Dejan Pečenko — klavir, Lado Rebrek — bas in Dragan Galič — bobni.

Tone Janša bi rad prišel tudi v Mursko Soboto, saj v tem koncu Slovenije že Muro še ni nastopil. Če se bodo obljube uresničile, ga bomo imeli priložnost slišati v M. Soboti v mesecu marcu letos.

Vojči Celec

PRIŠEL, VIDEL, NAVDUŠIL

Tudi 11. Glasbena parada big bandov JRT centrov nadaljuje s tradicijo, ki jo je začela pred dvema letoma, ko je v goste povabila orkester vzhodnonemškega radia. Lansko leto se je povabilu odzval orkester italijanske radiotelevizije RAI, letos pa je gostoval v Radencih big band danskega radia. Za nas je ta orkester bil zanimiv še toliko bolj, ker ga vidi znani trobentač, kornetist, skladatelj in aranžer, brat slovitega bobnarja Elvina in pianista Hanka Jonesa, že legendarni mojster jazzja THAD JONES — Leader še bolj znanega orkestra, ki pa žal ne obstaja

naredili za be-bop. Med njimi so sama zveneča imena kot Miles Davis, Charlie Parker, George Russell, Dizzy Gillespie in še kdo. Žal pa mu je za tisti del občinstva, ki ni moglo doživeti takratnega njihovega skupnega dela in muziciranja, ker se takrat niti še rodilo ni.

Ob delu so se sčasoma razvijali različni pogledi na glasbo, na jazz, tudi pristopi k izvajanju so se razlikovali med seboj, tako da se je tudi skupno delo v orkestru z Melom Lewismom končalo. Toda razšla sta se kot prijatelja, saj sta z orkestrom dosegla prav vse.



več, Thad Jones/Mel Lewis big band.

Thad Jones se je rodil pred 62 leti v Michiganu v ZDA. Prvi vtis je napravil že leta 1954 kot trobentač v orkestru Counta Basieja. Njegova eksplozivnost in ritmična preciznost sta ga izoblikovala v tipičnega predstavnika hard-bopa petdesetih let. Srečanje s pianistom šestdesetih let pa je z bobnarjem Melom Lewismom ustanovil že prej omenjeni Thad Jones/Mel Lewis big band. Sad te izkušnosti in znanja se seveda pozna tudi ob vodenju danskega orkestra.

Plod dobrih odnosov med dansko in jugoslovansko radiotelevizijo je pravgotovo to gostovanje v Radencih. V Jugoslaviji je že drugi. Prvič je to bilo pred sedmimi leti, ko je pri nas gostoval s svojim prejšnjim orkestrom.

V svoji bogati karieri Thad loči tri obdobja, ki so imela največji vpliv na njegovo glasbeno ustvarjanje. Ta so: sodelovanje s Countom Basiejem, vodenje lastnega orkestra skupaj z Melom Lewismom in sodelovanje z orkestrom danskega radia. Srečen in ponosen je, da je lahko sodeloval z ljudmi, ki v jazzu nekaj pomenijo in ki so veliko

Kmalu potem je Thad spoznal Danko, se preselil na Dansko, kjer se je takoj vključil v orkester, ki ga še danes vodi. Navdušen je nad sodelovanjem z glasbeniki, ki s svojim odnosom do dela in igranja orkestru zagotavljajo svež in poln zvok. Glasbeniki so kot del družine, kjer posamezniki ne izstopajo, saj sta njihova uigranost in kakovost na višku.

Thad ni imel besed, da bi opisal, kako je bil navdušen nad sprejemom in gostoljubnostjo. Zelo rad se bo še kdaj vrnil v Jugoslavijo, v Radence. Vse kar potrebuje, je povabilo, pa čeprav bo prišel kot solist, s kvartetom ali z orkestrom. Prejšnji četrtlet je danski orkester navdušil prepolno kongresno dvorano hotela Radin. Žal nam je lahko le to, da v vseh teh dneh bivanja pri nas ni orkester nastopal še kje. Thad Jones je bil pripravljen to storiti, in to zastonj. Takoj naslednji dan so odpotovali na Dunaj, kjer so muzicirali in s tem nadaljevali z evropsko turnejo.

Zaključimo naj z mislijo, da je Thad Jones prišel in videl Radence, sodeloval s svojim danskim orkestrom na Glasbeni parad 85 in navdušil vse prisotne.

Vojči Celec

Turneja ansambla Diamant s Slovenske matice po Zahodni Evropi

IZSELJENCI VEDO ZA SVOJ IZVOR

VSKEGA SNIDENJA SO VESILI

Pa se povrnimo k našemu uvodnemu citatu. Vsakoletna srečanja z našimi izseljenci, v organizaciji Slovenske izseljenske matice, so na programu v mesecu novembru, ko se ponavadi člani društev zberejo, da praznujejo rojstni dan nekdanje domovine, s katero jih vežejo še močne vezi, ki niso samo rodbinske ali nostalgije, ampak predvsem „izvorne“, izseljencem pa mnogo pomenijo. Tako je bilo na osmih proslavah, ki so jih organizirala izseljeniška društva, zelo prisrčno in sproščeno. Na proslavah so jim poskušali podati nekaj utrinkov iz domovine, pečat prireditvam pa je

dejala predvsem domoljubna in ljudska pesem, ki je zbudila ponos pripadnosti med izseljenci. Po proslavah pa so bila družabna srečanja, kjer so prišla vsa občutja in čutenja na dan. Takrat so se ljudje prav razživeli. K temu pa je pripomogel v veliki meri tudi ansambl Diamant, člani katerega kritično priznavajo, da niso tako uveljavljeni, kot ansambl, ki so pred njimi gostovali na teh srečanjih, vendar je veliko pomenila raznolikost programa, ki so ga izvajali, pa tudi neposrednost, je bila tista, ki je „vžgala“. Za naše „muzikantje“ je bilo nenavadno in povsem domače v Aumetzu v Franciji, kjer jih je na prireditvi presenetila starejša žena, ki je povedala, je pri-

šla 100 kilometrov daleč, če pa bi bilo to v srečanje v Jugoslaviji, ji verjetno ne bi bilo treba iti tako daleč, in bi lahko prišla kar peš oziroma bi ji bil prihod v Mursko Soboto malo daljši sprehod. Bila je namreč prava Rakičanka po duši in srcu, pa kar „fejsi“ za muži-kaše na veselici, saj je naročila kar šampanjec in dala še 100 frankov napištine, kot se pač za pravo gostjo na pravi „veselici“ spodobi.

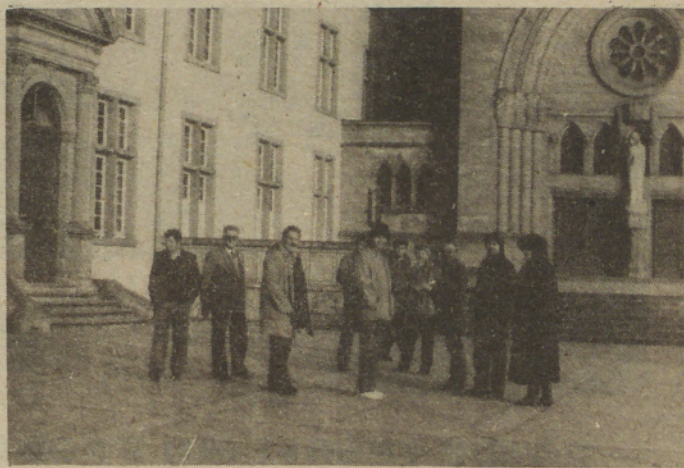
Srečanja so bila neposredna in doživljata povsod — od Merlebacha, Aumetza, Bruslja, Eisdena, Herlena, Sallauminesa in Pariza. Prisrčno je bilo tudi med bivanjem v posameznih krajih, saj so večino doma preživeli kar po domovih slovenskih izseljencev, ki so jih

gostili, jim pokazali kraje in znamenitosti, društva pa so jim organizirala tudi izlete. Tako je bilo po tej strasti prav tako prijetno, poleg tega pa so videli vse države Beneluksa in severne Francije.

Za konec povejmo, kako so ti naši „muzikantje“ sploh prišli na to dolgo pot, saj, kot skromno priznavajo, v Sloveniji še niso uveljavljeni. Prijavili so se na razpis Slovenske matice in bili so izbrani, vsekakor pa jim je ta turneja velika spodbuda, predvsem zato, ker so bili povsod dobro sprejeti, hkrati pa jih tak sprejem sili, da še naprej raziskujejo domačo melodijo in pesem. Poleg tega so jih povsod spraševali, kdaj se spet srečajo.



Del ansambla Diamant in člani izseljeniškega ansambla, ki prav tako ljubijo domačo narodno pesem. Foto J. Glažar



Na enem izmed izletov z izseljenci

Preveč in premalo zanimanja

Poklicne namere osmošolcev pa tudi srednješolcev relativno dobro in zanesljivo odražajo družbeno problematiko s področja zaposlovanja, odnos do izobraževanja in dela ter vrednotenje le-tega. Hkrati odražajo tudi odzivnost na prizadevanja strokovnih služb in družbenih akcij, ki naj bi s svojimi vplivi poskušale izravnati najbolj drastična odstopanja v poklicnem opredeljevanju mladine na sprotni družbeni potrebi po delu. Prav tako kažejo tudi vpliv staršev. Zato vprašanje KAM PO OSNOVNI ŠOLI skriva v sebi veliko neznank — so med drugim ugotavljali vodje za poklicno usmerjanje na osnovnih in srednjih šolah v Pomurju na celodnevem posvetu, ki ga je preteklo sredo v Murski Soboti pripravila strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje Pomurja.

Poklicne namere letošnje generacije pomurskih učencev, ki bodo končali osnovno šolo (1709), govorijo, da se jih večina, in sicer 1384 ali 81 odstotkov, namerava vpisati v srednje usmerjeno izobraževanje, na takojšnjo zaposlitev računa 236 osmošolcev, doma pa jih namerava ostati 27. Pri poklicnih odločitvah mladih Pomurcev zbujajo nekateri podatki zaskrbljenost. Za nekatere programe je namreč preveč naraslo zanimanje, kar velja predvsem za tekstilnega konfekcionarja, ekonomskega tehnika, avtomehaničarja, RTV-mehaničarja, frizerja, oblikovalca in administratorja, za nekatere poklice pa je interes glede na potrebe preveč upadel. Tako se samo 23 pomurskih osmošolcev namerava usposabljati za učitelja, le 2 za tehnika kmetijske mehanizacije, 6 za zidarje, 31 za strojne tehnike (2

solj v Pomurju), po 1 za vodo-vodnega instalaterja, tesarja, mlekarnarja in brusilca stekla, 2 za rudarja itd. Potrebno bo torej preusmerjanje. Časa ni veliko, kajti srednje šole bodo sprejemale prijave za vpis predvidoma do 28. marea. Nekaj pa se vendarle še da storiti. Eden izmed skupnih dogovorov, ki so jih sprejeli na omenjenem posvetu, je, da bodo poklicni usmerjevalci na osnovnih šolah namenili več pozornosti »pridobivanju« učencev za učiteljski poklic, in to seveda

tistih, ki so zanj sposobni, nagnjeni. Sicer se lahko zgodi, da se bo v pedagoški program, ker bodo pač razpisali 2 oddelka, vpisal marsikdo samo zato, ker druge ne bo sprejel. To pa bi še bolj razvrednotilo ta poklic. Mladim sicer ne kaže vnaprej odsvetovati usposabljanja za tako imenovane presežne poklice, če so prav zanje posebej nagnjeni, s štipendijsko politiko pa je treba preprečevati socialno razlikovanje pri šolanju za poklice.

Jože Graj

Pomen analize zdravstvenega varstva

Že dalj časa v soboški občini naložila na tolikšno pozornost čela vrsta raznih analiz, kot najnovejša analiza zdravstvenega stanja in zdravstvenega varstva prebivalstva Pomurja in soboške občine v letih 1971 in 1982 ter ocena razvojnih možnosti v obdobju 1986—1990. Osnovna ugotovitev iz številnih razprav — med drugim so jo obravnavali tudi na izvršnem svetu in skupni seji predsedstva OK SZDL s predsedniki KK SZDL — je, da je analiza, katere avtor je član izvršnega sveta dr. Jože Miklič, zelo dobro pripravljena. V njej so namreč nazorno prikazani dosežki na področju zdravstva, ki jih ne gre prezreti, hkrati pa razkriva tudi posamezne pereče probleme in posebnosti pokrajine ob Muri, kot so starostna struktura prebivalstva, specifičnost obolenj, neugodna kadrovska struktura v osnovnem in bolnišničnem zdravstvu in podobno.

Nesporno je, da v Pomurju in tudi v soboški občini dosegajo na

tem področju precejšen napredek, saj so ob izboljšanih delovnih razmerah in preventivnem zdravstvenem varstvu marsikje odpravili žarišča nevarnih obolenj. Kljub temu pa ni primerjava s slovenskim povprečjem nič kaj rožnata. Zaskrbljujoče je, da zdravstveno stanje populacije, ki se stara, ni ugodno. Izredno neugodne demografske značilnosti namreč vplivajo na upadanje rodnosti, regija pa izstopa tudi po višji starostni strukturi prebivalstva in številu kmečke populacije. Žal pa tudi po umrljivosti, ki je nad slovenskim povprečjem. Prav tako je značilna čezmerna poraba zdravil, medicina dela je pomanjkljiva, kot edina regija v SR Sloveniji pa Pomurje ne premore niti nujne medicinske pomoči. Zaradi nege bolnega družinskega člana pa dokaj narašča število izostankov v dela.

Ob vsem navedenem pa ni moč trditi, da so disperznost metode dela razširili do željenega obsega, da so povsem uspeli s preventivnim delom ter z zdravstveno vzgojo in prosveto, pričakovanih rezultatov pa niso dosegli niti pri zdravljenju na domu. V tem smislu daje omenjena analiza, kot so poudarili skoraj v vseh razpravah, dobre usmeritve za zdravstveno dejavnost v prihodnjem srednjeročnem obdobju 1986—1990. Nikakor niso mogli mimo dejstva, da se kljub zapisanim usmeritvam ne uveljavlja prednostna vloga osnovnega zdravstva. O tem se morajo najprej dogovoriti znotraj PZC, je bilo slišati, da bi se lažje odločali tudi na drugih ravneh, med drugim tudi delegati skupščinskih zborov. Frontna organizacija SZDL pa se je odločila, da bodo skupno z zdravstvenimi delavci pripravili temeljite razprave v krajevnih konferencah na terenu.

V tej zvezi je soboški izvršni svet priporočil Pomurskemu zdravstvenemu centru, naj v strokovnih krogih in samoupravnih organih podrobneje razpravljajo o omenjeni analizi, da bi lahko konkretno posamezna področja zdravstvenega varstva in nakazali najustrenejše rešitve. Vse prednostne dejavnosti, kot so splošna medicina in medicina dela, naj bi tudi finančno ovrednotili, s čimer mora biti seznanjena občinska zdravstvena skupnost. Ta naj bi primerjala realizacijo lanskega letnega programa s priporočili prednosti, ki jih je izdelal PZC, kar bo omogočilo, da bodo v letošnjem letu usklajili potrebna finančna sredstva.

Milan Jerše

Vsebinski premiki v idejno-političnem izobraževanju mladih

Čeprav z delom komisije za idejnopolično izobraževanje pri OK ZSMS v Murski Soboti ne morejo biti povsem zadovoljni, so mladi soboške občine pretežno del programa uresničili. Med drugim so organizirali številne seminarje za vodstva osnovnih organizacij, zlasti na srednjih šolah, za mlade informatorje ter nekaj tematskih razprav in okroglih miz, ki so se dotaknile problematike Romov, mednarodne dejavnosti mladih, demokratizacije odnosov v mladinski organizaciji, utrjevanja bratstva in enotnosti itd. Uveljavili so se tudi stalni posveti s predsedniki in sekretarji OO ZSMS, velik razmah pa beležijo tudi pri samoisobrazovanju mlade generacije, kot so razni kvizi: Mladost v pesmi, besedi in spretnosti, Tito-revolucija-mir. Mladi in kmetijsvo ter podobno. Zlasti uspešno je bilo idejnopolično izobraževanje v okviru usposabljanja SLO, ki je izstopalo po svoji množičnosti in kakovosti obravnavanih teoretičnih in prak-

tičnih tem. Pri tem so se še posebej uveljavili obrambni krožki, usposabljanje mladih prostovoljcev enot teritorialne obrambe in podobno. To so poudarili na razširjeni seji predsedstva občinske konference zveze socialistične mladine v Murski Soboti, ki so se je udeležili tudi predsedniki komisij in vodje centrov. V razpravi pa so omenili tudi nekatere pomanjkljivosti v idejno-političnem izobraževanju mladih. Še vedno ugotavljajo, da niso zadovoljni s teoretičnim in marksističnim izobraževanjem, s čimer so se srečevali že prejšnjega leta. Kerna idejnopoličnega področja kljub vsem prizadevanjem še niso dosegli večjih vsebinskih premikov, kar je osnova za enakopravno vključevanje mlade generacije v družbo, so se dogovorili, da bo treba v prihodnje več narediti zlasti pri idejnopoličnem izobraževanju članov OO ZSMS, kjer so v pretekli sezoni imeli le temo o aktualnih idejnopolič-

nih vprašanih mlade generacije in nalogah ZK. Veliko si obetajo od večjega vključevanja mladih v mladinsko politično šolo, ki naj omogoči vsebinsko poglobitev teoretičnega dela, pa tudi v predsedstvu in OK ZSMS so se dogovorili za nujnost krepitve idejnopoličnega izobraževanja mladih. Tako bodo že januarja pripravili seminar za vodstva osnovnih organizacij na srednjih šolah in za mlade informatorje, okrogle mize, tematske razprave in druge oblike idejnopoličnega izobraževanja. Obiskali bodo vse OO ZSMS in obdelali, preverili uresničevanje sklepov mladinskih kongresov ter frontnosti in idejnih gibanj znotraj mladinske organizacije. Nadaljevali bodo tudi z raznimi kvizi in razvijali mladinsko prostovoljno delo, ki je šola samoupravljanja in lahko veliko pripomore k idejnopoličnemu izobraževanju mladih iz soboške občine.

Milan Jerše

TRIBUNA O SVOBODNI MENJAVI DELA

KDO PIJE IN KDO PLAČUJE?

Moralo bi biti jasno, pa ni, saj si očitno svobodno menjavo dela izvajalci razlagajo tako (predvsem skozi naočnike lastnega gmojnega položaja), uporabniki pa drugače (izključno skozi dinar, ki gre za šolstvo, zdravstvo, otroško varstvo, raziskovalno dejavnost, invalidsko-pokojsko zavarovanje, socialno skrbstvo, telesno kulturo in kulturo). Tak »brambovski« položaj enih in drugih, da vztrajajo »za okopie interesov, vsak na svojem bregu, korenini v najmanj treh vzrokih: samih izvajalcih, ekonomskih okoliščinah in preobilnem normativizmu. Železna logika izvajalcev (zdravstvenih organizacij, šol, socialnih, telesno-kulturnih in kulturnih institucij), da velja za vsako ceno držati utrjen položaj, ki jim ga prinašajo zagotovljeni programi — glede razširjenosti oziroma dopolnilnih je iz leta v leto vse več nejasnosti! — ne dopušča večjega manevrskega prostora za to, da bi neposredna svobodna menjava dela sploh začela. Ekonomske okoliščine so naravnane tako, da je socialna diferenciacija še občutnejša in recimo večje, močnejše firme tudi tako dokazujejo svoj objektivno pogojen monopolni položaj pri določenem blagu ali storitvi, da si lahko »privoščijo« doplačila za različne oblike zdravstvenega varstva, česar manjše tovarne sploh ne zmorejo. Tudi v pretiranem normativizmu, kjer imajo glavno besedo standardi in normativi, je najti del odgovora na vprašanje, zakaj se pri svobodni menjavi dela bistveneje ne premakne. Na posvetu medobčinske organizacije SZDL v Murski Soboti pred tednom dni, ki je proti koncu triurne razprave dobila razvnel navzoče, smo bili priče evidentiranju več drugih dilem in problemov. Eden osnovnih je preiskromna vloga in podcenjevanje položaj, ki ga v delegatskem

sistemu »uživajo« temeljne delegacije, zlasti tiste za samoupravne interesne skupnosti. Republiška analiza o svobodni menjavi dela v družbenih dejavnostih jih je (tudi) bolj ali manj prezrla, čeprav bi se moralo načrtovanje potreb in interesov po »zakonu o združenem delu začeti prav tu, v temeljnih delegacijah po tozidih in delovnih skupnostih. Ker se to ne dogaja, je nemalo zagovornikov bistroumnega nesmisla, naj bi funkcije delegacije za samoupravno interesno skupnost prevzel delavski svet oziroma skupščina krajevne skupnosti. Kaj takega bi nas utegnilo vrniti v čase, ko smo prebolevali otroške bolezni administrativnega socializma, čeprav je nekaj resnice v tem, da bi taka poteza pripomogla k odpravljanju zdajšnje dvotirnosti v odločanju in zlasti kadrovske šibke organizacijam in skupnostim olajšala samoupravno-delegatsko delovanje. Organom družbene kontrole interesnih skupnosti je odmerjena preskromna pozornost in sploh ne preseneča, če se na skupščinskih zasedanjih sisov oglašajo predvsem izvajalci in uporabniki raje molčijo.

Zakonsko določilo, po katerem je družbenoekonomski položaj delavcev v teh dejavnostih odvisen od družbenoekonomskega položaja družbenopolitične skupnosti se da razumeti (tudi) kot spretno nastavljen past, kamor so se že ujele nekatere občine. Če je namreč gospodarstva moč občine šibka, je tem bolj šibak in negotov status ljudi, zaposlenih v zdravstvu, šolstvu in podobnih dejavnostih. Ko se

temu pridružijo linearen, neselektivni pristop do omejevanja skupne porabe, proračunska miselnost in zajemanje sredstev, so grožnje izvajalcev, da bi nekateri najraje večkrat prekinili z delom, celo upravičene.

O kakršnikoli številkah bi bilo najbrž tvegano razmišljati, ne kaže pa zaobiti pobude iz soboške občinske izobraževalne skupnosti, naj bi osnova za financiranje ne bili oddelki, ampak programi. Po besedah gostje na posvet, podpredsednice republiške konference SZDL Slovenije Božene Ostrovršnik, gre za izvirni predlog, ki ga na ostalih posvetih v republiko niso omenjali in ga bo vsekakor treba proučiti. Menila je, da bi v izrazito »protisovsko« usmerjenem ozračju, ko jih hočejo nekateri vseprek ukinjati (gotovo pa bi bilo smotno določene se združevati!), četudi smo bili še pred tremi leti ponosni na število delegacij in delegatov, ne bilo pametno kar tako pristajati na »vdanost v usodo« ali celo brezizhodnost uveljavljanja teh skupnosti in svobodne menjave dela sploh. Sicer pa je baje v razpravi predlog o zmanjševanju posebnih izobraževalnih skupnosti (zdaj jih je kar 18!), medtem ko bo s posebnimi raziskovalnimi skupnostmi in njihovo racionalizacijo šlo težje. Več o tem bomo najbrž zvedeli v torek, 29. tega meseca, ko bo o vseh tovrstnih vprašanih spregovorilo predsedstvo republiške konference SZDL.

Branko Žunec

LENDAVA

Boj proti alkoholizmu

Predsedstvo občinske konference SZDL Lendava je imenovalo 15-članski koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji. Odbor je sestavljen iz predstavnikov delovnih organizacij in društev ter specializiranih organizacij, za prvo nalogo pa si je postavil obravnavo problematike zasvojenosti med mladimi v lendavski občini. Na prvi seji odbora so sprejeli tudi program dela za letošnje leto. V lendavski občini je v zadnjih letih tudi precej mladih narkomanov, to pa povzroča nemalo težav tako pri šolanju kot delu. Na problem je opozorila tudi občinska konferenca ZSMS, zato bo potrebno v bodoče bolj organizirano delovati, predvsem pa omogočiti mladim, da svoj prosti čas izkoristijo čim bolj organizirano.

Jani D.

SEDEŽNA GARNITURA KSENIJA od 21. januarja 10% POPUST



V VSEH TRGOVINAH S POHIŠTVOM IN V SALONU BREST

Zagotoviti možnosti za večji izvoz

Ob pripravi na konferenco jugoslovanskih komunistov, na kateri bo govor o izvozu, so o tej problematiki konec prejšnjega tedna v Murski Soboti pripravili tudi predstavniki organizacij združenega dela vključenih v SOZD ABC Pomurka. Da je Zveza komunistov Jugoslavije prav izvozu namenila posebno problemsko konferenco, ni naključje, saj je izvoz eden od bistvenih dejavnikov, ki lahko v največji meri prispeva k stabilizaciji našega gospodarstva. Postati mora torej osnovna potreba reprodukcijskega procesa, ne pa da še vedno marsikje prevladuje miselnost, da je izvoz potreba države, zato naj ga tudi plača.

Pomursko kmetijstvo, ki je združeno v sestavljeni organizaciji ABC Pomurka, predstavlja že zdaj pomemben delež v pomurskem izvozu, še večja usmerjenost v izvoz pa je eden od ključnih dejavnikov razvoja tudi v prihodnjem obdobju.

Ta sestavljena organizacija je v letu 1985 ustvarila že več kot 25 milijonov dolarjev zunanjetrgovinskega prometa, najbolj spodbudno obtem pa je, da je izvoz bistveno večji od uvoza.

Če skupno načrtovanje izvoza, zlasti v okviru reprodukcijske verige, marsikje še ni zaživel in ima vsaka organizacija svoje izvozne načrte, to ne velja za pomursko kmetijstvo. V okviru sestavljene organizacije ima to enotno devizno bilanco, kar pomeni, da skupno realizira izvoz, le na ta način pa pomurskemu kmetijstvu tudi uspeva, da si zagotavlja potrebne devize za uvoz reprodukcijskega materiala.

Izvozni dosežki pa bi bili gotovo še boljši, če bi izvozniki bili seznanjeni s pogoji izvoza vsaj za obdobje petih let, ne pa da se ti pogoji menjajo večkrat celo v enem letu. Tako organizacije združenega dela ne morejo realno načrtovati svojega izvoza, ki mu je seveda potrebno prilagoditi tudi proizvodnjo, zato nas ne sme presenečati, da za izvoz

marsikje prav iz teh razlogov ne kažejo večjega zanimanja.

V kmetijstvu načrtujejo, da bi morali letošnji izvoz v primerjavi z lanskim povečati za 20 odstotkov, to pa postavlja pred izvoznike pomembne in odgovorne naloge.

Takšni načrti seveda niso neurešni, pravijo pomurski kmetijci, vendar je potrebno za njihovo realizacijo zagotoviti nekatere pogoje, tako zunanje kot notranje. Poleg večje stalnosti predpisov med zunanjimi pogoji omenjajo še realni tečaj dinarja, stimuliranje nadplanskega izvoza, večjo razpoložljivo pravico izvoznikov nad ustvarjenimi devizami ter večje možnosti za uvoz opreme. Zlasti slednje je še posebej pomembno, saj s brez moderne tehnologije ni mogoče predstavljati proizvodnje, ki bi bila konkurenčna na zahtevnem svetovnem tržišču. Če že ne moč doseči, da bi imela oprema za kmetijstvo prednost pri

uvozu, pa tudi na administrativno delitev za uvoz opreme ne moremo pristajati. Predlog pomurskih izvoznikov je, da je pri tem potrebno preiti na avtomatizem, kar pomeni, da naj ima možnost za uvoz opreme tisti, ki izvažajo.

Na problemski konferenci v Murski Soboti so opozorili še na vrsto odprtih vprašanj, ki jim bo potrebno v prihodnje nameniti več pozornosti in najti zanje tudi ustrezne rešitve. Zabeležimo naj le nekatere, ki so jih razpravljali največkrat omenjali. Kdo naj razpolaga z rezultati izvoza — ali samo končni izvoznik ali pa vsi, ki v proizvodnji do končnega izdelka sodelujejo? V tujini naj se zadolžuje le tisti, ki bo dolgoročno lahko vračal. Zastavlja se tudi vprašanje SISEOT, saj bi to moralo spadati v pristojnost gospodarske zbornice, torej združenega dela, in ne države. Kdo naj pokriva izvoznikom negativne razlike, ki pri izvozu nastanejo? Posebej je potrebno izpostaviti tudi politični in ekonomski pomen maloobrnjega blagovnega prometa. Komunisti, ki delajo v pomurskem kmetijstvu, so zadolžili svojega delegata, da bo o teh vprašanjih spregovoril na konferenci jugoslovanskih komunistov.

L. Kovač

TURNIŠČE: CENE PUJSKOV

Na sejem v Turnišču so rejci pripeljali minuli teden, 17. januarja, le 23 pujskov, starih od 7 do 10 tednov, pa še teh niso prodali. Lastnike je zamenjalo le nekaj živali, saj je bilo zaradi mrzlega vremena le malo kupcev. Cena se je gibala od 8.500 do 10.000 dinarjev za par.

Preskrba s posameznimi žvili in nekaterimi drugimi izdelki

Preskrba z osnovnimi žvili in nekaterimi drugimi izdelki je bila lani v SR Sloveniji v glavnem dobra, k čemur je pomembno prispevalo tudi usklajeno delovanje republiških in občinskih blagovnih rezerv.

Občani in delovni ljudje so bili ves čas dobro preskrbljeni z moko, kruhom, mesom in mesnimi izdelki, mlekom in mlečnimi izdelki, jedilnim oljem in sladkorjem. Od konca aprila do začetka septembra je bila močnejše motena preskrba s kavo, v septembru pa je primanjkovalo limon.

Na tržišču je bilo ves čas dovolj pralnih praškov in izdelkov za osebno higieno. Tudi preskrba z zdravili je bila v glavnem dobra. Občasno je sicer primanjkovalo posameznih zdravil, vendar so bile motnje hitro odpravljene ali pa so bila na voljo nadomestna zdravila.

Za zagotovitev preskrbe z moko, kruhom, testeninami in drugimi izdelki iz mok in mlevskimi izdelki potrebujemo v SR Sloveniji letno 230.000 ton pšenice. Toliko je zagotavljamo z odkupom v SR Sloveniji, SAP Vojvodini in SR Hrvaški. Iz letine 1983/84 smo v SR Sloveniji odkupili 72.000 ton pšenice, 103.000 ton pa iz SAP Vojvodine in SR Hrvaške. Poleg tega si zagotavljamo nakup 60.000 ton moke v SAP Vojvodini in SR Hrvaški. Tako so zagotovljene potrebne količine za sprotno preskrbo in za oblikovanje dvomesečnih prehodnih zalog, ki jih oblikujejo žitne organizacije združenega dela skupaj z Zavodom za rezerve SR Slovenije.

Ocene kažejo, da SR Sloveniji v letu 1985 že četrti leto zapored ne bo treba uvoziti pšenice, ker si pretežni del zagotavljamo s sklenjenimi samoupravnimi sporazumi iz domače proizvodnje.

V letu 1984 je bilo kljub dobri letini in uspešnemu odkupu pšenice v SFRJ na jugoslovanskem trgu več motenj pri preskrbi z moko. Vzroki so predvsem neusklajeni odnosi med ceno pšenice in moke, saj pri določitvi cene moke niso bili upoštevani niti vsi stroški za pšenico niti takratni stroški mleka kakor tudi bistveno povečane obrestne mere, ki jih morajo žitne organizacije združenega dela plačevati za celoletne zaloge pšenice.

Kljub številnim nerešenim finančnim težavam je bila v SR Sloveniji preskrba z moko in kruhom nemotena. K temu je odločilno prispevala dobra organizacija v celotni preskrbovalni verigi pšenica — moka — kruh in sodelovanje organizacij združenega dela in pristojnih upravnih organov pri sprejemanju ukrepov.

Med sprejetimi ukrepi je treba posebej omeniti odkup prehodnih zalog pšenice iz slovenskih žitnih organizacij združenega dela v republiške tržne blagovne rezerve. Dodatno zagotovitev 15.000 ton moke iz SAP Vojvodine preko republiških tržnih rezerv, zagotovitev koruze za zamenjavo za pšenico ter uvedba nadomestil pri pšeničnih moki v višini 5 dinarjev za kilogram. Večji del sredstev, potrebnih za izvedbo navedenih ukrepov, je bil zagotovljen le začasno in bodo v skladu z opredeljenimi v resoluciji za 1985. leto dokončno zagotovljena ob obravnavi razporeditve presežkov prihodkov Narodne banke Slovenije po zaključnem računu za 1984. leto.

Ob letošnji spremembi cen kruha so bili s pekarskimi organizacijami združenega dela dogovorjeni nekateri dodatni ukrepi z namenom, da se v SR Sloveniji zagotovi boljše preskrba z osnovnimi vrstami kruha. Pekarske organizacije združenega dela so sklenile posebni dogovor, kar je pomembno prispevalo, da se je izboljšala preskrba občanov z osnovnimi vrstami kruha. Podatki potrjujejo, da pekarne v skladu z dogovorom pečejo od vseh količin okoli 55 odstotkov osnovnih vrst kruha.

Iz podatkov o porabi svežega mesa v zadnjih petih letih je razvidno, da je bila letna poraba med 110.000 in 120.000 tonami mesa. Hkrati je očitno upadanje porabe svežega mesa: še posebno se je

zmanjšala v letih 1983 in 1984.

V letu 1984 beležimo ob padanju porabe svežega mesa tudi nekatere spremembe v strukturi porabe. Po podatkih o devetmesečni proizvodnji in porabi so ugotovili, da bo celoletna proizvodnja mesa okoli 15.000 ton, prodaja v SR Sloveniji pa 106.000 ton. Prodanega je okoli 23.000 ton govejega, 17.000 ton svinjskega in 19.000 ton piščančjega mesa, v obliki mesnih izdelkov pa 47.000 ton. Pretežni del svežega mesa je bil zagotovljen iz delovnih organizacij v SR Sloveniji, delno pa z nakupom v drugih republikah in SAP Vojvodini.

Letos je bilo nekaj težav tudi zaradi neurejenih razmer na trgu krmil. Visoka cena koruze in uvoženih krmil je vplivala na večji zakol in tako ogrožala neprekinjenost pri ohranitvi živalskega staleža za dolgoročno zadovoljivo preskrbo z mesom. V Sloveniji so bili sprejeti nekateri ukrepi za preskrbo s korozi in drugimi krmili, saj je Zavod za rezerve SR Slovenije zagotovil okoli 30.000 ton koruze in preko 10.000 ton drugih krmil, sojinih tropin, ribje moke in pesnih rezancev.

Zavod za rezerve SR Slovenije je oblikoval tudi okoli 5.000 ton republiških tržnih blagovnih rezerv vseh vrst mesa, namenjenih ponudbi med turistično sezono.

Letos smo porabili v SR Sloveniji okrog 310 milijonov litrov svežega mleka, od tega okrog 110 milijonov litrov za neposredno porabo v obliki pastiriziranega in steriliziranega mleka. Ostalih 200 milijonov litrov so mlekarne predelale v dnevno sveže napitke, namaze in sire.

Potrebne količine mleka zagotavljajo mlekarne z odkupom v SR Sloveniji. Odkup mleka v SR Sloveniji za razliko od ostalih območij v zadnjih letih v SFRJ narašča, kar je predvsem rezultat dobro organiziranega odkupa od kmetov.

Preskrba z mlekom in mlečnimi izdelki je bila letos vseskozi in povsod po Sloveniji dobra. Mlekarne so svoje proizvodne programe prilagajale tržnim potrebam, tako da je bila tudi ponudba zadovoljiva.

Razpravljajo o predlogih in možnostih za ponovno, vendar delno, uvedbo mleka s 3,2-odstotno vsebnostjo maščobnih enot.

Boris Hegeduš

ČE HOČEŠ GOSPODARITI, POTREBUJEŠ ZEMLJO

Zasebno kmetijstvo je v povojnem obdobju doživljalo svoje vzpone in padce. Ponovni oživitvi in preusmerjanju zasebnega kmeta v tržno proizvodnjo smo priča v zadnjih desetih letih. Rezultati, ki so bili doseženi s ponovno oživitvijo zadrugištva, so in niso zadovoljivi. Po eni strani nam je res uspelo oživiti in vključiti v tržno proizvodnjo precejšen delež kmetov, toda rezultati pri uveljavljanju modela tako imenovanih usmerjenih kmetij pa le niso taki, kot bi bilo pričakovati glede na naravne in socialne možnosti. Na eni strani je še izredno nizek odstotek tržno usmerjenih kmetij (okrog 15 odstotkov), po drugi strani pa tudi socialna sestava teh kmetij ni najbolj zadovoljiva. Tu mislimo na starost tistih, ki so kmetijo usmerili, vanjo vložili denar — tudi s pomočjo družbe — se ustrezno strojno okrepili, pa so že na zatonu s svojimi delovnimi močmi, ob tem pa se pojavlja tudi vprašanje nasledstva. Če pa socialna reprodukcija na kmetiji ni zagotovljena, potem lahko rečemo, da je to vstran vržen denar. Morda zveni malo ostro, toda tako je. Kot smo že prej omenili, je med 15 odstotki „usmerjenih“ izredno nizek odstotek „mladih“ delovno vitalnih kmetij, za katere se ne pojavlja problem upravičenosti vlaganja in za katere bi lahko rekli, da jih sedanji sistem organiziranja in razni „politični“ predsodki celo ovirajo pri nadaljnjem razvoju. Eden izmed teh, ki vam ga želimo predstaviti, je tudi Avgust Novak iz Beltincev, sicer mlad in prizadeven kmetovalec.

zapustil in niti sam ne vem, koliko časa sem jo obiskoval. S tem pa nisem opustil misli na kmetovanje. V tistem obdobju smo se doma namreč modernizirali, kupili smo močnejši traktor, začeli smo z gradnjo hlevov, pri čemer pa sem imel

ni slabo, glede na to, kakšen odpor je do te kulture v našem okolju, pa tudi zaslužek ni tako slab. Problem, ki ga imamo pri uvajanju sladkorne pese, so prodnata tla, so pa kljub temu površine, kjer sladkorna pesa uspeva, in bi



Kljub ostri zimi in zatišju, pa ima Avgust Novak zmeraj kaj opraviti okrog kmetije, če ne drugega je treba nakrmiti živino.

določene težave, ker si oče le ni upal iti v tako veliko investicijo brez lastnih sredstev. Tako velik nasprotnik pa tudi ni bil, da bi gradnjo popolnoma zavrli in smo hleve kljub vsemu zgradili. Poleg kredita za hleve smo najeli tudi kredit za mehanizacijo. To pa so bili tudi trdni temelji za moderno kmetovanje. Vmes sem odslužil vojaški rok, po vojski pa sem se trdno povezal z zadrugo in začel z načrtnim delom, nam je v uvodu povedal Avgust Novak.

Kakšna pa je velikost in usmeritev kmetije?

„Kmetija ima približno 6 hektarjev obdelovalne zemlje, prav toliko pa je imamo tudi v najemu. Usmerjeni smo v rastlinsko proizvodnjo, ki obsega polovico, na drugi polovici pa pridelujemo krmo za živino. Imamo hlev za 25 do 30 glav živine, ki je vedno poln. Če se še ustavi ob rastlinski proizvodnji, pridelujemo na 2 ali 2,5 hektarja njiv krompir, na 1 ali 1,5 hektarja imamo pšenico, na hektarju njiv pa sladkorno peso. Sladkorno peso sedaj komaj uvajamo, toda opažamo, da to le

tudi drugim svetoval, naj poskusijo.

Omenili ste, da imate v hlevu 25 oziroma 30 glav živine. Kakšna pa je ta usmeritev?

„Trenutno imamo v hlevu devet krav molznic in teleta puščamo doma za nadaljnjo rejo. Poleg tega se tudi ukvarjamo z vzrejo plemenskih telic. Če to povežemo z dohodkom na kmetiji, kar ste že prej omenili, moram povedati, da ta ni slab in nisem preveč črnogled. Živeti se da solidno. Nekoliko slabše je mogoče z delovno silo, saj sva v bistvu čista kmeta samo jaz in mati, žena pa je zaposlena, toda po službi poprime tudi za delo na kmetiji. Glede na organiziranost in porazvodno usmeritev, pa živa delovna sila ni velik problem, saj smo strojno dobro opremljeni. Problem je le ob „špicah“.

V tem obdobju smo se namreč dobro opremlili, saj imamo vse stroje za pridelavo krompirja in koruze, delno pa tudi ostale stroje. No vseh pa le ne moreš imeti, ker je to velik strošek za takšne površine. Strojna oprema je v pretežni meri lasina, le kombajn za

krompir imamo v strojni skupnosti.“

Kaj pa menite o položaju zasebnega kmeta?

„Trenuten položaj zasebnega kmeta ni posebno rožnat, toda nekako še gre. Povedati velja, da je bil pred leti boljši, zdaj pa se že zateguje, kot vsepovod. Vse pa kaže in to nam tudi zgodovina pravi, da je kmet zgradil industrijo. Zdi se mi, da smo sedaj na istem. Ali ni zgovoren dokaz za to tudi posojilo, ki ga nora kmet daje za umetna gnojila. Pri nakupih pa nam pomaga zadruga, pa tudi sami si pomagamo. Zadruga regresira semena, sami pa si pomagamo pri nakupu semenskega krompirja, saj od merkatilnega združujemo nekaj sredstev za regresiranje semen. Regrisi so uveljavljeni tudi pri koruzi in semenski pšenici. Pri škropljenih in umetnih gnojilih pa združujemo devize, in če ne bi bili močni, je vprašanje, kako bi šlo.“

Kako bi ocenili sodelovanje z zadrugo?

„Sodelovanje je dobro. Jaz sem z zadrugo zadovoljen, upam, da so v zadrugi tudi z mano zadovoljni. Sicer pa danes kmet brez zadruge, to je kot pes brez „verta“.

Kakšni pa so načrti za prihodnje?

„Za letošnje leto še ne vemo povsem, kako bo, kar ni prav. Prvič nam manjkajo površine. Načrt res ni težko narediti, toda če ne veš, kako bo s površinami, je težko zaradi tega, ker imamo polovico zemlje v najemu. Zdej ti eden pove, da ti zemlje več ne da, zdaj drugi in nikoli ne veš, kako bo. Plan lahko narediš, ko že poseješ. V prihodnje pa namravam nekaj zemlje dokupiti, ker je zemlja osnovna, če nimaš zemlje, ne moreš gospodariti. Tako bi, če bi se le dalo, zemljišča odkupili.

Upam pa tudi, da se bo s komasacijo, ki jo načrtujemo, precej uredilo. Pokazalo se je namreč, da je to izredno pozitivno, kar ugotavljajo tudi že druge, kjer so bili v preteklosti močni nasprotniki.“

Janez Votek



PREKMURSKA „SUHA ROBA“ — V marsikateri vasi na Ravenskem še izdelujejo prekmursko „suho robo“ — lesene vile, grablje, kosišča... Po teh izdelkih je kljub mehanizaciji v kmetijstvu še vedno veliko povpraševanje. Lahko bi celo trdili, je povpraševanje večje od ponudbe, zato so tudi cene visoke. To pa ni edini vzrok! Tudi z lesom so težave. Za to kmečko orodje je najbolj primeren jesenov les, ki pa ga težko dobiš. Nekateri so prav zaradi tega bili primorani to domačo obrt opustiti oziroma preiti na miniaturne izdelke. Tako je storil tudi Štefan Glavač iz Nedelice. V svoji priročni delavnici izdeluje okrog trideset metra dolge lesene vile, grablje, kosišča in cepe, poleg tega pa še jarme, seveda vse to za okras kmečkih sob, gostinskih lokalov... pač tam, kjer kdo izdelke postavi. Ob tem moramo povedati, da so to tudi „izvozni artikli“, ki gredo v tujino posredno preko naših zdolcev. Ker Stefan nima sodobnejših strojev, vložil v vsak svoj izdelek veliko ročnega dela, zaradi tega pa je ta njegova „suha roba“ toliko dragocnejša.

Tekst: S. Sobočan

Foto: S. Prša

ZAMETKI V LETU 1966

„Zameti naše kmetije, v mislih imam moderno kmetovanje, segajo v leto 1966. Takrat je bil pokojni oče primoran oditi v Avstrijo na delo. V Avstriji je v štirih ali petih letih prislužil denar, s katerim smo potem začeli. Doma je bil tudi moj starejši brat, s katerim sta se odločila za nakup traktorja. Leta 1974 sem jaz končal osnovno šolo in sem se odločil za kmetijsko šolo, ki pa sem jo dokaj hitro

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO 110 DIN ZA KILOGRAM TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH

KOTO — Koteks tobis in zbiralnice kmetijskih zadrug

KRAJEVNA SKUPNOST RAZKRIŽJE

USPEŠNA PETLETKA

Krajevna skupnost Razkrižje šteje 1600 prebivalcev, ki žive na Razkrižju, v Gibini, na Šafarskem, v Veščici, Sprincu, Koprivi in Globoki. Območje obsega 1600 hektarjev površine, kar pomeni, da živi v povprečju 1 prebivalec na površini enega hektarja. Kopriva, Sprinc in Globoka spadajo med manj razvita območja Ljutomerske občine.

V razgovoru s predstavniki krajevne skupnosti smo ugotovili, da je bilo srednjeročno obdobje 1981—1985 zelo uspešno. Na prvo mesto povsem upravičeno postavljajo vodovod. Napeljavali so ga skupaj s sosednjo krajevno skupnostjo Cven. Na območju razkriške krajevne skupnosti je vodovod dobilo 380 gospodinjstev. Da je bilo resnično opravljeno veliko delo, dokazujejo tudi te podatke: položili so 30 tisoč metrov cevi in izkopal prav toliko metrov jarkov, pri čemer so izdatno pomagali brigadirji. Občani so za vodovod prispevali 16 milijonov novih dinarjev in opravili kar 25 tisoč ur prostovoljnega dela, kar je vredno — preračunano v dinarje — 2 milijona 500 tisoč dinarjev. Vodovod je zlasti pomemben za hribovite vasi, saj tam ni bilo pitne vode. Vse kaže, da bodo ovensko-razkriški vodovod že v prvem polletju speljali tudi v Robadje in Banfi — vasi, ki sicer spadata v krajevno skupnost Strigava, ki pa je že na hrvaški strani. Sploh pa razkriška krajevna skupnost dobro sodeluje s sosednjimi vasi oziroma krajevnimi skupnostmi.

Kulturna dejavnost na Razkrižju ni zamrla. V prihodnje si lahko obetamo še večji razmah. Obnovili so namreč dom kulture in uredili pročelje.

V minuli petletki so tudi asfaltirali ceste. Asfalt so položili v dolžini 2 tisoč metrov na hribovitem predelu Globoke. Investicijo so gromotno podprli ne le domačini, ampak tudi občani iz drugih krajev, ki imajo na tem

območju vinograde oziroma druga zemljišča.

„Seznam“ dosežkov pa še ni končan: gasilci so predali namenu gasilski dom, ki so ga zgradili s prostovoljnim delom in lastnimi prispevki. Trgovsko podjetje Vesna je posodobilo prodajalno na Šafarskem in zdaj še

vsaj v takem obsegu ne, kot so načrtovali, prav tako pa ni izdelan zazidalni načrt za središče krajevne skupnosti. To so torej naloge, ki jih prelagajo v novo petletko in upajo, da ji bodo uresničili. Največja investicija bo seveda napeljava telefonskega omrežja. Ker je zanimanje zanj veliko, pripravljenost pomagati z denarjem in delom pa je tudi, so prepričani, da bodo naredili vse, kar se bo le dalo. Bodo tako po-
žrtvovalni tudi na poštenem podjetju?

V naslednjih letih na območju razkriške krajevne skupnosti še nameravajo modernizirati ceste. Na tem območju je še 30 kilometrov makadamskih cest. Potem je tu potreba po dokončni ureditvi avtobusnih postajališč, pa nekaj dodatnih transformatorjev bo treba postaviti, saj je elektrika na nekaterih območjih krajevne skupnosti slaba.

in če se še za hip vrnemo v preteklo leto, moramo zapisati, da so lani praznovali 100-letnico osnovne šole, 20-letnico krajevne skupnosti in prvič tudi krajevni praznik. Na doseženo v minuli petletki so prebivalci omenjenih sedmih vasi lahko upravičeno ponosni. Upajo pa, da bodo tudi v prihodnje napredovali, hkrati pa se zavedajo, da bo pot do dosežkov nekoliko napornejša. Občani, ki žive v razkriški krajevni skupnosti (Slovenci in Hrvati), bodo napeli vse sile, da bo tudi naslednjih pet let uspešnih.

Š. SOBOČAN



Stanko Ivanušič, tajnik krajevne skupnosti Razkrižje: „Voda iz našega vodovoda bo po vsej verjetnosti pritekla tudi v gospodinjstva v Robadju in Banfi.“

kar zadovoljuje potrebe domačinov. Še bi lahko naštevali,

Zadovoljstvo pa kljub doseženemu ni popolno. V minulem srednjeročnem obdobju niso uspeli razširiti telefonskega omrežja za načrtovanih 100 števil, niso uredili športnih igrišč,

POZNANOVCI „POZAVAJO“

Če ste pred dnevi na Gorjškem srečevali skupino nekoliko neobičajno oblečenih ljudi in jih niste prepoznali, naj vam izdamo, da so bili to borovi svatje iz Poznanovci, ki so »pozavali« na borovo gostovanje. Pripravili ga bodo namreč že to nedeljo (27. januarja). Obljubljajo, da bodo »za dobro volou skrbeli najbokuši goslarje. Na volou vam bou pečenka od divjice svinje, pečena na zavečen sali. Za žejo pa van bou na volou vse od ftičkoga mleka naprej. Vidli te tuj vse fele meštre, šteri do van na volou s svojim najfalejšim delom. Ka se van nika nede zgodilo, do vas na skrbi meli naši žandarge.«

V Poznanovcih so se torej odločili, da letos prvi obudijo stari običaj, ki je bil nekoč v naših krajih zelo razširjen. S to priveditvijo želijo zbrati del potrebnih sredstev za nakup gasilskega kombija, ki bo stal okrog milijon 600 tisoč dinarjev. Potrebno bo tudi zgraditi garažo za avtomobil, za kar imajo les že pripravljen, zatika pa se pri parceli.



Franc Car, predsednik pripravljalnega odbora za izvedbo borovega gostovanja v Poznanovcih, upa, da bo priveditev dobro uspela. Ves zaslužek bodo namenili za gasilski kombi in gradnjo garaže. Foto: J. G.

»Drugi načrtov letos v Poznanovcih nimamo. Že to bo za nas veliko. V pripravi na borovo gostovanje sodeluje okrog 150

ljudi.« nam je dejal predsednik pripravljalnega odbora Franc Car.

Jože Graj



MORDA SE ENA VLECENICA — Pri Turističnem domu Gornji Petrovci se te dni zbira precej več ljudi kot običajno. V neposredni bližini doma so namreč namestili prenosno vlečnico, ki je last TOZD Diana iz Murske Sobote. »Dosedlej je vlečnica obratovala poskusno in vsi smo bili kar zadovoljni.« nam je ob našem obisku dejal vodja gostišča Drago Grebenar. Če bo dovolj snega in če se bo še povečalo zanimanje za obisk njihovega smučišča, bodo predvidoma namestili še eno vlečnico. Za počitnice šolarjev je to seveda kot nalašče! (Foto: J. Graj)

Predstavljamo vam

MATIČAR JOŽE

Jože Horvat, dolgoletni matičar in šef krajevnega urada v Črenšovcih, ne more verjeti, da življenje tako hitro teče; dopolnil je 60 let, zbral ustrezno delovno dobo in se lani upokojil.

60 let življenja! To sicer ni nobena starost, vendar so bila leta prepletena z bogatim delom: sprva — 1948. leta — je bil tajnik krajevnega ljudskega odbora Žižki, potem pa se je odločil za matično službo. Le-to je opravljal v Dobrovniku, Lendavi, od 1952. leta, torej 32 let, pa je bil matičar in šef matičnega in krajevnega urada v Črenšovcih. Na tem območju Črenšovci, Žižki, Trnje, tri Bistrice in Odranci živi okrog 7 tisoč prebivalcev, in zato mu dela nikoli ni manjkalo. Poleg klasičnih matičnih opravil: vodenje rojstne, poročne in mrljske matične knjige, je precej svojega delovnega časa porabil tudi za nastavev državlanske knjige (poznane so jo opustili), veliko dela pa je bilo tudi s prepisovanjem matičnih knjig. No, starih matičnih knjig, ki so jih nekoč vodili župnijski uradi, pa mu ni bilo treba prepisovati, saj so na matični urad uspeli dobiti originalne knjige. Tako zdaj na črenšovskem matičnem uradu hranijo poročne in mrljske matične knjige vse od leta 1808, medtem ko so rojstne matične knjige od leta 1850. dalje. Sogovornik pravi, da je matična služba lepa, saj je spremljal (pa ne le z evidenco) veliko ljudi od rojstva do poroke, nekatere celo do smrti. In ker smo že omenili poroke, Jože Horvat pravi, da je poročil 1990 mladih (nekaj tisoč starih) in da je odstotek razvez zelo majhen. Na Ravenskem so pač trdni zakoni.

Na območju matičnega urada je trenutno okrog 7 tisoč ljudi. Toliko prebivalcev je bilo tudi v prvih letih po vojni, medtem ko se je v letih od 1951 do 1955 število ljudi na tem območju znižalo za okrog tisoč. To so bila leta, ko so ljudje množično odhajali v svet in — z razliko od let po 1965. letu, ko smo pričali zdomstvu — se niso vračali. To se je seveda močno poznalo na prirastku prebivalstva. Ekonomska emigracija pa je prinesla tudi veliko dela matični službi.

Jože Horvat pa ni bil le matičar,



Jože Horvat

ampak tudi angažiran družbeno-politični in društveni delavec. V prvih letih po vojni je bil velik aktivist Osvobodilne fronte. Živo se spominja, ko je po vaseh zbiral članstvo za OF — zdajšnjo socialistično zvezo. Ljudje so se vanjo še kar množično vključevali, čeprav je bilo treba plačevati članarino. Organizirano ljudstvo je lažje izvedlo številne politične in delovne naloge. V pidesetih letih je bila

elektrifikacija vasi, potem gradnja vaških vodovodov, cesti ... Vmes so bile številne volitve (prve po vojni, ko so volili s kroglicami, so na črenšovskem območju posebej lepo uspeli), popisi prebivalstva, pa aktivnosti v gasilskem društvu. Rdečem križu, v kulturno-prosvetnem društvu ... Ni pozabil povedati, da je v času obvezne oddaje kmetijskih pridelkov kot občinski uslužbenec in politični delavec samoumevno sodeloval pri obveznem odkupu, zbral je prispevke za ljudsko posojilo ... Petdeseta, šesdeseta leta ... so terjala čelga človeka, pravi naš sogovornik. Tedaj ni bilo prepričevanja za določeno nalogo, nihče tudi ni vpraševal po plačilu, politične naloge so vsi vzeli presneto resno in jih tudi opravili. Sploh je bila tedaj vloga OF oziroma SZDL velika pomembnejša.

Jože Horvat, ki tudi zdaj — po upokojitvi — ne miruje, ampak si z ramo ob ramo prizadeva s sovaščani za napredek kraja, gasilskega društva ... je za svoje delo prejel več odlikovanj in priznanj. Omenimo naj le nekatera: priznanje OF, medalja dela, priznanje republiškega sekretariata za SLO in DS, gasilska priznanja in odlikovanja.

Š. Sobočan

INTEGRAL
DO TP VIATOR LJUBLJANA
TOZD PROMET IN DELAVNICE
LEDAVA
Industrijska c. 1

DELAVSKI SVET TOZD PROMET IN DELAVNICE

objavlja

LICITACIJO

za prodajo tovrnega avtomobila, znamke MERCEDES, tip 2224 (6 x 4) LPS, vlačilec.

Izključna cena avtomobila znaša 1.100.000.— din. Interesenti morajo pred začetkom dražbe položiti 10-odstotno varščino od izključne cene avtomobila. Licitacija bo v petek, 1. 2. 1985, ob 12. uri na sedežu TOZD Promet in delavnice Lendava, Industrijska 1.

ZIS V ŠULINCIH

Prav ste prebrali: v Šulincih že skoraj nestrpno pričakujejo ZIS. Vendar ne gre za Zvezni izvršni svet, pač pa za zimske igre na snegu, ki jih bodo organizirali v nedeljo 27. tega meseca. K temu jih je spodbudilo veliko zanimanje v lanskem letu, ko so organizirali vaške olimpijske igre na snegu. Po tistem so z zaslužkom te prireditve, s sredstvi nogometnega kluba in vaške skupnosti kupili prenosno vlečnico. Tako letos pričakujejo še več tekmovalcev in tudi obiskovalcev. Smučarji se bodo pomerili v slalomu, veleslalomu, smuku in skokih (20-metrski skakalnica). V ta namen si bodo sposodili tudi avtomatske merilne naprave.

Sportno društvo Šulinci, ki so ga uradno ustanovili pred letom dni, združuje okrog 60 privržencev športa. Imajo smučarsko, nogometno, šahovsko in namiznoteniško sekcijo.

J. G.

Tudi v Šulincih imajo vlečnico za smučarje. Zaenkrat je vožnja še zastoj, ker je vlečnica pač last vseh krajanov. V okviru športnega društva pa razmišljajo, da bi vseeno kazalo zbirati prispevke, denar pa bi uporabili za vzdrževanje oziroma sčasoma za nakup nove vlečnice. (Foto: J. G.)



PROIZVODNO TRANSPORTNO PODJETJE
AUTORADGONA
GORNJA RADGONA n.sol.o.

SOZD INTEGRAL, PTP AVTORADGONA, n. sol. o., GORNJA RADGONA, LJUTOMERSKA 26, TOZD AVTOTRGOVINA-SERVISI objavlja prosta dela in naloge

VEC AVTOELEKTRIKARJEV III

Pogoji: poklicna šola za avtoelektrikarja, 1 leto delovnih izkušenj

Za objavljena prosta dela in naloge združujemo delo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom. Zainteresirani kandidati so dolžni poslati prijave z opisom dosedanjega dela in z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave kadrovske službi delovne organizacije v 8 dneh po objavi.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v roku določenem s samoupravnim splošnim aktom temeljne organizacije, ki opredeljuje postopek za izbiro delavcev.

NAMIZNI TENIS — PION. PRV. ZAGREBA

Sobočani spet zmagovalci

32. odprto pionirsko prvenstvo Zagreba je tudi letos zbralo 700 nastopajočih iz 112 klubov Jugoslavije iz vseh republik in pokrajin z izjemo Kosova. Zbran je bil ves kakovostni jugoslovanski mladi naraščaj, iz Pomurja pa so nastopili predstavniki Sobote, Radgone in Beltince. Pomurci so dosegli nekaj izvrstnih uvrstitev, ki jih pred tekmovalcem niso pričakovali, predvsem veliko zmago Sobote v ekipni konkurenci in presenetljivo drugo mesto Mirka Ungerja v konkurenci pionirjev posameznikov.

V ekipni konkurenci pionirjev, kjer je nastopilo 200 ekip, je najboljša ekipa Sobote v postavi Mirko Unger in Matjaž Žitek po zmagah v predtekmovalnih v četrtfinalu premagala Valpovko s 3:1, v polfinalu Kočevje prav tako s 3:1 ter v finalu po veliki borbi Vojvodino iz Novega Sada s 3:2, pri čemer je Žitek dobil obe posamezni partiji. Tako so Sobočani ponovili lanski uspeh in spet postali zmagovalci, čeprav letos niso spadali med favorite za prvo mesto. Pri dekletih se je ekipa Radgone uvrstila med 32 najboljših.

Posamezna konkurenca pionirjev, kjer je nastopilo nad 200 igralcev, je prinesla doslej največji uspeh Mirku Ungerju, ki se je proti vsem pričakovanjem uvrstil v finale in osvojil izredno 2. mesto, pred dvema letoma pa je v konkurenci mlajših pionirjev na tem tekmovalstvu osvojil 3. mesto. Po zmagah v predtekmovalnih je v osmini finala premagal Atikovića (IND) z 2:0, v četrtfinalu tretjega nosilca Krkalića (Foča) z 2:0, v polfinalu Efovića iz Ivankrada z 2:0 ter v finalu izgubil s prvim igralcem Smrekarja z 0:2. Uspeh pomeni tudi uvrstitev Žitka med najboljših 16, potem pa je izgubil po veliki borbi s polfinalistom Kovačem iz Bjelovarja z 1:2. Velik uspeh je v najmočnejši konkurenci 260 mlajših pionirjev dosegel Boris Rihtarič iz Radgone, ki se je nepričakovano uvrstil med osmerico, Janko Ōri pa se je uvrstil med najboljših 16. Pri pionirkah sta se med najboljših 32 uvrstili Trčkova in Drozdokova. Sicer pa je prvenstvo pokazalo kakovostno rast med najmlajšimi, saj se v vseh okoliših veliko dela z mladimi in bo vedno težje priti do pomembnejših rezultatov v zveznem merilu. M. U.

— STRELSTVO —

Zmagi Ljutomera in Noršinec

V tretjem kolu tekmovalja druge slovenske strelske lige — vzhodna skupina, je bil v Murski Soboti odigran pomurski derbi med Noršinci in Muro. Drugič so zmagali strelci Noršinec s 1458:1441 krogi, ter zabeležili drugo zmago. Noršinci — Š. Balaško 374, F. Balaško 370, M. Madjar 362 in S. Donša 352 krogov; Mura — J. Horvat 371, B. Bukovec 366, M. Horvat 355 in V. Dundek 349 krogov.

Strelci Ljutomera pa so doma premagali ekipo Kovinarja iz Mute s 1419:1409 krogov in dosegli že tretjo zaporedno zmago. Ljutomer — Lj. Spindler 372, S. Špindler 361, S. Kapun 356 in M. Rudolf 330 krogov.

Šestdeset strelcev na regijsko tekmovalje

Občinska strelska zveza Murska Sobota je pripravila občinsko prvenstvo v streljanju z zračno puško za pionirje, pionirke, mladince, mladince, članice in članke. Udeležilo se ga je 119 strelcev iz 20 družen. Normo za regijsko tekmovalje je izpolnilo kar 60 strelcev in strelk iz soboške občine.

Rezultati — pionirji — ekipno: 1. SD Tišina 483, 2. SD Mura 467, 3. SD Šalovci 453 krogov; **posamežno:** 1. Branko Behek (Tiš.) 167, 2. Robi Červek (Mura) 165, 3. Aleš Stefanec (Tiš.) 161 krogov; **Pionirke — SD Krka Šalovci** 429 krogov; **posamežno:** 1. Nataša Verbaj (Šal.) 164, 2. Daniela Rojko (Can.), 3. Renata Horvat (Šal.) 134 krogov; **Mladinci — ekipno:** 1. Tišina 1078, 2. Cankova 1022, 3. Brezovci 985 krogov; **posamežno:** 1. Drago Pertoci (Tiš.) 371 krogov, kar je nov občinski rekord, 2. Davor Panič (Šal.) 363, 3. Franc Gider (Tiš.) 354 krogov; **Mladinke — SD Noršinci** 1060 krogov; **posamežno:** 1. Silva Horvat 362, 2. Alenka Belšak 360, 3. Tončka Iskra 338 (vsi Nor.); **Članice — ekipno:** 1. Noršinci 1054, 2. Boris Kidrič 973 krogov; **posamežno:** 1. Valentina Rojko 360, 2. Milica Sinko 350 (obe Nor.), 3. Dragica Vogrinčič (BK) 348 krogov; **Člani — ekipno:** 1. Noršinci 1092, 2. Mura 1088, 3. SCT 1055 krogov; **posamežno:** 1. Štefan Balaško (Nor.) 369, 2. Janez Horvat (Mura) 369, 3. Karel Turner (Nor.) 366 krogov.

Turnišče pred Planiko

V nadaljevanju prvenstva v občinski strelski ligi Lendava so zopet imeli največ uspeha tekmovalci SD Štefan Kovač iz Turnišča. Rezultati — II. kolo: 1. ŠK Turnišče 680, 2. Lendava 651 in 3. ŠK Turnišče II. 640 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Maučec (Turnišče) s 176 krogi. Rezultati — III. kolo: 1. ŠK Turnišče 699 krogov, 2. Planika 673 in 3. Jezero Dolina 661 krogov. Med posamezniki je bil najuspešnejši Jerebic s 181 krogi pred Gruškovnjakom 175 in Kurnjo 174 krogov, vsi SD Štefan Kovač Turnišče.

Po treh kolih vodi SD Štefan Kovač Turnišče z 2065 krogi pred SD Planika Turnišče 2004 in SD Jezero Dolina 1945 krogov. Med posamezniki pa vodi Stanko Jerebic (SD Štefan Kovač, Turnišče). A. Sep

— NAMIZNI TENIS —

Pokal Partizanu

Namesto v Branoslavcih je bilo tokrat v Ljutomeru že tradicionalno za pokal Braneka. Zmagala je ekipa Partizana iz Ljutomera pred Cvenom in drugo ekipo Partizana. T. F.

NK TURNIŠČE

Člani in mladinci prvaki pomurske lige

Nogometni klub Turnišče, ki ima dolgoletno tradicijo, saj deluje že več kot štiri desetletja in sodi med najmočnejše tovrstne organizacije v Pomurju, je v preteklem letu dosegel vidne rezultate tako na organizacijskem kot tekmovalnem področju. Osvojitev naslova jesenskega prvaka v pomurski nogometni ligi v članski in mladinski konkurenci je uspeh, s katerim se lahko pohvalijo redki nogometni klubi, hkrati pa tudi dokaz, da v klubu dobro delajo, čeprav so na nedeljskem letnem zboru dokaj kritično spregovorili tudi o pomankljivostih. Udeležba na zbo-

ru, zbralo se je okrog 75 občanov, pa je tudi dokaz, da v tem kraju vlada veliko zanimanje za nogomet. V izbranih poročilih predsednika Režonje ter trenerjev Ritlopa, Varge in Tibautu so bili prikazani vsestransko delovanje kluba, uspehi in slabosti, ki so jih razpravljali le dopolnjevali. Zlasti so se zavzemali za boljše delo v prihodnje z najmlajšimi, kjer trenutno ne dosegajo željenih uspehov, ki pa so garancija za uspešno delo v klubu. Več pomoči so terjali od tovarne Planika, se zavzemali za boljše sodelovanje z nogometnimi kluboma v krajevni skupnosti

— KEGLJANJE —

Poraz Radenske

V tretjem kolu tekmovalja v slovenski moški kegljaški ligi je ekipa Radenske Čarde gostovala v čakovano prvi izgubila. Rezultat srečanje je bil 5141:4959 podrtih kegljev za Testino. Radenska Čarda — Steržaj 894, Smodiš 886, Drvarič 825, Kovačič 801, Horvat 779 in Casar 774 kegljev. V naslednjem kolu igra Radenska Čarda z ekipo Celja v Ljutomeru.

II. SOL — vzhod — ženske

LESTVICA JESENSKI DEL	
Mislinja	9 9 0 27:3 18
Sempeter	9 7 2 25:11 16
Kajuh	9 7 2 25:11 16
Prevalje	9 5 4 19:14 14
Braslovče	9 4 5 17:17 13
Golovec	9 4 5 15:19 13
Paloma III.	9 3 6 12:19 12
POMURJE	9 2 7 12:23 11
Ruše	9 2 7 11:23 11
Rogoza II.	9 1 8 6:26 10

II. SOL — vzhod — moški

Lestvica jesenski del	
Stavbar — ml.	9 9 0 27:12 18
Mislinja	9 8 1 26:7 17
Topolšica	9 6 3 24:15 15
LJUTOMER	9 6 3 19:16 15
RADENCI	9 4 5 17:19 13
F. MALGAJ	9 4 5 15:19 13
Sempeter	9 3 6 17:21 12
Vuzenica	9 2 7 18:22 11
Prevalje	9 2 7 9:24 11
Braslovče	9 1 8 7:24 10

NAMIZNI TENIS

Benko četrti

Na članskem memorialnem turnirju v Hrastniku so štirje Sobočani — Benko, Horvat, Kuzma, Benkovič — dosegli solidne uvrstitve. Benko je osvojil četrto mesto, potem ko je izgubil s finalistom Zalaznikom, Kuzma in Benkovič pa sta se uvrstila med osmerico. M. U.

Kamenščak brez poraza

Končan je bil prvi del tekmovalja v občinski namiznoteniški ligi Ljutomer za člane. Rezultati: Cven I.: Branoslavci 3:5, Cven II.: Kamenščak 1:5, Partizan: Cven I. 5:0, Branoslavci: Cven II. 5:2, Partizan: Kamenščak 3:5, Cven II.: Partizan 1:5, Kamenščak: Branoslavci 5:3, Kamenščak: Cven I. 5:3, Branoslavci: Partizan 2:5 in Cven I.: Cven II. 5:0. Kamenščak 4 4 0 20:10 8, Partizan 4 3 1 18:8 6, Branoslavci 4 2 2 15:10 4, Cven I. 4 1 3 11:15 2, Cven II. 4 0 4 4:20 0. S. Žunič

V nedeljo prvenstvo

ZTKO Ljutomer organizira v nedeljo, 27. januarja 1985, z začetkom ob 8.30 v telovadnici Partizana v Ljutomeru občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za člane, članice in dvojice. Vabijo, da se prvenstva udeleži čimveč tekmovalcev in tekmovalk.

ŠAH

Šahovsko društvo Radenska iz Murske Sobote je pripravilo hitropotezni turnir za mesec januar, ki se ga je udeležilo 14 šahistov. Najboljša sta bila Danilo Hari in Alojz Kos, ki si z 12 točkama delita prvo mesto. Sledijo: Štefan Cigan 10,5, Boris Kovač 9,5, Bogdan Hari 8,5 točk itd.

BAKOVCI

Odprto prvenstvo v sedemmetrovkah

Rokometni klub Bakovci organizira v soboto, 26. januarja 1985, z začetkom ob 9. uri v vaškem domu odprto prvenstvo v doseganju sedemmetrovk. Od petih prijavljenih igralcev lahko izvajajo sedemmetrovke trije igralci in vratar — vsak po tri. Če bo prijavljenih več kot deset ekip, bodo le-te razdeljene v dve ali več skupin. Prijavnina znaša 500 dinarjev in jo je potrebno predhodno vplačati na žiro račun RK Bakovci 51900-679-68424 ali pri Jožetu Mariču. Bakovci, Soboška ulica. Prijavo za sodelovanje skupaj z dokazilom o plačilu prijavnine je potrebno poslati na RK Bakovci najkasneje do četrta, 25. januarja 1985.

NK ČRENŠOVCI

Postali sekcija ŠD

Na občnem zboru nogometnega kluba Črenšovci so ugodno ocenili dosedanje delo in se dogovorili o bodočih nalogah. Sprejeli so program dela in izvolili novo vodstvo — za predsednika je bil izbran Stanko Plej. S pripravi bodo začeli ta teden pod vodstvom novega trenerja Jožeta Jerebica. Sklenili so, da bo nogometni klub odsele deloval kot sekcija v okviru športnega društva Črenšovci.

GRESOVŠČAK

Tekmovalje v smuku

V Gresovščaku so v okviru gasilskega društva ustanovili sekcijo za telesno kulturo, katere člani so zelo aktivni. Kupili so vlečnico in čisto organizirajo smučarska tekmovalja. Na zadnjem tekmovalju v smuku se je zbralo kar 66 smučarjev. Za prihodnjo nedeljo, 27. tega meseca, zopet pripravljajo tekmovalje v smuku na 700 metrov dolgi progi.

SMUČANJE

Tečaj in tekmovalje

Osnovna šola II iz Murske Sobote je organizirala 6-dnevni smučarski tečaj v Zavodnjah pri Sošanju, ki se ga je udeležilo 40 učencev. Po končanem tečaju so izvedli tekmovalje v veleslalomu. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili — ml. pionirji: Mirko Kuhar; ml. pionirke: Nataša Horvat; st. pionirji: Darko Gašpar; st. pionirke: Sonja Lenaršič; mladinci: Robi Puklavac.

POMURSKA ATLETIKA V LETU 1984

Čeprav Atletska zveza Jugoslavije še ni odločila, kdo bo organizator letošnjega državnega prvenstva v krosu, se pri AK Pomurje iz Murske Sobote vneto pripravljajo na ta pomemben dogodek, s katerim naj bi proslavili 20-letnico delovanja kluba in 50-letnico prve atletske prireditve v Murski Soboti. Poleg telesnokulturnih delavcev pa bi se na prireditvi morali dobro pripraviti tudi gostinski in turistični delavci v Murski Soboti, saj bodo gostili okrog 30 tekmovalcev in funkcionarjev iz celotne države. AK Pomurje in ZTKO Murska Sobota želita jubileja dostojno proslaviti, zato tudi prosita vse še živeče atlete in funkcionarje, ki so pred 50 leti sodelovali na prvi atletske prireditvi v Murski Soboti, naj jim pošljejo svoje naslove. Med tistimi, ki je pred petimi desetletji nastopil na prireditvi v Murski Soboti, je bil znani atletske delavec in sedaj sekretar AK Pomurje Aleksander Cisar, ki je kot mladinec zmagal v teku na 100 m.

MOTOSKIRING

V Radgoni dirka na snegu

Avto-moto društvi Gornja Radgona in Lenart pripravljata za nedeljo, 27. januarja 1985, ob 13. uri na stadionu Bratstva in enotnosti v Gornji Radgoni meddruštveno tekmovalje v motoskiringu. Tekmovali bodo v vseh kategorijah — 80 cm, 125 cm, 250 cm in 500 cm — ter posebna skupina speedwayistov. Na tekmovalje so povabili tekmovalce iz vseh jugoslovanskih klubov in družen. Proga v Gornji Radgoni je že pripravljena. To bo v tem zimskem času vsekakor privlačna prireditve.

DVORANSKI HOKEJ

Pomurje v vodstvu

Na drugem dvoranskem turnirju v hokeju so soboški hokejisti odigrali zaostala srečanja prvega kola. Pomurje iz Murske Sobote je zmagalo na vseh srečanjih, medtem ko je nekompletna ekipa Murske Sobote vse tri tekme izgubila. Pomurje je premagalo Zagreb s 6:1 (Časar 3, Kerman, Čarni in Malok). Zri-

nevac s 6:4 (Kerman 3, Časar 3) in Akademikar z 8:4 (Časar 3, Malok 2, Fujs, Kerman in Čarni). Ekipa Murske Sobote pa je izgubila z Jedinstvom II. z 2:4 (Bukvič, Zelko), z AHK 2:8 (Bukvič, Zelko) in z Olimpijo 3:4 (Zelko 3). Vodi Pomurje z 12 točkami, medtem ko je Murska Sobota s 4 točkami na šestem mestu med osmimi ekipami.

ŠAH

Uspešen start Štefana Cigana

Na drugem mednarodnem šahovskem turnirju v Mariboru za memorial Vasje Pirca sodeluje tudi član ŠD Radenska iz Murske Sobote Štefan Cigan kot edini pomurski predstavnik. Mladi mojstrski kandidat Cigan je odlično startal, saj je v prvem kolu remiziral z avstrijskim vele mojstrom Robatschom, v drugem kolu pa je pol točke izrabil proti lanskemu zmagovalcu Nikolu, čeprav je imel možnosti za prvo zmago. V tretji partiji pa je prekinil s Supančičem.

KOŠARKARSKKE NOVICE

V Szombathelyu na Madžarskem je bil mednarodni ženski košarkarski turnir, na katerem so sodelovale tri ekipe: Sabaria (Szombathely), Spartak-Myjava (ČSSR) in Pomurje (Murska Sobota). Sobočanke, ki niso nastopile z najboljšo postavo, so premagale Spartak ter izgubile s Sabario in osvojile drugo mesto. Rezultati — Sabaria—Pomurje 57:39 (Borc 14, Šiško 14, Katančič 5, Brumen 4 in Norčič 2), Pomurje—Spartak 79:75 (Šiško 28, Borc 21, Katančič 10, Brumen 9, Lopert 6 in Norčič 3).

V času od 18. do 25. januarja so bile v Domžalah in Ajdovščini priprave slovenske košarkarske reprezentance za kadetinke in kadete. V Domžalah, kjer so vadile kadetinke, sta bila tudi članica KK Pomurje iz Murske Sobote Nataša Kolar in trener Jože Šeruga. V Ajdovščini, kjer so se pripravljali kadeti, pa je sodeloval tudi Sobočan Roland Tušar.

Začelo se je tekmovalje v medobčinski rekreacijski ligi, v kateri nastopa 8 ekip: Tišina, Radenska, Stil, ZTKO, Puconci, Panonija, Mura, Mladost (Radenci).

J. Š.



Smučišča na Kapeli, ki so v teh zimskih počitnicah pritegnila veliko število šolarjev in odraslih.

gorenjevarstroj

GORENJE VARSTROJ, TOZD VARIS-PROIZVODNJA IN MON-
TAŽA SANITARNIH KABIN n. sol. o. LENDAVA

Razpisna komisija delavskega sveta TOZD VARIS razpisuje v skladu
s samoupravnimi splošnimi akti prosta dela in naloge

DIREKTORJA TOZD VARIS

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog morajo poleg z
zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da so državljani SFRJ,
- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, tehnične ali
organizacijske smeri ali z delom pridobljene delovne zmožnosti,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj ter
- da imajo vodilne in organizacijske sposobnosti in pravilen odnos
do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 let.

Delavski svet TOZD VARIS razpisuje v skladu s samoupravnimi
splošnimi akti prosta dela in naloge

TEHNIČNEGA VODJE TOZD VARIS

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog morajo poleg z
zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo tehnične smeri,
- da imajo štiri leta delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih,
- da imajo organizacijske sposobnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 leta.

Kandidate prosimo, da v roku 15 dni po objavi pošljejo pismene
vloge s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev ter dokazila o stro-
kovni izobrazbi na naslov:

GORENJE VARSTROJ, kadrovska služba, 69 220 Lendava.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka prijavnega
roka.

Delavski svet TOZD EURECO, proizvodnja rek- lamnih blokov, ZGEP POMURSKI TISK MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 1

RAZPISUJE

po določilih statuta in na podlagi sklepa prosta dela in naloge

DIREKTORJA TOZD EURE- CO za dobo 4 leta

Prijavitelji morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev
izpolnjevati še naslednje:

- visoka strokovna izobrazba in 3 leta prakse ali
- višja strokovna izobrazba in 5 let prakse na delih s posebnimi
pooblastili in odgovornostmi.

Prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v
15 dneh po objavi razpisa na naslov: Splošna kadrovska služba
ZGEP Pomurski tisk Murska Sobota, Lendavska 1, z oznako na
ovojnici: za razpisno komisijo TOZD Eureco.

Prijavitelji bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 15 dni po izbiri,
izbira izmed prijavljenih na razpis pa bo v 30 dneh po preteku
razpisa.

KZ LJUTOMER—KRIŽEVCI

Zbor delavcev DSSD

objavlja prosta dela in naloge

KNJIGOVODJA — saldakontist hranilnih vlog

Pogoj: srednja šola ekonomske smeri ali nepopolna srednja
šola, dve oz. tri leta prakse na podobnih delih in nalogah.

Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov KZ Ljutomer—
Križevci, DSSD, Križevci pri Ljutomeru

ABC Pomurka
Veletrgovina Potrošnik, n. sol. o.
TOZD Veleprodaja, n. sol. o.
Murska Sobota

RAZPISUJE

v skladu z določilom Statuta in sklepa delavskega sveta
TOZD Veleprodaja naslednja dela in naloge:

poslovodja PE Skladišče živil

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še na-
slednje:

- srednja izobrazba komercialne ali poslovodske smeri oz.
VK delavec trgovske ali druge ustrezne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpis-
nih pogojev na naslov: Veletrgovina Potrošnik, TOZD Vele-
prodaja, Murska Sobota, Arhitekta Novaka 2.
Razpis velja 15 dni po objavi.

DOPISUJTE V VESTNIK

ne zgodi se vsak dan

34 stoletij na dnu morja

Pripoved turškega nabiralca
spužev, ki je govoril o nekak-
šnih čudnih ostankih potop-
ljene ladje, se je zdela podvo-
dnemu arheologu Georgu
Bassu dovolj zanimiva, da je
sklenil preiskati omenjeno
stvar. Bass ima za seboj že
četrtr stoletja potapljanja in
brskanja za ostanki preteklosti
na dnu svetovnih morij, Sre-
dozemsko morje pa je arhe-
ološko še posebno zanimivo.
Zato je arheolog šel po sledi
nabiralca spužev. Splašalo se
je. Odkril je namreč najsta-
rejšo potopljeno ladjo doslej še
povsem nedotaknjeno in zara-
di tega za arheologijo izjemno
dragoceno.

Raziskave, ki so se začele to
poletje, so pokazale, da gre za
tovorno ladjo, ki je pred 3.400
leti, za časa vladavine faraona
Tutankamona, potonila v
obalnih vodah v bližini seda-
njega turškega mesteca Kas.

Potapljači so že privlekli na
dan precejšnje število bronas-
tih izdelkov, keramike, zlatih
predmetov, amfor in nekaj iz-
delkov iz slonove kosti in zob-
niškega konja. V potopljeno
ladjo so odkrili tudi zalogo cinka
in bakra, oboje najbrž name-
njeno za pridobivanje bronu.

»Mislim, da je to najbolj
vznemirljiva in najpomem-
nejša najdba v Sredozem-
skem morju«, pravi Bass.

Ladja je dolga nekaj več kot
dva deset metrov. Zaenkrat so iz
dna izkopal del kobilice iz je-
lovine, preostali del trupa pa je
že zakopan. Pri določanju
starosti ladje arheologi niso
imeli večjih težav, saj so v to-
voru odkrili več predmetov, s
pomočjo katerih so določili čas
njihovega nastanka in s tem
tudi približno obdobje, v kate-
rem je ladja potonila. Posebno
značilni so bakreni kosi, ki so
zelo podobni tistim, ki so jih
našli v egiptčanskih grobovih v
Tebah.

Majhen pečatnik, nič večji
od gumba, je pomagal razkriti,
kdo je bil lastnik ladje. Zna-
menja na pečatniku so značil-
na za grške ladjarje, tisti čas
nedvomno živahno trgujoče z
Egiptom, Sirijo, Ciprom in
malazijskimi mesti.

Ker leži potopljena ladja v
precejšnji globini 55 metrov, je
izkopavanje težavno. Potop-
ljači se smejo zadrževati na
dnu največ dvakrat po 20 minut
na dan, kar zelo upočasnjuje
reševanje arheološko drago-
cenih predmetov. Hkrati pa je
globina tudi zaščitnica tega
arheološkega zaklada, saj je
doslej onemogočala plenjenje.
Potopljena ladja bodo do
konca preiskali in rešili, kar se
rešiti da, šele čez nekaj let.

Živ iz kitovega trebuha

James Bartley je bil star morsk
maček iz New Bedforda, ribiškega
pristanišča ob vzhodni obali ZDA.
Nekega lepega aprilskega dneva
leta 1891 se je vkrcal na kitolovko,
trijambornico „Star of East.“ La-
dja je razpela jadra in po mnogih
dnevi vožnje se je približala Fai-
klandskim otokom, kjer so se
zbirali lovci na kite z obeh strani
Atlantika. Oglednik na jamboru je
posadki kazal sledove za kiti. Ladja
se je potem kitu približala na kak-
šen kilometer. V vodo so spustili
čolne, se kitu približali, vrgli
harpune in zadetega kita počasi
zveliki do ladje in na ladjo, kjer so
ga razsekali in iz kosov mesa scvrli
dragoceno olje. Dva dni in dve noči
so se delali, toda še veliko je manj-
kalo, da bi napolnili kakšnih tisoč
sodčkov z oljem. James Bartley je
bil med najbolj izkušenimi
harpunarji. Že dva kita mu je
uspelo harpunirati, srečanje s
tretjim pa bi bilo zanj skoraj uso-
dno. S tremi čolni so se približevali
velikanskemu kitu, ki je kazal videz
kot da spi. Bartleyjev čoln je bil
kitu najbližje in Bartley je vrgel
harpuno. Toda met ni bil najbolj
precizen in orjaško kitovo telo se je
zganilo in se nevarno približevalo
Bartleyjevemu čolnu, ki ga je hip za-
tem oplazil kitov rep, krmlar v čol-
nu je bil v hipu mrtel, ostale mor-
narje pa je udarec pometel iz

prevrnjenega čolna. Kit se je potem
potopil in mornarji so poskušali
doseči prevrnjeni čoln. Nekaterim
je to uspelo; najbolj oddaljen od
čolna pa je bil prav Bartley, ki je
pozneje z grozo v ožeh pripovedo-
val kako je bilo. Kit se je nedaleč
od Bartleyja spet pojavil na povr-
šini. »Odprl je gobec in čutil sem,
kakor da me nekakšna velikanska
črpalka vleče proti sebi,“ je pove-
dal Bartley, ki se je znašel v kito-
vem gobcu in kmalu zatem v tre-
buhu. »Občutil sem strašno vro-
čino, oplila me je nekakšna lepljiva
snov. Kmalu potem sem se onesve-
stil“ (strokovnjaki trdijo, da znaša
toplota v kitovi notranjosti 40
stopinj Celzija). Na Bartleyjevo

srečo je bil kit vendarle smrtno za-
det. Potopil se je in spet se je čez
dobre pol ure pojavil na površini.
Bartleyjevi sodelavci niso vedeli kaj
se dogaja. Šele, ko je začel
umirajoči kit bruhati, so med
belkasto maso zagledali človeške
noge. Bile so Bartleyjeve. Ponesre-
čenca so zveliki v čoln, očistili z
njega lepljivo snov in kri in po treh
urah je spregovoril ter pripove-
doval o nepopisnem strahu, ki ga je
preživljal v tisti eni sami uri. Kot so
kasneje potrdili strokovnjaki, je
Bartley preživel samo zato, ker je
kit poleg vode vsesal v sebe tudi do-
voljšno količino zraka.

Bartley potem nikoli ni več lovil
kitov...



Huda zima v skandinavskih
državah je prisilila divjad, da se
nič vznemirjena zaradi prometa
sprehaja tudi po cestah, kjer se
»sladka« s soljo.

drugje smo prebrali

Število prebivalstva na Zemlji
se vsako leto poveča za 90 milijonov.

Prvo žensko nogometno »moš-
tvo« je bilo ustanovljeno leta
1917. To je znameniti »Preston
Ladies«, ki obstaja še danes.

Na Antarktiki je neko območje,
ki velja za najbolj hladno na svetu:
povprečna letna temperatura
znaša minus 57,8 stopinje C.

Elektronski velemojstri

Domači hišni računalnik zlahka
užene v kozji pog v šahu malo
manj večšega ljubitelja te kraljev-
ske igre, vendar pa ni kos bolj zag-
retemu šahovskemu navdušencu.
Toda na nedavnem sestanku rač-
unalniških strokovnjakov v Lon-
donu je že tekla beseda o progra-
mah za računalnike, ki so kos vele-
mojstrom. Kakovost šahovskih
programov se je v zadnjih letih
izredno dvignila.

Kot zgled so navajali najnovejše
šahovske programe za znane IBM
računalnike, ki bodo ob koncu te-
ga desetletja že toliko izpopolnje-
ni, da se bodo lahko enakovredno
pomerili z najboljšimi šahisti sve-
ta.

Zaenkrat pa krono računalni-
škega šahista nosi računalnik
constellation 3.6. V Londonu se je
velemojster Spillman pomeril na
simultanki s 25 šahisti, štirje med
njimi so bili računalniki. Vse je
premagal, razen enega. Edini
zmagovalac je bil prav constal-
lation 3.6.

Največja pomanjkljivost seda-
njih šahovskih programov je v
tem, da računalnik igra le na
dobljeno partijo in ne ve, kdaj bi
bilo bolje zaigrati na remi in tako
preprečiti poraz. Mojstri rač-
unalniškega šaha to pomanjklji-
vost zavzeto odpravljajo.

Wagner in številka 13

Življenje znamenitega nemškega skladatelja Riharda
Wagnerja je na različne načine povezano s številko 13. Rojen je
bil leta 1813 (seštevek posameznih številk znaša 13). Wagner je
skomponiral 13 oper. Ko je bil star 13 let, je umrl njegov vzornik
Karl Maria Weber in njegovo opero »Carostelec« je mladi
Wagner prvič gledal 13. oktobra 1824. V Rigi je postal Wagner
dirigent 13. septembra 1837. 13. decembra 1844 pa je končal
svojo opero »Tannhäuser. Pariška premiera te opere je bila 13.
marca 1861. Partituro Parsifala je Wagner končal 13. januarja
1882. Zaradi slabega zdravlja je 13. septembra istega leta
odpotoval v Benetke, kjer je 13. februarja 1883 umrl.



K nekoliko skopemu spodnjemu perilu še ovratnica, to je
tisto, kar reklamira Londončanka Jeanny

PREJETA ZAROKA

— Šteta vam, da si praviš zaroka z Arjano. Zarok
— Praviš, da si zaroka z Arjano. Zarok

POMEN SVEŽEGA ZELJA V PREHRANI

Sveže zelje v zimskem času shranjujemo v zasipnicah ali kletah. V svežem zelju je 8 do 10 % suhe snovi, 3 do 4 % sladkorja, večinoma glukoze, 0,5 % pepela, 1 do 2 % beljakovin, 0,5 do 0,8 % celuloze, 5 mg % jabolčne kisline, 20 do 40 mg % vitamina C, 0,70 mg % karotina to je provitamina A, 4 mg % vitamina K ter vitamini iz skupine B. Zelje je bogato tudi z mineralnimi snovmi: zlasti s kalijem, kalcijem, fosforjem, natrijem, železom in magnezijem.

Sveže zelje je dična hrana, saj pri kroničnem zaprtju poveča količino blata, ki postane bolj spolžko, kar olajša iztrebljanje. Ker vsebuje malo ogljikovih hidratov, sveže zelje priporočajo sladkornim bolnikom, zaradi majhne količine purinskih snovi in obilice rudninskih soli, pa je eno najpomembnejših jedi iz protinske to je revmatične bolnike.

Količina vitamina C se zlasti pri skladiščenju v preveč toplih in suhih prostorih zmanjšuje, zato sveže zelje shranjujemo pri nizkih temperaturah ali pa ga čim prej porabimo. Tudi predolgo kuhanje presnega zelja zato ni priporočljivo, skuhamo ga čim bolj hitro npr. v loncu za pritisk, skuhanega ne pogrevamo večkrat. Presno zelje lahko stisnemo v sok, pri mešanju ga drugim zelenjavnim sokovom.

Se bolj kot presno zelje, pa priporočajo uživanje kislega zelja, ki vsebuje še več snovi, tako za čiščenje krvi kot tudi za povečanje obrambne moči organizma.

dr. Mihaela Černe
Kmetijski inštitut Slovenije

RECEPT
ZA VAS

ZREZKI NA ŽARU

Potrebujemo: 400 gramov mletega mesa (pol svinjine, pol govedine), 1 veliko, drobno sesekljano čebulo, po 1 ščepec popra, in majarona ali origana, pol žličke soli, 1 staro žemljo, namočeno v vodi, nato pa ožeto in razdrobljeno, 2 jajci, 10 gramov masla.

Priprava: iz vseh sestavin (razen iz masla) zamesimo gladko in enakomerno mesno mešanico, iz katere oblikujemo podolgovato klobaso. Klobaso razdelimo na 8 delov. Iz vsakega dela oblikujemo gladek, okrogel cmok (roke si prej navlažimo z mrzlo vodo), ki ga nato sploščimo. Zrezke, ki ga nameravamo peči na žaru, naj bo debel od 2 do 2,5 centimetra. Segrejemo žar (lahko je seveda električni), rešetko naoljimo. Zrezke iz mletega mesa pokapamo s raztopljenim maslom in pečemo z vsake strani približno 5 minut. Zrezke ponudimo s krompirjevo solato.

Hamburški zrezki. Hamburške zrezke za pečenje na žaru pripravimo tako kot mlete zrezke, le da niso pravilne okrogle oblike, temveč bolj podolgovate.

Pa še nasvet, če pečete z električnim žarom. Težki kovinski plošči je treba najprej ogrevati od 8 do 10 minut; ko pa sta vroči, bomo spekli jed hitreje kot na kateremkoli drugem žaru. Živilo pečemo z obeh strani hkrati, ni ga treba obračati. Na tem žaru seveda ne moremo speči vseh vrst jedi, je pa zelo praktičen za ljudi, ki si radi na hitro spečejo zrezek, klobaso ali topel sendvič.

Dober tek!

PIŠTA
modruje...

Puno gor prazno doj,
prazno gor puno doj.
Tou naše so parole,
že pune so karole.

Tan gye dela je za pet,
gnes sedij ji bar deset.
Štrina, vuna, sestra, brat
vrtijo se kak kolovrat.

K vsemi tomi ešče zima,
v prometi nika nan ne štima.
Na Štajersko-Goričko,
nemre niti ličko.

Zdaj gda dosta snega ide,
gazda v Francijo odide.
Ka prinese nam franke,
za že požnane stranke.

VAŠI PRILJUBLJENI PEVCI

Največ glasov za Kim in Limahla

Revija Bravo, ki jo tudi pri nas mladi radi prelistavajo, je proglasila najboljše pevce in pevke leta 1984.

Med pevkami je dobila največ glasov (32,9 odstotka) KIM WILDE, na drugem mestu (22,7 odstotka glasov) je priljubljena CYINDI LAUPER, na tretjem mestu



LIMAHL

je pristala (15,2 odstotka glasov) TINA TURNER, četrta je LAURA BRANIGAN, peta IRENA CARA, šesta AUDREY LANDERS, sedma JENNIFER RUSH, osma SADE, deveta BONNIE TYLER in deseta FRIDA.

In kako je s fanti? Prvi je LIMAHL (33,4 odstotka glasov), drugi GEORGE MICHAEL (13,1 odstotka glasov), na tretjem mestu je tokrat SHAKIN' STEVENS (9,1 odstotka glasov), četrta je MICHAEL JACKSON, peti NINO DE ANGELO, šesti BILLY IDOL, sedmi RICK SPRINGFIELD, osmi NIK KERSHAW, deveti PRICE in deseti AL CORLEY.

Ne glede na izbor (mnogi mladi so razočarani, zakaj ni prvega mesta osvojil »njihov« pevec ali pevka) bomo tudi v prihodnje radi prisluhnili ne le prvim trem, ampak tudi Michaelu Jacksonu, Nino de Angelu...

pa Ireni Cara, Bonnie Tyler... in drugim. Pa ne le tujim pevcem in pevkam, ampak seveda tudi našim. Tudi domača glasba je prijetna za uho. Dokaz za to je dober (morda celo predber) obisk na prireditvah, kadar nastopa na primer Rendez vous...



KIM WILDE

IZ DOMAČE LEKARNE

POMAGAJ SI SAM

OZEBLINE

Splošni nasveti: skrbimo za pravilno prekrvavitve delov telesa, ki so izpostavljeni mrazu (nos, prsti na nogah in rokah, uhlji).

Zdravljenje. KOPEL: s poparkom kolmeža (korenine čez noč

namakamo in zjutraj segrejemo do vrelišča); s poparkom krompirjevih olupkov, orehovitih listov, smrekovitih vejic, listov trte (štiri pesti suhih listov kuhamo pol ure); izmenoma z vročo (3 minute) in mrzlo vodo (1 minuta) — nekaj dni. MAZANJA: arnika (tinktura zjutraj in zvečer); čebula (sok); hren (sok); divji kostanj (tinktura); med; omela (mazilo iz jagod); sneg (hoja z bosimi nogami po svežem snegu, nato pa hitro v posteljo).

OBKLADKI: s stočeno čebulo; s kisom (dodamo mu pest soli na liter. Vroči obkladek naj bo na nogi 2 uri, nato pa ga zamenjamo z mrzlim in dodamo čez toplo ruto — dva do trikrat na dan); s poparkom orehovitih listov ali listov sporiša.

ASTMA (NADUHA)

Splošni nasveti: izogibajmo se vdihavanja kemikalij, barv, lakov ter prahu, dima in kajenja. Ne pijmo mraznih pijač. Namesto limone uporabljajmo jabolčni kis. Zdravljenje. ČAJI (v čajnih mešanicah): gabez, jetičnik, kamilica, kopriava, lapuh, lučnik, majaron, materina dušica, pelin, pljučnik, preslica, repuh, trpotec, zlata rozga, žajbelj — čistijo dihalo. Dalje: oves (skuhamo v pol litra vode, dodamo malo jabolčnega kisa in z medom osladkano pijemo na tešče), smrekove vejice (spomladaj nabereimo, zrežemo, kuhamo po časi vsaj eno uro, dodamo med in potem večkrat na dan vzamemo po eno čajno žličko). IZVLEČKI: repuh. JEDI: hren (naribamo in vsak večer vzamemo po eno žli-

čko); kamilica (dve pesti sveže kamilice sesekljamo, zmešamo z raztepenim jajcem, ocvremo na olju in potem jemo s kruhom. Pijemo tudi kamilični čaj); kisel mleko ali jogurt (dvakrat dnevno po pol litra); med, kurja mast in nariban hren (dobro zmešamo in nato večkrat na dan vzamemo po eno žlico, pri napadih pa še več); žvečimo čebelno saje; žvečimo korenine gabeza. OBKLADKI: z ilovico, kisom, listi zelja, skuto. PRIPRAVKI: s kisom: česen, limono, meto in žajbelj skupaj skuhamo v enem litru vode. Dodamo 1 deciliter jabolčnega kisa. Precedimo in pijemo dve skodelici na dan. Ali: hren narežemo na kolo-barčke, jih zalijemo z jabolčnim kisom, da se zmehčajo, in skuhamo. Nato odcedimo, tekočini dodamo med in kuhamo, da se zgosti. Spravimo v steklenice. Jemljemo zjutraj in zvečer po eno žlico. Pripravki z medom: čebula, česen ali janež prevremo z medom in jemljemo čez dan po žličkah. Ali: zarumenimo 20 dekagramov sladkorja, dodamo šest žlic medu in primešamo sesekljani srednjeveliki čebuli. Dodamo 1 liter vode. V odprti posodi to vre toliko časa, da povre polovica tekočine. Precedimo, spravimo v steklenice in dobro zamačimo. Pijemo trikrat na dan po eno žlico pred jedjo. V času zdravljenja (ali pa za vselej) opustimo kajenje. Pripravki z vinom: rožmarin (dve žlici rožmarina namakamo 3 dni v enem litru belega vina). SIRUPI: trpotec. SOKOVI: čebula, lapuh, redkev, trpotec. Trpotčev sok z vinom ali jabolčnim kisom čisti pljuča in ledvice. Sopare: kamilica.

Nič nas ne sme presenetiti

Smučarske poškodbe vse češče

Pred dobrimi šestimi leti v Pomurju takorekoč nismo poznali smučarskih poškodb, ki pa iz leta v leto naraščajo tako kot se naglo razvija smučarija, pravi dr. Stefan Kous. Tako ne mine dan v tem zimskem času, ki je zelo primeren za smučanje, da ne bi v soboški bolnišnici petim ali celo več smučarjem namestili mavec na noge. To še posebej velja sedaj, ko so se začele zimske počitnice. Najpogostejše poškodbe pri smučanju so zlomi podkolenice nad višino čevlja, medtem ko so se prej, ko še ni bilo pancarjev, vrstili zvini in zlomi v samem gležnju, kar že predstavlja do neke mere invalidnost.

Poškodbe pri smučarji predvsem nastajajo zaradi slabe pripravljenosti smučarjev, slabe fizične kondicije, neprimerne opreme in neprimernih smučišč. Mnogi pogumneži si sami naredijo skakalnice na katerih skačejo z neprimernimi smučmi in čevlji ali pa se podajo na smučišča, ki niso utrjena ali steptana, zato tudi čisto prihaja do zvinov in zlomov nog, zlasti še, če ljudje niso vešči smučanja, pa se podajo na prevelike strmine. Do zvinov in zlomov pri smučarji pa čisto prihaja tudi zaradi nepredvidnosti smučarjev samih. Sicer pa za smučanje tudi ni primeren mehki sneg, kjer se smučji zatikajo in prav tako pogosto prihaja do poškodb.

Kaj storiti, da bo čim manj poškodb pri smučarji? Po mnenju dr. Štefana Kousa, ki že vrsto let ima opravka s poškodbami smučarjev, bi se morali že med letom pripravljati za smučarijo, da bi si pridobili ustrezno fizično kondicijo. Na smučišča, zlasti bolj strma se ne bi smeli podajati z neprimerno opremo. Zlasti so zelo pomembni čevlji in smuči, ki morajo biti prilagojene teku, skoku ali alpskemu smučanju. Pomembne so tudi vezi, ki morajo biti dobro nameščene in uravnane, pri čemer je predvsem potrebno upoštevati telesno težo smučarja, pa tudi njegovo znanje. Smučati se moramo na zato primernih terenih, kjer je dovolj snega. Najbolje je, če se smučamo na terenih, kjer je prisoten smučarski učitelj, če se sami nismo vešči voziti s smučmi, kajti učiteljeva ura je veliko cenejša kot pa ura v bolnišnici. Zato bodimo previdni kadar si nataknejo smuči, da si ne bi pokvarili zimskih počitnic ali pa zimskega dopusta.

Feri Maučec

ENKRAT BI BILO DOVOLJ

— Trikrat sem temeljito premislila, puden sem te vzela za moža, zdej pa...
— Jaz pa sem si za to enkrat vzol čas in še tistih nekaj minut sem nekoristno zapravil...

ENOSTAVNO

— Kako pa sta se zadnjič svažela?
— Enostavno. Otrok nima imela. Ona je vzela takelata, jaz pa gospodinjsko pomočnico.

VSE SE VRTI

— Pomisli, na Zahodu so patentirali hišo, ki se vrti.
— Nič novega. Naša hiša se že dolgo vrti okrog žane.

LJUBEZENSKI SESTANEK

— Beena si in to pol ure po ljubzenskem sestanku.
— Tri kofute sem mu prisolila.
— To pa ni prav!
— Kako pa naj bi ga potem prebudila?

sestavil	defloracija	iz drobcev sestavljena kamnina	gozdna rastlina	zakovica (ljudsko)	vrsta krompirja	zemeljski glas	Turek Osman
Marko Napast							
črtalo, lineal							
skupok dveh ali več strojev							
mestece v vzhodni Makedoniji							
ameriški pisatelj John Passos				glavno mesto Italije			
Edouard Manet		loščilo		gora na Kreki, tudi žensko ime	natrij vojaška pivnica		
orjak, hrust							
sultanov pismeni odlok						pesnik Menart	enojka
prickanje							
ameriški filmski vesoljček				slikarska galerija v Ljubljani	langens hajka o bogovih		
avtomobilska oznaka Norveške		derivati amoniaka akademski klub					
rastlina s kijastimi stebli							
najvišja stopnja zamaknjenosti							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: aspirin, strdina, trienij, reč, aga, opat, OV, NT, rt, A. Aonori; vkop, LS, tor, kit, Ikarija, kulisar, Asam, ŠT.

LJUDJE MED SEBOJ

NA MIZI SO RIBE

Jesti ribe z nožem je nekdanje veljalo za neolikano obnašanje. Toda čas je pregnal marsikatero preživelo in dandanašnji neutemeljeno navado.

Danes si nič več ne belimo glave, s kakšnim priborom jemo ribe. Ravnamo se po vrsti ribe in po načinu, kako je pripravljena.

Marinirane in prekajene ribe jemo povsem običajno z nožem in vilicami, vseeno ali imamo na krožniku rusle ali prekajeno jeguljo ali lososa.

Kuhane in pečene ribe vseh vrst jemo z ribjim priborom (vilice in ribji nož) ali s parom vilic. Kadar jemo z dvojnimi vilicami, jemo s tistimi v desnici, z onimi v levi pa si pomagamo.

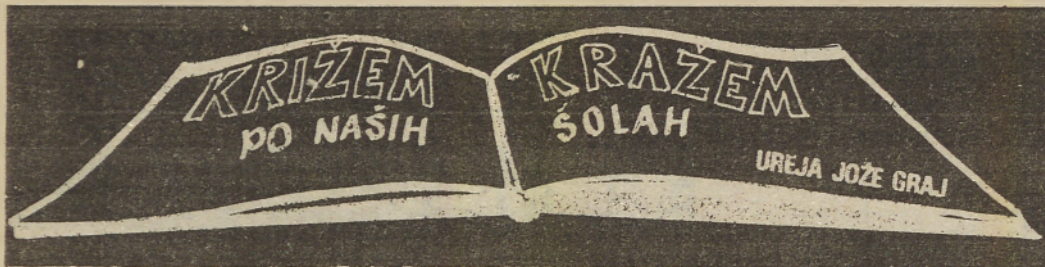
Ribo z nožem (ali vilicami) na sre-

dini po dolgem zarežemo, vendar ne globoko. Nato dvignemo kožo (če je riba kuhana) in jo hkrati s stranskimi kostmi odložimo. Pri pečenih ribah kožo pojemo. Zdaj lahko brez težav odluščimo meso od glavnih kosti in ga pojemo. Ko pospravimo gornjo polovico, ribo z repom in glavo vred obrnemo in se prav tako lotimo še druge polovice.

Kadar zaidejo kosti v usta, jih z jezikom odrinemo na vilice in odložimo na krožnik. Če se nam kost zatakne v ustih, si pomagamo z dvema prstoma.

Mehke konservirane ribe brez kosti jemo z vilicami. V levi si lahko pomagamo s koščkom kruha, s katerim potiskamo koščke mesa na vilice.

Ste zvedeli kaj novega?



OČE MI JE PRIPOVEDOVAL O VOJNI

„Prvi nemški vojaki so korakali skozi Kugel,“ mi je nekega večera začel pripovedovati oče. „Počitek so imeli na travniku pri današnji trgovini v Sotini, nekateri so se pripeljali tudi z motornimi kolesi. Kmalu za njimi pa so že prišli Madžari iz smeri Kuzma. Nemci so po prihodu Madžarov odšli na območje današnje Avstrije. Takrat so bile k Nemčiji priključene še naše vasi ob meji in to: Fikšinci, Kramarovi, Ocinje in desni breg Serdice ob potoku Ledava.“

„Kako je bilo pod okupacijo Madžarov?“ ga vprašam.

„V šolo so prišli madžarski učitelji. Učili smo se madžarski jezik, katerega prej nismo nikoli slišali. Madžari so že naslednje leto ustanovili tudi otroški vrtec, ki je bil v prostorih, kjer je danes trgovina železnina.“

„Kakšna je bila takrat naša šola?“

„Takrat je bila šola pritiščna, bili sta samo dve učilnici. Razen tega je bila še ena učilnica v prostorih današnje Železnine, kjer je popoldne deloval vrtec.“

„Ali se kaj spominjaš 17. oktobra 1944?“

„Takrat sem bil dijak na murskosoboški gimnaziji, zato se ga dobro spominjam. Zjutraj, ko smo prišli pred gimnazijo, smo zaslišali streljanje. Videli smo, kako so se madžarski vojaki in civilisti peljali s kamioni proti Tišini. Drugega dne sem v mrtvašnici videl mrtvega partizana Joška Kramarja — Juša. Tam so ležali tudi mrtvi madžarski žandari, ki so padli v boju s partizani. Pozneje smo slišali, da je bila bitka med partizani in Madžari na Vaneti, kjer sta padla narodni heroj Dane Šumenjak—Miran in Franc Kosi. Edini preživel borec, ki še danes živi, je Stane Červič—Bojan. Med mnogimi aretiranimi iz Murske Sobotne je bil tudi profesor Karel Jakob.“

„Kako pa je bilo, ko so prišli Rusi?“ ga vprašam radovedno.

„Rusi so prišli v naš kraj meseca aprila. S seboj so imeli tudi top, s katerim so streljali proti Sv. Ani. V prostorih današnjega krajevnega urada je bil nastavljen generalštab. V naših krajih je padlo tudi precej Rusov, ki so bili pokopani na pokopališču v Rogašovcih in v sačovnjaku pri Zrimovih v Serdici. Nekaj let po osvoboditvi so jih

odkopali in posmrtno ostanke prepeljali v skupno grobnico v Mursko Sobotno.“

Tako sva obudila delček zgodovine iz naše narodnoosvobodilne borbe, v kateri se je rodila tudi nova Jugoslavija.

Danica Kisilak, 7. b
OŠ Rogašovci



IZBRANA RISBA: „Skrbim za ptice“ — Narisala Gordana Vučko, 8. raz. OŠ Jože Hedžet Šafarsko.

Kruh naš vsakdanji, kako ravnamo s teboj?

Kruh. Tako majhna, neznatna beseda, pa vendar pomeni veliko. Vesel si, kadar vidiš na mizi hleb kruha, oko srečno in usta se raztegnejo v nasmeh, ko ga sprejemaš v svojo roko.

Kadar je na mizi in ga vzameš, ko začutiš potrebo po njem, se ne ustavljaš in ne razmišljaš o njem. Nekdo je ravno v tistem trenutku umrl od lakote, ker kruha sploh v svojem življenju ni videl. Nekdo je ravno takrat bolan, ker je stradal, nato pa veliko kruha pospravil v žleodec. Drugemu pa se je spet ravno tisti trenutek zazdelo, da ga ima preveč in je kruh odvrnil. Ni so vsi taki, da bi ga odmetavali.

Spominjam se babice, ko mi je pripovedovala o I. svetovni vojni. O tistem času, ko ni bilo kruha in kot dekleta je videla doma na mizi le ob praznikih. Pogače so pekli večkrat, toda kruh je bil iz koruzne moke ali pa iz ječmenove. Ko je imela že svoje otroke, je bila večkrat žalostna, saj so ji pripovedovali o dogodkih v šoli pri malici. Otroci bogatih staršev so imeli s sabo bel kruh ali pa pogače. Revni pa so ga skrivali pod klopjo in ga s težavo žulili. Toda bili so srečni, da ga imajo in vedeli so, kako je nastal, saj so zanj trdo delali. Povedala je, da kdor v tistih časih ni živel, si tega ne more predstavljati. Mi ne občutimo nobenega pomanjkanja. Imamo ga in ne vemo, kako smo ga dobili, saj nam ga pripravijo starši.

V šoli večkrat opazim kruh v košu. Le zakaj ga je tisti otrok vrgele proč? Mu je bil tisti kos ob malici preveč? Mogoče res in starši ga niso poučili, kako se ravna s kruhom, saj brez njega sploh ni življenja. Ta otrok ni bil partizan, ni bil več lačen kakor sit in ni se boril

za našo domovino, da bi občutil ljubezen do nje ter do vsakdanjega kruha.

Delo tistih, ki nam ga pripravijo, je naporno. Tega se nihče ne spomni, kako dolgo je delal ponoči pek, ko je pekel kruh, da je bil zjutraj na mizi svež, da je dišal in bil skoraj še toplej. Tudi mati vloži veliko truda, ko nam omeji kruh. Pri tem delu sem ji že velikokrat pomagala. Najbolj srečna pa je takrat, ko ga jemlje iz peči in tudi takrat, ko ga reže. Ponavadi kruha natega ne jemo. Že mora biti nekaj zraven, saj imamo vsega na pretek.

Kruh. Brez njega res ne bi želeli.

življenja, saj je nenadomestljiv. Uživamo ga lahko srečni, da ga sploh imamo, da smo ga lahko deležni in pobrati bi morali sleherno drobtino kruha ali pa tudi vsako zrno ob žetvi. Tudi pregovor je tak in nosi veliko resnice: „Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna — palača.“

Ko bomo veliki in bomo s svojim delom zaslužili kruh, mogoče bomo šele takrat spoznali, kaj nam sploh pomeni in ga znali ceniti kot dobroto, brez katere sploh ne more obstajati življenje.

Vesna Bratec, 8. b
OŠ CANKOVA

Smeh iz šolskih klopi

V našem razredu med urami radi telovadimo, vendar le minuto. Za to skrbijo učenci higieniki. Med poukom slovenskega jezika higienik vstane in glasno reče: »Učenci, minuta na zdravje.« Smejali smo se in minuta je minila. Delo smo nadaljevali veselo.

Boštjan Halas, 3. b
OŠ Črenšovci

BILA SEM BOLNA

Biti bolan oziroma imeti zvišano temperaturo, to je bila zame neznanica. Nikoli nisem bila resno bolna, razen manjših prehladov. Zaradi teh prehladov nisem jemala zdravil, pila sem le čaj in med.

18. avgusta 1983 je bil lep popoldan in prijatelji smo se vozili s kolesi. Drveli smo po cesti, zavore so škripale, igra je bila na vrhuncu, dokler ni prišlo do trčenja dveh koles in padla sta dva kolesarja. Ena ponesrečenka sem bila tudi jaz, in to težka. Mama mi je pregledala rano na nogi in modrico na roki. „To je za bolnišnico!“ je dejala. Peljali smo se na kirurški oddelek. Tam so nas po kratkem času sprejeli, pregledali, poslikali roko. Ko je dežurni zdravnik videl sliko, je zaskrbljeno pogledal mamino in mene ter dejal: „Riharda mora ostati na oddelku. To je za operacijo.“ Dodelili so mi posteljo, kjer so ležale starejše ženske, pa tudi deklice moje starosti so bile v njej. Naslednji dan sem opravila predoperativni pregled v Rakičanu. Nato se je začela predpriprava na operacijo: čiščenje roke, injekcija v nogo, nato pa so me položili na dolgo mizo, nad mano pa je bila

velika luč. Naprej se ne spominjam več, ker so mi dali narkozo. Ko sem se zbudila, sem bila spet na svoji postelji, roka je bila povita s povojem, na posteljo je do mene potekala drobna cevka.

Dnevi v bolnišnici so bili zanimivi, imela sem obiske domačih in prijateljev. V našo sobo je hodila tudi tovarišica, ki je imela vrtec v otroški sobi in se je tudi z nami pogovarjala. Bile so vizite, preveze, slišala sem pa tudi stokanje težkih pacientov, ki so trpeli mnogo več kot jaz.

Peti dan po operaciji so me dali v domačo nego. To je bilo veselje zame in za moje starše. Ko smo se pripeljali domov, so me čakali sošolci in sošolke, prijatelji in prijateljice.

Doma sem počivala, kajti šivov mi še niso odstranili. Tako sva z mamami hodili na kontrolo vsak teden, pozneje pa enkrat na mesec. Letos, ko je minilo eno leto po nesreči, sem ponovno šla v bolnico, ker so mi odstranili ploščico.

Riharda Vinkovič, 6. b
Osnovna šola KD Kajuh
Murska Sobota

kronika

V minulem tednu: množica tatvin

Za drobne tatvine, ki jih je na območju Pomurja veliko, smo krivi predvsem lastniki raznega premoženja. Zanj še vedno premalo skrbimo, saj neredko pustimo avto nezaklenjen, stanovanje odprto... Pa tudi delovne organizacije vselej ne poskrbe za družbeno premoženje. Doklej tako?

V prejšnjem tednu je bilo v naši pokrajini spet veliko drobnih tatvin. Poglejmo nekatere:

Iz osebnega avta, ki ga je Emil S. iz Murske Sobotne pustil pred radenskim Parkom, je nekdo ukradel avtoradio vreden 15.000 dinarjev.

Jože Kisilak iz M. Sobotne si je na avtobusni postaji v Murski Soboti najprej „sposodil“ polivinilno vrečko, v kateri je bilo razno blago v vrednosti 3.500 di-

narjev, nato pa med potjo proti domu „pokukal“ še v osebni avto in iz njega nezakonito vzel še potovalko. V njej so bile razne reči v vrednosti 15.000 dinarjev. Miličniki so storilca izsledili in ukradene predmete vrnili lastnikom.

Anton R. iz Murske Sobotne je prijavil na PM krajo 40.000 dinarjev. Denar naj bi mu nekdo ukradel iz žepa na plašču, ki ga je obelil na obešalniki v delovni organizaciji.

Delavci PM Beltici so prišli na sled tatilcem, ki so v gozdu na Ginjevcu posekali 10 manjših hrastov in tako oškodovali gozdno gospodarstvo za 7.500 dinarjev. Storiteli so medtem precej lesa že pokurili oziroma ga pripravili za kurjavo.

Gradbenik Lendava je oškodovan za 200.000 dinarjev. Toliko je

namreč vreden motor hidravlične naprave, ki je bil montiran na delovnem stroju (bagerju). Stroj je stal (menda dlje časa) na melioracijskem območju ob cesti Lemerje—Bodonci.

Stanko B. iz Dokležovja je na oddelku milice v Belticah prijavil tatvino menjalnika za osebni avto (škoda znaša 20.000 dinarjev) in kolia za žganjekuho. Ta naj bi bil vreden 15.000 dinarjev. Oboje je izginilo iz gospodarskega posloplja.

Mihael M. iz Rakičana pa je ob 20.000 dinarjev gotovine. Mudil se je v Diani v Murski Soboti in denar pustil v žepu suknjice. No, potem ko je kazalo, da denarja ne bo več videl, so miličniki storilce odkrili.

Že spet je bilo vlomljeno v up-

ravne prostore gojitvenega lovišča Fazan Beltinci. Vdrli so otroci. Odnegli so 20.580 dinarjev in za 10.000 dinarjev vrednostnih bonov. Na objektu so povzročili škodo za 20.000 dinarjev.

Terezija F. iz Radenec je pogrešala smuč. Miličniki so ugotovili, da jih je ukradel otrok iz Beltince in jih medtem prodal.

V prejšnjem tednu pa smo imeli v Pomurju tudi požar. Gorelo je v Selu. Ogenj, ki ga je po vsej verjetnosti nekdo podtaknil (zagorelo je ob 21.15), je zajel lopo 12-krat 6 metrov, katere lastnica je Emilija Gašparič. Zgorelo je več ton sena in slame, dva vozova, 2 kubika desk in drugo. Škoda znaša 800.000 dinarjev.

S. S.

STANJE V PROMETU

Samo ena hujša nesreča

V preteklem tednu se je kljub težkim voznim razmeram zgodila le ena hujša nesreča. V soboto, 19. januarja, ob 19.20 je Vlado Potočnik iz Dolnjih Slaveč vozil osebni avto proti Kuzmi. Zaradi neprimerne hitrosti ga je v blagem levem ovinku zaneslo na bankino, nato pa je zapeljal v jarek in trčil v betonski propust. Medtem ko je avto na cesti „plesal“, je z zadnjim blatnikom zadela pešca Karla Bunderlo s Kuzme. Na avtu je škoda za 20.000 dinarjev. Potočnik je zapustil mesto nesreče in so ga miličniki poiskali na domu. Odredili so tudi zdravniški strokovni pregled.

Poročali smo že o prometni nesreči, ki se je zgodila 31. decembra v Veržeju. Tam je osebni avto hudo poškodoval pešca Ivana Metličarja iz Veržeja. Poškodbe so bile resnično hude, saj je 16. januarja v soboški bolnici umrl. To je letos prva žrtev prometa.

S. S.

FRANC PIRNAT

(1919 — 1985)

13. januarja je v Puconcih nenadoma prenehala utripati srce Franca Pirnat, notranjskega delavca, trpina, vojnega ujetnika, uslužbenca, invalidskega upoko-

jenca. Rodil se je 23. septembra 1919. leta v gorskem naselju Novi svet, občina Logatec, v vasi, ki je znana po gozdnem bogastvu, škafarstvu, podzemeljskih votlinah in še po čem.

Trpki so spomini trpina Franceta, ko se je pred vojno otepal v revščino in se boril za svoj življenjski obstanek. Vpoklicali so ga kot vojaka na branik domovine, toda v tistih aprilskih dneh 1941. so ga Nemci ujetili. In poletje je bil vsa štiri vojna leta ujetnik v nemškem ujetniškem taborišču v Linzu v Avstriji. Vendar pa Franc Pirnat ni bil samo

ujetnik. Glede na okoliščine je kot član odporniške skupine prispeval svoj delež pri zmagi nad nacistično tiranijo. In v štirih letih je Novosvečan veliko pretrpel za novi svet. In v njegovi občini je takrat deloval Dolomitski odred, pa tudi Logaški bataljon.

Vrnil se je v osvobodeno domovino. Poletje pasomu kaj hitro minevala službena leta na Ptuj, kjer je služboval kot uslužbenec notranje uprave, nato pri soboškem komunalnem podjetju, vrsto let je bil tajnik v učilni zidani v Salovcih, zaposlen pa je bil tudi še v drugih delovnih organizacijah, dokler ga niso zaradi bolezni upokojili.

V Soboti so mu izkopali prežgodnji grob. Od njegovega je v imenu Zveze borcev poslovil spomeničar Savo.

Jože Janež

Trgovec Mirko Hiršl je odšel

16. januarja 1985 so na soboškem pokopališču položili k večnemu počitku trgovca Mirka Hiršla, ki je umrl tik pred svojim 77. rojstnim dnevom.

Iz knjige Umirali so v boju za svobodo izvem, da je kar enaindvajset ljudi s primkom HIRSCHL iz Prekmurja končalo leta 1944 v krematorijih zloglasnega nacističnega taborišča Auschwitz. Pokojni Mirko Hiršl je 14. maja 1945 pred komisijo za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev med drugim povedal: 6. aprila 1941 so člani Kulturbunda izropali njegovo trgovino in mu odvzeli tudi nov avtomobil. Ropanje pa se je nadaljevalo še nekaj dni. In ko so ga aprila 1944 skupaj z drugimi židovi hoteli odpeljati v internacijo, jim je

še pravočasno pobegnil. Zatočišče mu je nudil trgovec Aleksander Žilavec v Andrejcih. Pri njemu je bil skrit do avgusta, ko ga je opazil V. T. in ga ovačil. Za to je bil tudi pohvaljen na okrajnem načelnstvu Soboti, češ da take njišaje potrebujejo... Orožniki so aretirali Hiršla in Žilavca. Ker pri zaslišanju v Soboti ni hotel priznati, da se je skrival pri Žilavcu, sta ga orožnika s postaje Prosenjakovci tako pretepla, ko sta ga peljala nazaj v Andrejce, da se je dvakrat onesvestil. Njega in Žilavca so odvedli v internacijo. Po 15. oktobru so nas njilasi gnali proti avstrijski meji. Med potjo so vsakega, ki je omagal, ustrelili. Sam sem moral z nekim židovskim zdravnikom vreči v Donavo živo dekle, ker ni mogla več hoditi. Tudi sam sem na tej

strašni poti zelo slabel. Uspelo pa mi je pobegniti in po desetih dneh sem prišel v Prekmurje, kjer sem se do prihoda RA skrival v Tešanovcih pri Francu in Jožetu Farltju.

Seveda je Miroslav Hiršl po tem tudi aktivno sodeloval v zaključnih bojih za dokončno osvoboditev zaslužene domovine.

Naglo so minevala povojna desetletja. Mirko Hiršl je spet trgoval, tokrat v družbenih trgovinah.

Sodeloval pa je tudi v družbenih organizacijah in društvi pri kreipitvi in razvijanju družbenega samoupravljanja.

Skoraj vsi preživeli pripadniki židovskega rodu v Prekmurju so že odšli; zdaj se jim je pridružil tudi tvariš Mirko.

Jože Janež



ZAKON V BISERIH. Ivan in Hedvika Sraka iz Lipovec, ki jesen življenja preživljata v Domu oskrbovancev v Rakičanu, se imata rada že 63 let. To si upamo trditi, kajti dokaz za to je njuna zakonska zveza — trdna in trajajoča in pred dnevi sta jo ponovno potrdila tudi pred »oblastjo«. Obred biserne poroke so opravili kar v Domu oskrbovancev — Rudi Rapi-Savo, predstavnik skupščine občine, pa je prisotnim sorodnikom in oskrbovancem govoril o Ivanovih 91 in Hedvikinih 84 letih. Kar 63 sta jih »združila« in še kakšno bi želela dodati.

foto: A. A.

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

Leto XX

Murska Sobota, dne 24. januarja 1985

Št.: 2

24. Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ljutomer v letu 1985
25. Odlok o zagotavljanju sredstev za blagovne rezerve v letu 1985 v občini Ljutomer
26. Odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine Lendava v I. tromesečju leta 1985
27. Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1985 v občini Lendava
28. Sklep o uvedbi samopriskevka za del območja krajevne skupnosti Černelavci, za naselje Polana
29. Sklep o uvedbi samopriskevka za celotno območje krajevne skupnosti Puconci
30. Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za krajevno skupnost Moravske Toplice
31. Pravilnik o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanarine imetnikom stanovanjske pravice na območju občine Gornja Radgona
32. Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1985 na območju občine Murska Sobota
33. Popravek odloka o imenovanju ulic, trgov in naselij v naselju Beltinci

24

RESOLUCIJA

O POLITIKI DRUŽBENEGA IN GOSPODARSKEGA RAZVOJA OBČINE LJUTOMER V LETU 1985

I. OSNOVNE USMERITVE IN KLJUČNI CILJI DRUŽBENO-EKONOMSKEGA RAZVOJA V LETU 1985

Temeljne usmeritve ekonomske stabilizacije in izvajanja družbenega plana v letu 1985 bomo delovni ljudje in občani v občini Ljutomer uresničevali v skladu z opredelitvami te resolucije, prav tako pa prevzemamo del odgovornosti za izvajanje skupno dogovorjenih ciljev in nalog družbenoekonomskega razvoja SR Slovenije in SFR Jugoslavije.

Tako kot v republiki se bo tudi v naši občini ekonomska politika opirala na odločenost delavcev, delovnih ljudi in občanov, da z učinkovitejšim delom, večjo odgovornostjo in po samoupravnih poti uresničujemo naloge in cilje gospodarske stabilizacije ter družbenega in gospodarskega razvoja; da utrjujejo temeljna socialistična samoupravna produkcijska razmerja, uveljavljajo ekonomske zakonitosti in povezanosti družbenega dela z vsem slovenskim in jugoslovanskim združenim delom ter pospešujejo njegovo odpiranje v svet.

Izhajajoč iz ocen gospodarjenja v letu 1984, izhodišč dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije ter usmeritev družbenega in ekonomskega razvoja SR Slovenije bomo v občini v letu 1985 uresničevali naslednje cilje in naloge.

- nadaljevali bomo s krepitvijo samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in uveljavljali sistem socialističnega samoupravljanja ter uresničevali cilje in naloge gospodarske stabilizacije,
- povečevali bomo izvoz blaga in storitev, zlasti na konvertibilno področje in povečali devizni priliv, kar bo pogoj za povečanje proizvodnje in temeljno merilo za prestrukturiranje gospodarstva,
- prizadevali si bomo za večjo rasti proizvodnje, boljše rezultate gospodarjenja, ki jih bomo dosegli zlasti z boljšo organizacijo dela, bolj gospodarno izrabo proizvodnih dejavnikov, s produktivnim zaposlovanjem in večjo inovacijsko dejavnostjo,
- dosegli bomo potrebno večjo dohodkovno in proizvodno povezanost OZD,
- večje aktivnosti bodo usmerjene v odpravljanje žarišč izgub v občini in finančno konsolidacijo gospodarstva,
- prilagodili bomo vse oblike porabe dejansko razpoložljivemu dohodku; kljub zoženim materialnim možnostim bomo večali vlaganja v razvojne dejavnike, predvsem v tiste raziskovalne in izobraževalne programe, ki bodo neposredno pripomogli k prestrukturiranju gospodarstva, družbenih dejavnosti in uprave,
- v letu 1985 bodo aktivnosti usmerjene k pripravi in sprejemu srednjeročnih in dolgoročnih planov.

II. MATERIALNI OKVIRI RAZVOJA OBČINE V LETU 1985

Z uresničevanjem temeljnih razvojnih ciljev in doslednim izvajanjem sprejetih nalog iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije bo v občini Ljutomer v letu 1985 možno doseči naslednje okvire razvoja:

- družbeni proizvod bo možno realno povečati 3 %
- industrijsko proizvodnjo 4 %
- kmetijsko proizvodnjo 3 %
- zaposlovanje 1,5 %
- izvoz nominalno 32 %
- uvoz nominalno 9 %
- globalno rasti sredstev za osebne dohodke,
- skupno in splošno porabo v višini 90 %

celotne nominalne rasti dohodka	47 %
— rast produktivnosti dela	1,5 %
— deflator družbenega proizvoda	51 %

III. RAZVOJNE NALOGE PO POSAMEZNIH PODROČJIH

1. Aktivnosti na področju ekonomskih odnosov s tujino

Ena od najpomembnejših nalog v letu 1985 bo povečanje izvoza blaga in storitev na konvertibilno področje. Organizacije združenega dela načrtujejo 32 % nominalno rast izvoza. Takšno povečanje izvoza je izkazano predvsem na račun ambiciozno zastavljenega načrta izvoza v DO Tehnostroj.

OZD, ki ustvarjajo konvertibilni devizni priliv in realizirajo večji del celotnega prihodka z izvozom blaga in storitev na konvertibilno tržišče, bodo deležne tudi nekaterih olajšav pri plačevanju obveznosti iz dohodka.

Uvoz bo v letu 1985 večji za 9 % in bo možen le za najnujnejšo opremo in nabavo reprodukcijskega materiala.

2. Ključne naloge po posameznih področjih proizvodnje in storitev

2.1. Industrijska proizvodnja

Z načrtovanimi investicijami na področju industrije v glavnem ni predvideno večje povečanje obsega proizvodnih kapacitet, zato bo predvideno 4 % industrijsko rasti proizvodnje možno doseči predvsem z boljšim izkoriščanjem obstoječih proizvodnih kapacitet in delovnega časa, s posodobitvijo opreme, tehnologije, boljšo produktivnostjo in organizacijo dela ter s prilagajanjem proizvodnje potrebam tržišča. Velik vpliv na doseganje predvidene rasti proizvodnje bo imela tudi oskrba z premateriali in surovinami, ki se lahko izboljša predvsem s povezovanjem OZD v reproverigah.

V organizacijah združenega dela s podpoprečnimi proizvodnimi, ekonomskimi in izvoznimi rezultati bodo poslovodni organi in strokovne službe opredelili naloge, ukrepe in aktivnosti za takojšnje doseganje boljših rezultatov.

V letu 1985 planirajo večje povečanje proizvodnje naslednje organizacije:

LTH TOZD Vitrina bo s posodobitvijo strojne opreme povečala proizvodnjo hladilnih vitrin za 36 %, elementov za hladilne komore za 12 % in vrata za hladilne komore za 60 %.

KRIŽEVSKO OPEKARNE načrtujejo povečanje proizvodnje zidne in strešne opeke za 9 %. Realizacija plana bo v precejšnji meri odvisna od pravočasne namestitve nove opreme za proizvodnjo strešne opeke bobrovec.

DO TEHNOSTROJ TOZD Proizvodnja vozil in kmetijske mehanizacije zaradi večjega izpada proizvodnje v letu 1984 načrtuje povečanje proizvodnje za 25 %.

Predvideno globalno povečanje industrijske proizvodnje v občini za 4 % je v precejšnji meri odvisno od uspešno izvedene sanacije v DO Tehnostroj.

Izvoz ostaja prioriteta naloga OZD s področja industrije, ki bodo tudi v letu 1985 ustvarile glavni delež načrtovanega izvoza.

2.2. Kmetijska proizvodnja

Predvideno 3 % rasti kmetijske proizvodnje bo možno realizirati predvsem z boljšim izkoriščanjem kmetijskih zemljišč, uporabo vseh agrotehničnih mer za povečevanje hektarskih pridelkov, z nadaljnjim usposabljanjem kmetijskih zemljišč (melioracije, komasacije) ter podružbljanjem kmetijske proizvodnje. Obseg kmetijske proizvodnje,

zlasti v živinoreji, pa bo tudi odvisen od urejanja cenovnih razmerij v letu 1985, zato se bo morala širša družbenopolitična skupnost vključevati v razreševanje te problematike.

Na podlagi zastavljenih ciljev družbenega plana SR Slovenije, razpoložljivih obdelovalnih kmetijskih površin v občini in po podatkih organizacij je bil izdelan plan setve 1984/85, ki zavezuje kmetijske organizacije za dosledno izvajanje načrtovanih nalog. Po planu setve 1984/85 je predvidena proizvodnja pšenice na površini 2.020 ha, od tega v družbenem sektorju na površini 436 ha in v zasebnem sektorju na 1.580 ha. V družbenem sektorju bo znašala proizvodnja pšenice 2.398 ton, od organiziranega zasebnega sektorja bo odkupljeno 2.340 ton, tako da bo tržna proizvodnja znašala 4.738 ton. Sladkorna pesa se bo pridelovala na površini 580 ha, od tega v zasebnem sektorju na 300 ha. Skupna proizvodnja bo znašala 24.360 ton.

Predelava grozdja je načrtovana v višini 2.694 ton. Na področju živinoreje bo dan večji poudarek prašičereji. V družbenem sektorju je predvidena proizvodnja prašičev v višini 2.002 ton, od zasebnega sektorja pa je predviden odkup v višini 2.630 ton prašičev in 1.366 ton govejih pitancev. Tržna proizvodnja mleka je predvidena v višini 94.300 hl.

2.3 Gozdarstvo

Racionalna izraba gozdnih potencialov ter nadaljnja obnova in nega gozdov so osnovne naloge s področja gozdarstva tudi v letu 1985. V okviru predpisanega etata bomo v družbenem sektorju posekali 1.600 m³ lesa in od zasebnega sektorja odkupili 1.000 m³ lesa. Na področju gozdno gojitvenih del se bodo v družbenem in zasebnem sektorju opravile obnove in pogozdovanja skupaj na površini 7,5 ha ter nega in varstvo gozdov na površini 42 ha.

2.4. Gradbeništvo

Proizvodnja v gradbeništvu se bo v letu 1985 odvijala v okviru izkoriščanja obstoječih proizvodnih kapacitet (delovnih sredstev in števila zaposlenih).

Delovna organizacija Proizvodno gradbeno podjetje bo iskala možnost polne izkoriščenosti svojih kapacitet tudi na področju izven občine, če v okviru občine ne bo mogla dobiti dovolj dela.

2.5. Trgovina in politika cen

Na področju trgovine si bomo prizadevali za čim boljše preskrbo predvsem s osnovnimi življenjskimi artikli in blagom široke potrošnje.

Z razširitvijo Blagovnice bodo dane možnosti za večjo posodobitev in specializacijo trgovine v mestu Ljutomer.

Z združevanjem sredstev za občinske blagovne rezerve bomo zagotovili večjo popolnjenost predvsem s tistimi artikli, ki so neobhodno potrebni za nemoteno preskrbo. Politika cen bo v večji meri slonela na ekonomskih in tržnih zakonitostih, organizacije združenega dela pa bodo imele več samostojnosti pri oblikovanju cen.

V letu 1985 bomo pristopili k izgradnji silosov za blagovne rezerve in k modernizaciji pekarn. Nosilec naloge je DO Intes Maribor TOZD Kruh pecivo.

2.6 Turizem — gostinstvo

Izboljšanje in popestritev turistične in gostinske ponudbe je osnovna naloga te dejavnosti tudi v letu 1985, kar omogočajo obstoječi objekti in naravne danosti. Posebno pozornost je treba posvetiti razvoju kmečkega turizma, za katerega raste zanimanje.

2.7. Drobno gospodarstvo

Drobno gospodarstvo bo v letu 1985 nadaljevalo z uresničevanjem že zastavljenih ciljev, to je izboljšanje zadovoljevanja potreb po osebnih storitvah občanom in doseganje večje povezanosti z združenim delom, kjer bi se naj predvsem maloserijska in individualna proizvodnja prenesla iz združenega dela v drobno gospodarstvo.

Pospeševanje drobnega gospodarstva, ki ga omogoča tudi sprejeti družbeni dogovor o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva v občini, pomeni tudi možnost dodatnega zaposlovanja, posebno že delavcev, ki se vračajo z dela v tujini.

3. Zaposlovanje in osebni dohodki

Povečanje števila zaposlenih za 1,5 % bo možno z boljšo izkoriščenostjo proizvodnih kapacitet, predvsem pa z uvajanjem dvo oziroma troizemskega dela v organizacijah združenega dela, ki imajo za to pogoje (boljša preskrbljenost z repromateriali, večje prodajne možnosti na domačem oziroma tujem trgu). Še naprej je potrebno omejevati dopolnilno delo.

OZD morajo izdelati analize o izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti in ugotoviti možnosti za dodatno zaposlovanje. Dosledno morajo upoštevati obveznosti do štipendistov in iskati možnosti za zaposlovanje večjega števila pripravnikov. Izkoristiti moramo tudi vse možnosti dodatnega zaposlovanja v drobnem gospodarstvu.

Rast sredstev za osebne dohodke bo v posameznih organizacijah združenega dela odvisna od produktivnosti dela in doseženih rezultatov gospodarjenja. Ustvarjalno delo in delo v težjih delovnih pogojih bo bolje ovrednoteno in nagrajeno.

4. Kadrovska politika

Usmerjena bo predvsem v naslednje:

— v organizacijah združenega dela se morajo izdelati dolgoročni plani potreb po kadrih, na podlagi katerih se bo lahko izvajalo poklicno usmerjanje in izobraževanje v skladu s potrebami gospodarstva,

— pospeševati moramo kadrovske štipendiranje in izobraževanje ob delu, na osnovi katerega bi se postopno lahko zmanjševale razlike med zahtevano in dejansko izobrazbo,

— posebna skrb bo morala biti namenjena kadrovanju perspektivnih kadrov v organizacijah združenega dela, ki bodo pripravljene in sposobne opravljati odgovorne naloge.

5. Materialne naložbe v gospodarstvu

V letu 1985 bodo organizacije združenega dela izvajale investicije v skladu z materialnimi možnostmi. Predvidevajo pa, da bi ob zagotovljenih virih financiranja vložili okrog 926 mio din.

Načrtovane investicije v glavnem ne zagotavljajo razširitve proizvodnih kapacitet, ampak so usmerjene pretežno v posodobitev in modernizacijo strojne opreme in proizvodne tehnologije.

Večje investicije, ki se bodo izvajale v letu 1985 so rekonstrukcija proizvodnje strešne opeke v Križevskih opekarnah, modernizacija obstoječe proizvodnje sirov v DO Mlekopromet in melioracije na območju Pristava — Razkrižje in Kozarica-Virje, skupaj na površini 842 ha.

6. Razvoj gospodarske infrastrukture

Predpogoj za hitrejši gospodarski razvoj je razvita gospodarska infrastruktura. Omejena materialne možnosti pa bodo tudi v letu 1985 omogočala poleg tekočega vzdrževanja izvajanja le najnujnejših investicij na tem področju.

6.1. Samoupravna stanovanjska skupnost

Svojo aktivnost bo usmerila predvsem v dokončanje poslovnostanovanjskega objekta na Glavnem trgu. Predviden je tudi pričetek blokovne gradnje v soseski S-3, adaptacija Vardovega gradu in ureditev fasad na Glavnem trgu in Prešernovi ulici.

5.2. Občinska komunalna skupnost

Na področju urejanja stavbnih zemljišč je v letu 1985 predvidena komunalna ureditev stavbnih zemljišč za organizirano družbeno stanovanjsko gradnjo v izmeri 0,70 ha, za individualno stanovanjsko gradnjo okrog 35 parcel in dokončna komunalna ureditev stavbnih zemljišč v obrtni coni. Za nadomestno gradnjo poslovnih prostorov na Starem trgu je predviden odkup objektov in ureditev teh zemljišč.

Na področju komunalne dejavnosti je predvideno dokončanje vodovoda v SV predelu občine in priprava projektne dokumentacije za odvodnjavanje odpadnih voda in postavitev centralne čistilne naprave. Predvidena je tudi ureditev kanalizacije na Ormoški cesti v Ljutomeru.

Glede na stanje, kakršno je, je nujno pristopiti k reševanju problema odlaganja smeti tako v mestu Ljutomer, kot tudi v krajevnih skupnostih.

6.3. Občinska skupnost za ceste bo z razpoložljivimi sredstvi skrbela predvsem za vzdrževanje regionalnih in lokalnih cest v občini. Izvajale se bodo priprave za rekonstrukcijo Ormoške ceste. V delo pri urejanju cest in bankin po hribovitih predelih občine bo v letu 1985 potrebno vključiti mladinske delovne brigade.

6.4. Kmetijska zemljiška skupnost bo nadaljevala aktivnosti pri dokončanju melioracij in komasacij na območju Bolehnecici-Berkovci.

Sodelovala bo pri izvajanju melioracij na območju Razkrižja, Veščice, Cvena, Mote in Pristave ter pri pripravi projektne dokumentacije za melioracije ob vodotoku Kozarice. Skrbela bo, da bodo vsa kmetijska zemljišča primerno obdelana.

6.5. Skupnost za pospeševanje kmetijstva

Zbrana sredstva za skupnost tudi v letu 1985 usmerjala v tržno proizvodnjo mesa, mleka; v intenziviranje poljedelske proizvodnje in za pospeševalno službo družbeno organizirane proizvodnje.

6.6. Občinska požarna skupnost bo v letu 1985 sofinancirala nabavo gasilske opreme za gasilska društva, nadaljevala bo z izobraževanjem in strokovnim izpopolnjevanjem vseh občanov ter članov gasilskih društev. Sofinancirala bo izgradnjo vodnih zajetij v krajevnih skupnostih, ki bodo imele to izgradnjo predvideno v svojih programih in nadaljevala z dozidavo gasilskega doma v Ljutomeru. Vodila bo aktivnost, da bi se namenil tudi prispevek iz kmetijske dejavnosti za požarno varnost.

6.7. Območna vodna skupnost »MURA« Murska Sobota bo nadaljevala z rednim vzdrževanjem objektov in naprav v splošni rabi, naravnih vodotokov in izvajala javno službo. V letu 1985 se bodo izvajala regulacijska-ureditvena dela na potoku Kozarica-Virje od izliva v Ščavnico do Križevcev na dolžini 6 km.

6.8. Na področju PTT prometa bo v smeri posodobitve poštne poslovanja v letu 1985 montirana terminalna oprema za denarno poslovanje. Poseben poudarek bo še naprej dan investicijam v telefonski promet. Nadaljevala se bo izgradnja VF sistemov (predvidena na relaciji VATC Ljutomer — GATC Murska Sobota) in krajevnih telefonskih omrežij.

7. Naloge na področju družjenih dejavnosti

V letu 1985 bodo v samoupravnih interesnih skupnostih in izvajalskih organizacijah pripravili in začeli izvajati program kakovostnega prestrukturiranja, prilagojenega materialnim možnostim. Za postopno odpravljanje razlik v materialnem položaju med delavci v teh dejavnostih in delavci v gospodarstvu bo pripravljen program ob upoštevanju rezultatov v izvajalskih organizacijah in v celotnem gospodarstvu.

7.1. Občinska zdravstvena skupnost

Na področju zdravstvenega varstva bo v skladu s temelji plana

Občinske zdravstvene skupnosti za obdobje 1981—1985, v letu 1985 dan poseben poudarek razvijanju dispanzerskih metod dela v osnovnem zdravstvu in zdravstveno vzgojnemu delu. Pri izvajanju nege bolnika na domu je potrebno razen zdravstvenih organizacij vključiti tudi ostale organizacije oziroma dejavnosti (Center za socialno delo, OO RK, Krajevne skupnosti) z namenom, da se zagotovijo vse možnosti zdravstvene in laične nege na domu.

Zaradi vedno težjega materialnega položaja občinskih zdravstvenih skupnosti in izvajalskih organizacij, zlasti na manj razvitih področjih, kjer je gospodarska moč združenega dela šibka, se bo v letu 1985 potrebno v okviru Zdravstvene skupnosti Slovenije dogovoriti za naslednje srednjeročno obdobje za drugačna merila solidarnosti.

V zdravstvu so dani pogoji za širjenje direktne svobodne menjave dela, ki jih bo potrebno v letu 1985 bolje izkoristiti.

Investicije na področju zdravstva bodo potekale v skladu s sprejetim referendumskim programom, za obdobje 1981—1985.

7.2. Občinska izobraževalna skupnost

Tudi v letu 1985 bo na področju osnovnega izobraževanja prioriteta naloga izvajanja zagotovljenega programa, ki je opredeljen z Zakonom o osnovni šoli. Osnova za financiranje bo dogovorjeni standard, ki se zagotavlja na območju Slovenije na načelih vzajemnosti in solidarnosti.

V šolskem letu 1984/85 bo skupaj 99 oddelkov osnovne šole, v katere bo vključeno 2491 učencev. Od skupnega števila bo celodnevno šolo obiskovalo 172 učencev ali 6,9 % in podaljšano bivanje 351 učencev, to je 14,1 % vseh šoloobveznih otrok.

Dogovorjeni program se bo odvijal v okviru razpoložljivih sredstev. Potrebno pa bo prizadevati, da se bo večji del dogovorjenega programa financiral preko svobodne menjave dela.

Na področju investicij se bo nadaljevalo z izvajanjem referendumskega programa v skladu s prilivom sredstev in pripravil program za naslednje srednjeročno obdobje. V letu 1985 si bomo na področju osnovnega izobraževanja še posebno prizadevali za posodobitev učne opreme in uvajanje računalnikov. Dopolnjen bo program dolgoročnega razvoja osnovnega izobraževanja v občini.

V usmerjenem izobraževanju si bomo prizadevali za pridobitev dodatnih programov.

7.3. Otroško varstvo

V okviru otroškega varstva bo delovalo 35 oddelkov s 664 otroki. Od tega bo 216 otrok vključenih naceletoletno pripravo za vpis v osnovno šolo, 22 otrok pa bo vključenih v 120 urni program priprave na šolo.

Na področju otroškega varstva si bomo morali v letu 1985 prizadevati za boljše izkoriščenost obstoječih kapacitet, ki so še vedno večje, kot znaša trenutna zasedenost vrtcev.

Družbeno denarne pomoči se bodo z uveljavitvijo SaS o uresničevanju socialno-varstvenih pravic preoblikovale v funkcionalne oblike. Sredstva se bodo namenila družinam, ki si s svojim dohodkom ne morejo zagotoviti varstva svojih otrok.

7.4. Občinska skupnost socialnega skrbstva

V skupnosti socialnega skrbstva se bodo tudi v letu 1985 prvenstveno zagotavljala sredstva za družbeno denarne pomoči za zavodsko varstvo. Po načelu solidarnosti se bodo združevala sredstva za izvajanje zakona o družbenem varstvu težje prizadetih odraslih oseb. Pri zagotavljanju vseh oblik pomoči se bodo upoštevala določila SaS o uresničevanju socialno-varstvenih pravic in podatki skupne enotne evidence o prejemnikih socialno-varstvenih pomoči. Občinska skupnost socialnega skrbstva bo morala v letu 1985 zagotavljati sredstva za financiranje delovnice pod posebnimi pogoji, ki je bila ustanovljena 1. 9. 1984 in deluje v okviru osnovne šole Cvetko Golar.

Na področju investicij bo v letu 1985 dokončana izgradnja prizidka Doma Lukavci.

7.5. Občinska skupnost za zaposlovanje

Občinska skupnost za zaposlovanje bo po principu solidarnosti in vzajemnosti na področju Slovenije zagotavljala sredstva za zagotavljanje socialne varnosti začasno nezaposlenih delavcev in pripravnikov.

Posebna skrb v prihodnjem letu bo veljala tudi pripravi in usposabljanju delavcev ter invalidnih oseb.

V okviru poklicnega usmerjanja in štipendiranja se bodo spremljale in izvajale usmeritve in cilji letnih načrtov zaposlovanja OZD in sicer pri usmerjanju, usposabljanju in zaposlovanju kadrov.

7.6. Občinska kulturna skupnost

Skupnost bo v letu 1985 svoje prizadevanje usmerila v uresničevanje kulturnega programa, ki ga izvajajo poklicne kulturne ustanove in kulturna društva. Na področju varstva naravne in kulturne dediščine in vzdrževanja kulturnega prostora v občini, se bo skupnost prizadevala, da bo del zbranih sredstev namenjen za obnovo in redno vzdrževanje že zgrajenih objektov.

Kulturna skupnost bo v letu 1985 skupaj s telesnokulturno skupnostjo, občinsko izobraževalno skupnostjo in delavsko univerzo proučila organiziranost kulturnih, telesnokulturnih in izobraževalnih dejavnosti in izdelala predlog za boljše povezanost teh dejavnosti v občini.

7.7. Občinska telesnokulturna skupnost

Zbrana sredstva bo skupnost prvenstveno usmerjala v telesnokulturno dejavnost, ki se bo odvijala na področju množičnih dejavnosti, rekreativno tekmovalnega športa, vrhunškega športa in v šolskih špor-

tnih društvih. Posebno skrb bo namenila vzgoji strokovnega kadra in obnovi športnih objektov.

7.8. Občinska raziskovalna skupnost si bo prizadevala, da bodo v program za leto 1985 vključene vse raziskovalne naloge organizacij združenega dela, ki bodo vplivale na hitrejši gospodarski razvoj posameznih organizacij združenega dela in občine kot celote.

V letu 1985 bo raziskovalna skupnost skrbela tudi za nadaljni razvoj inovacijske dejavnosti in najboljše dosežke tudi nagrajevala.

7.9. Občinska skupnost socialnega varstva

Posebna skrb Občinske skupnosti socialnega varstva bo v letu 1985 usklajevanje pristopa k izvajanju sprejetega SaS o uresničevanju socialno-varstvenih pravic vseh soudeleženk. Za uresničevanje omenjenega sporazuma bo pomembno izvajanje skupne enotne evidence vseh prejemnikov socialno-varstvenih pravic.

8. Splošna poraba

Sredstva za splošno porabo v občini bodo oblikovana na istih davčnih virih in enaki globalni obremenitvi združenega dela kot v letu 1984.

V upravnih organih se bo nadaljevala skrajno racionalna poraba sredstev in povečanje učinkovitosti in sicer tako, da bo posebna skrb namenjena posodabljanju opreme in izboljšanju kadrovske strukture zaposlenih. Izločile se bodo tudi tiste naloge, ki po svoji naravi ne sodijo med opravila upravnih organov.

Z enakimi ukrepi se bo povečala učinkovitost dela pravosodnih organov.

9. Davčna politika

V letu 1985 se bo tudi davčna politika vključevala v proces spodbujanja ustvarjalnega dela ter produktivne rabe sredstev delovnih ljudi in občanov, s tem da bomo z davčnimi olajšavami spodbujali predvsem vlaganje sredstev v izboljšanje in širitev materialne osnove dela, zaposlovanje delavcev in družbeno organizirane kmetijske proizvodnje.

Uprava za družbene prihodke občine bo ostreje posegala na tiste dohodke občanov, ki ne izvirajo iz dela in s povečano aktivnostjo pri ugotavljanju in kontroli dohodkov ter doslednim izvajanjem kazenskih sankcij zagotavljala večjo davčno disciplino.

10. Bančna politika

Banka bo tudi v letu 1985 pod ugodnejšimi pogoji kreditirala izvoz in kmetijsko proizvodnjo ter dajala prednost naložbam, ki bodo usmerjene v izvoz in kmetijsko proizvodnjo. Banka bo s svojo politiko pospeševala dohodkovno povezovanje med OZD.

11. Urejanje prostora in varstvo okolja

S politiko urejanja prostora bomo v občini zagotovili izdelavo prostorskega plana, ki bo sestavni del srednjeročnega in dolgoročnega plana občine.

V skrbi za varstvo okolja bomo preprečevali širjenje in nastajanje novih žarišč onesnaževanja okolja.

12. Ljudska obramba in družbena samozaščita

Nadaljevali bomo s krepitvijo družbene samozaščite, varnostne in obrambne pripravljenosti delovnih ljudi in občanov ter povečevali sposobnost nosilcev gospodarskih ter družbenih dejavnosti za delo v vseh spremenjenih razmerah.

14. Krajevne skupnosti

Krajevne skupnosti se bodo tudi v prihodnjem letu financirale v skladu s sprejetim družbenim dogovorom o osnovah in načelih planiranja in o financiranju nalog krajevnih skupnosti občine Ljutomer za obdobje 1981—1985. V letu 1985 se bo nadaljevalo izvajanje nalog, sprejetih z referendumskim programom.

V prihodnjem letu bomo v KS pripravljali, usklajevali in sprejemali srednjeročne in dolgoročne plane. Preanalizirali bomo sedanji sistem financiranja krajevnih skupnosti in pristopili k izdelavi meril, s katerimi bi zagotovili predvsem kvalitetnejše reševanje, zlasti pa financiranje manj razvitih krajevnih skupnosti in združevanje sredstev med krajevnimi skupnostmi za izvajanje investicijskih nalog.

IV. NOSILCI IN UKREPI ZA IZVAJANJE NALOG

1. Za izvajanje nalog iz resolucije so odgovorni vsi samoupravni organi in nosilci planiranja v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih, kakor tudi Izvršni svet in Skupščina občine ob sodelovanju družbenopolitičnih organizacij v občini.

2. V ta namen bodo vse samoupravne organizacije in skupnosti do konca leta pripravile svoje dokumente o izvajanju plana v letu 1985. Pri tem morajo upoštevati usmeritve in naloge občinske in republiške resolucije in njihovih spremljajočih dokumentov.

3. Izvršni svet Skupščine občine Ljutomer bo sproti spremljal, analiziral in poročal skupščini občine o izvajanju nalog, opredeljenih s to resolucijo.

V. DRUGI DOKUMENTI K RESOLUCIJI

Naloge iz resolucije bodo podrobneje opredeljene še v naslednjih spremljajočih dokumentih:

- usklajeni plani OZD, SIS, KS za leto 1985,
- plan izvoza in uvoza po OZD za leto 1985,
- setveni načrt,
- načrt zaposlovanja po OZD za leto 1985,
- plan investicijskih naložb za leto 1985.

— dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1985,

— dogovor o izvajanju politike splošne porabe na ravni občine,

— dogovor o usklajevanju davčne politike občin v SR Sloveniji,

— Odlok o proračunu občine Ljutomer za leto 1985,

— program izvajanja politike cen v občini Ljutomer za leto 1985.

Številka: 30-1/82

Datum: 26/12-1984

Predsednik
skupščine občine
Ljutomer
Emil Kuhar, l. r.

25

Na podlagi 5. člena Zakona o zagotavljanju sredstev za republiške blagovne rezerve v letu 1985 (Ur. list SRS št. 40/84) in na osnovi 181. člena Statuta občine Ljutomer (Uradne objave občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 44/81 in 12/83) je Skupščina občine Ljutomer na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 26. 12. 1984 sprejela

ODLOK O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA BLAGOVNE REZERVE V LETU 1985 V OBČINI LJUTOMER

1. člen

Za zagotovitev dela potrebnih sredstev za izvedbo programa občinskih blagovnih rezerv v letu 1985 se s tem odlokom uvaja poseben prispevek iz osebnega dohodka delavcev v letu 1985, in sicer po stopnji 0,15 %.

2. člen

Sredstva iz prejšnjega člena se v skladu s programom občinskih blagovnih rezerv za leto 1985 usmerjajo za oblikovanje občinskih blagovnih rezerv namenjenih

— za osnovno preskrbo občanov v primeru vojne in naravnih nesreč večjega obsega in

— za intervencije, s katerimi se preprečujejo in odpravljajo večje motnje na trgu blaga osnovne preskrbe občanov.

3. člen

Sredstva iz 1. člena tega odloka se usmerjajo v skupnost za pospeševanje kmetijstva občine Ljutomer. Ta sredstva se uporabljajo za nabavljanje blaga za občinske blagovne rezerve, obnavljanje teh rezerv, zagotavljanje skladiščnih prostorov za potrebe teh rezerv, kritje manipulativnih stroškov, stroškov investicijskega in tekočega vzdrževanja skladiščnih prostorov.

4. člen

Osnova za obračunavanje in plačevanje prispevka iz 1. člena tega odloka je osebni dohodek, namenjen za zadovoljevanje delavčevih osebnih potreb, skupnih potreb ter splošnih družbenih potreb.

Prispevek iz 1. člena odloka se obračunava in plačuje na način, kot je z zakonom o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Ur. list SRS, št. 33/80) določeno za obračunavanje in plačevanje prispevkov iz osebnega dohodka za družbene dejavnosti.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 400-1/84-3

Datum: 26/12-1984

Predsednik
skupščine občine
Emil KUHAR, l. r.

26

Na podlagi 26. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. list SRS št. 39/74) in 265. člena Statuta občine Lendava na seji zбора združenega dela, zбора krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zбора dne 24. 12. 1984 sprejela

ODLOK o začasnem financiranju, proračunskih potreb občine Lendava v I. tromesečju leta 1985.

1. člen

Dosprejetja proračuna občine Lendava v letu 1985 se bodo začasno, najdlje pa do 31. marca 1985, financirale potrebe občine, za katere se sredstva zagotavljajo v proračunu občine, na podlagi tromesečnega načrta prihodkov ter njihove razporeditve in v skladu z določbami odloka o proračunu občine Lendava v letu 1984.

2. člen

Razporeditev sredstev proračuna iz 1. člena v globalu ne sme preseči 1/4-tine vseh razporejenih sredstev v proračunu občine Lendava za leto 1984, povečano za 10 %.

3. člen

Načrt prihodkov in njihovo razporeditev za I. tromesečje 1985 sprejme izvršni svet skupščine občine v skladu s splošnimi določbami proračuna občine Lendava za leto 1984.

4. člen

Doseženi prihodki in njihova razporeditev ter uporaba na podlagi tega odloka so sestavni del proračuna občine Lendava za leto 1985.

5. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1/1-1985.

Številka: 400-4/83-3

Datum: 7. 12. 1984

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko HAJDINJAK, l. r.

27

Na podlagi 277. člena statuta občine Lendava (Uradne objave št. 37/81) in 5. člena zakona o zagotavljanju sredstev za republiške blagovne rezerve v letu 1985 (Ur. list SRS, št.) je Skupščina občine Lendava na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 24. 12. 1984 sprejela

ODLOK

o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1985

1. člen

Za zagotavljanje sredstev za financiranje programa občinskih blagovnih rezerv v letu 1985 se s tem odlokom uvaja prispevek iz osebnega dohodka delavcev, in sicer po stopnji 0,15 %.

2. člen

Sredstva iz prejšnjega člena se v skladu s programom občinskih blagovnih rezerv za leto 1985 usmerjajo za oblikovanje stalnih občinskih blagovnih rezerv, namenjenih za osnovno preskrbo občanov v primeru izrednih razmer ter za odpravljanje večjih motenj na trgu blaga osnovne preskrbe občanov.

3. člen

Osnova za obračunavanje in plačevanje tega prispevka je osebni dohodek delavcev.

Prispevek iz 1. člena tega odloka se obračunava in plačuje na način kot je z zakonom o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Ur. list SRS št. 33/80), določeno za obračunavanje in plačevanje prispevkov iz osebnega dohodka za družbene dejavnosti.

4. člen

Sredstva iz 1. člena tega odloka se usmerjajo v občinski sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane ter so izključno namenjena za občinske blagovne rezerve. Namensko uporabo teh sredstev spremlja izvršni svet Skupščine občine.

5. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 43-3/84-8

Datum: 10. 12. 1984

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko HAJDINJAK, l. r.

28

Na podlagi 2. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 3/73 in 17/83) ter 42. člena Statuta krajevnih skupnosti Černelavci, je svet krajevnih skupnosti Černelavci na seji dne 7. 1. 1985 sprejel

SKLEP

O UVEDBI SAMOPRISPEVKA ZA DEL OBMOČJA KRAJEVNE
SKUPNOSTI ČERNELAVCI, ZA NASELJE POLANA.

1. člen

Po odločitvi delovnih ljudi in občanov na referendumu, dne 30. decembra 1984 se za del območja krajevnih skupnosti Černelavci, naselje Polana uvede samoprispevek v denarju.

2. člen

Samoprispevek se uvaža za dobo petih let in sicer od 1. 2. 1985 do 31. 1. 1990.

Sredstva zbrana s samoprispevkom se bodo uporabila za:

- asfaltiranje ceste od vasi do pokopališča
- napeljava elektrike do pokopališča
- ureditev avtobusnega postajališča
- ureditev nogometnega igrišča
- vzdrževanje cest in za ostala komunalna dela

3. člen

S samoprispevkom bo predvidoma zbranih 2.300.000.- din.

4. člen

Zavezanci samoprispevka so občani, ki imajo stalno prebivališče v naselju Polana.

Samoprispevek znaša:

- 2 % od neto OD zaposlenih
- 4 % od katastrskega dohodka
- 4 % od neto OD obrtnikov
- 5.000.- din letno na zaposlenega v tujini. Ta znesek se letno zvišuje s % dviga OD v SRS.

5. člen

Samoprispevek se ne bo plačeval od prejemkov iz socialno varstvenih pomoči, od invalidnin, od pokojnin, od štipendij učencev in študentov ter od nagrad, ki jih prejemajo študenti in učenci na proizvodnem delu oz. na delovni praksi.

6. člen

S samoprispevkom zbrana sredstva se bodo v celoti namenila za izvajanje programa iz 2. člena tega sklepa.

Sredstva se bodo zbirala na zbirnem računu Krajevne skupnosti Črnelavci, št. žiro računa: 51900-842-035-80.

7. člen

Samoprispevek iz osebnih dohodkov obračunavajo in nakazujejo izplačevalci, samoprispevek iz katastrskega dohodka in dohodkov občanov, ki samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske ali negospodarske dejavnosti pa obračunava in nakazuje Uprava za družbene prihodke občine M. Sobota.

Samoprispevek od zaposlenih v tujini obračunava krajevna skupnost, ki vsakega zavezanca pisмено obvesti o njegovi obveznosti ter roku plačila.

8. člen

Nadzor nad dotokom sredstev, njihovo uporabo, ter izvajanjem del vrši svet krajevne skupnosti Črnelavci, ki najmanj enkrat letno poroča Skupščini krajevne skupnosti in zboru delovnih ljudi in občanov naselja Polana.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah uporabljati pa se od 1. 2. 1985.

Številka: 188/84

Črnelavci, dne 7. 1. 1985

Predsednik
Sveta krajevne skupnosti
Štefan KUMIN, l. r.

29

Na osnovi 2. člena Zakona o samoprispevku (Uradni list SRS, št. 3/73 in 17/83) in 52. člena statuta krajevne skupnosti Puconci je skupščina krajevne skupnosti Puconci na seji dne 8. 1. 1985 sprejela

s k l e p

o uvedbi samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Puconci.

1. člen

Po odločitvi delovnih ljudi in občanov na referendumu 30. 12. 1984 se za območje krajevne skupnosti Puconci uvede samoprispevek v denarju in delu.

2. člen

Samoprispevek se uvede za dobo 5 let od 1. 2. 1985 do 31. 1. 1990 in bo uporabljen za naslednje namene:

- v naselju Puconci: urejanje vaško-gasilskega doma, dograditev in oprema mrliške veže Puconci—Gorica, ureditev avtobusnega postajališča, ureditev odlagališča smeti, vzdrževanje in rekonstrukcija cest, vzdrževanje in urejanje ostalih komunalnih objektov,
- v naselju Bokrač: sofinansiranje rekonstrukcije ceste Križevci—Bokrač—Sebeborci, vzdrževanje vaško-gasilskega doma, vzdrževanje in urejanje ostalih komunalnih objektov,
- v naselju Dolina: vzdrževanje in rekonstrukcija cest, urejanje in vzdrževanje vaško-gasilskega doma, vzdrževanje vaškega zvonika, premestitev pokopališča, gradnja požarno-varnostnih bazenov, vzdrževanje in urejanje ostalih komunalnih objektov,

— v naselju Markišavci: vzdrževanje in rekonstrukcija vodovoda, urejanje in vzdrževanje vaško-gasilskega doma, ureditev vaškega zvonika, gradnja požarno-varnostnih bazenov, vzdrževanje vaških cest, vzdrževanje in urejanje ostalih komunalnih objektov,

— v naselju Salamenci: gradnja požarno-varnostnih bazenov, ureditev mrliške veže, vzdrževanje vaškogasilskega doma, nakup planirne deske, vzdrževanje in rekonstrukcija cest, vzdrževanje in urejanje ostalih komunalnih objektov,

— v naselju Vaneča: razširitev ceste Sečko — Majc, rekonstrukcija ceste Beznec — Salamenci, gradnja požarno-varnostnih bazenov, dozidava vaško-gasilskega doma, ureditev okolice pri vaško gasilskem domu, ureditev ograj na pokopališčih, vzdrževanje cestnega omrežja, vzdrževanje in urejanje ostalih komunalnih objektov,

— v naselju Gorica: vzdrževanje in rekonstrukcija cest, vzdrževanje in rekonstrukcija vaškega vodovoda, dograditev in oprema mrliške veže Puconci—Gorica, vzdrževanje in urejanje ostalih komunalnih objektov, vzdrževanje vaško-gasilskega doma.

3. člen

Samoprispevek plačujejo delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju krajevne skupnosti Puconci in občani, lastniki vikendov in vinskih klet na območju krajevne skupnosti Puconci, ki nimajo stalnega prebivališča na območju krajevne skupnosti Puconci in sicer:

a) V denarju:

- 2 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih,
- 3,5 % od katastrskega dohodka,
- 3 % od čistega dohodka obrtnikov,
- 1 % od pokojnin, razen pokojnin z varstvenim dodatkom,
- 1.000,00 din mesečno zaposleni v tujini,
- 6 % letno od osnove za plačilo obveznosti obrtnikov pavšalistov,
- 3.000,00 din letno lastniki vikendov in vinskih klet, ki nimajo stalnega bivališča na območju krajevne skupnosti Puconci.

b) V delu:

- 1 delovni dan po 8 ur na občana nosilca gospodinjstva ali njegove družinske člane,
- na vsaka 2 ha obdelovalne zemlje še po 1 delovni dan po 8 ur od gospodarjev kmečkih gospodinjstev.

Nadomestilo v denarju v primeru neizpolnitve samoprispevka v delu znaša za delovni dan, ki traja 8 ur 1.500,00 din.

Skupščina krajevne skupnosti Puconci je pristojna, da vsako leto določi novo stopnjo samoprispevka iz katastrskega dohodka, ter novo vrednost samoprispevka od zaposlenih v tujini, lastnikov vikendov in vinskih klet, ter denarnega nadomestila v primeru neizpolnitve samoprispevka v delu, v skladu z ugotovljeno stopnjo gibanja cen v preteklem letu, ugotovljeno po podatkih Zavoda SRS za statistiko.

4. člen

Plačevanja samoprispevka so oproščeni občani iz 10. člena Zakona o samoprispevku.

5. člen

S samoprispevkom zbrana sredstva se bodo namenila za izvajanje programa iz 2. člena tega sklepa, zbirala pa se bodo na posebnem žiro računu krajevne skupnosti Puconci 51900—842—035—8152.

6. člen

Samoprispevek iz osebnih dohodkov zaposlenih bo obračunaval in odtegoval izplačevalec osebnih dohodkov, samoprispevek iz katastrskega dohodka, čistega dohodka obrtnikov ter iz osnove za plačilo obveznosti obrtnikov pavšalistov bo obračunaval in odtegoval za družbene prihodke pristojni občinski organ. Samoprispevek od pokojnin bo obračunaval in odtegoval izplačevalec pokojnin. Samoprispevek od zaposlenih v tujini, lastnikov vikendov in vinskih klet na območju krajevne skupnosti Puconci, ki nimajo stalnega bivališča na območju krajevne skupnosti Puconci, ter samoprispevek v delu oziroma denarno nadomestilo za neizpolnitev samoprispevka v delu bo obračunaval svet krajevne skupnosti Puconci.

7. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev samoprispevka bo opravljala skupščina krajevne skupnosti Puconci. Za zbiranje sredstev samoprispevka bo odgovoren svet krajevne skupnosti Puconci. Svet krajevne skupnosti Puconci bo odgovoren tudi za realizacijo referendumskega programa.

8. člen

Ta sklep začne veljati 8 dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Puconci, 8. 1. 1985

Predsednik skupščine
Krajevne skupnosti
Milan ERJAVEC
Milan ERJAVEC, l. r.

30

Na podlagi zakona o samoprispevku (Uradni list SRS št. 23/77) in 15. členu Statuta Krajevne skupnosti Moravske Toplice ter izida glasovanja na referendumu dne 13. 01. 1985 je Skupščina Krajevne skupnosti Moravske Toplice dne 19.01. 1985 sprejela

**Sklep
o uvedbi krajevnega samopriskevka za Krajevno skupnost Moravske
Toplice**

1. člen

V Krajevni skupnosti Moravske Toplice se uvede krajevni samopriskev v denarju in delu za naslednja dela: dokončanje začetih in nedokončanih del iz preteklega referendumskega obdobja (cesta pokopališče-Cuber), črtna gradnja kanalizacije, ureditev avtobusnih postajališč, sofinanciranje programov društev in organizacij v skladu s srednjeročnim programom, telefonije in nogometnega igrišča (načrti), ureditev mrtvašnice z mrliškimi vežami, razširitev ulične razsvetljave, asfaltiranje ulic in vzdrževanje obstoječih komunalnih objektov.

2. člen

Samopriskev se uvaža od 1. februarja 1985 do 31. januarja 1990, to je za dobo 5 let.

3. člen

Stopnje samopriskevka so naslednje:

A) v denarju:

- 1) 2 % od netto osebnih dohodkov zaposlenih,
- 2) 3 % od katastrskega dohodka,
- 3) 3 % od dohodka izdajanja zasebnih turističnih sob turistom,
- 4) 3 % od čistega dohodka obrtnikov in davčne osnove obrtnikov pavšalistov,
- 5) 2 % od OD zaposlenih v tujini računano od povprečnega OD v SRS za 9. mesec v tekočem letu,
- 6) 2 % od pokojnine brez varstvenega dodatka,
- 7) 3000,00 (tritisoč) din letno lastniki počitniških hišic in vinskih kleti, ki nimajo stalnega bivališča v Krajevni skupnosti Moravske Toplice.

B. v delu:

— vsako gospodinjstvo 2 delovna dneva letno, lastniki kmetijskih zemljišč z več kot 3 ha obdelovalne zemlje pa na vsaka 2 ha obd. zemlje nad 3 ha še dodatno po 1 delovni dan. Nadomestilo za neizpolnjeni delovni dan, ki traja 8 delovnih ur je 2.000,00 din, ki se vsako leto valorizira za povišanje OD.

Skupščina Krajevne skupnosti Moravske Toplice je pristojna, da vsako leto določi novo stopnjo samopriskevka iz katastrskega dohodka, samopriskevka od lastnikov počitniških hišic in vinskih kleti na območju KS Moravske Toplice, ki nimajo stalnega bivališča v KS Moravske Toplice ter za nadomestilo v delu skladno z ugotovljeno stopnjo gibanja cen v preteklem letu, ugotovljeno po podatkih Zavoda za statistiko.

4. člen

Samopriskevke iz OD, iz dohodka izdajanja turističnih sob in pokojnine je obvezen obračunati in odtegovati izplačevalec. Od katastrskega dohodka, čistega dohodka obrtnikov, od dohodka pavšalistov bo obračunal in odtegoval upravni organ za družbene prihodke občine. Samopriskev od zaposlenih v tujini, lastnikov počitniških hišic in vinskih kleti ter samopriskev v delu, oziroma nadomestilo za neizpolnjene delovne dneve bo obračunal svet Krajevne skupnosti Moravske Toplice.

5. člen

Plačevanja samopriskevka so oproščeni občani iz 10. člena Zakona o samopriskevku.

6. člen

Od zavezancev iz 4. člena, ki ne izpolnjujejo pravočasno obveznosti iz samopriskevka, se zapadli znesek samopriskevka izterja po predpisih, ki veljajo za izterjavo prispevkov in davkov občanov skupaj z zamudnimi obrestmi.

7. člen

Sredstva samopriskevka se bodo zbirala na računa Krajevne skupnosti Moravske Toplice.

8. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev samopriskevka bo opravljala Skupščina Krajevne skupnosti Moravske Toplice. Odgovoren za zbiranje samopriskevka je svet Krajevne skupnosti Moravske Toplice. Svet bo tudi odgovoren za izvajanje del po programu referenduma.

9. člen

Sklep začne veljati osmi dan po objavi, uporablja pa se od 1. februarja 1985 dalje.

Moravske Toplice, 19. januarja 1985.

Predsednik skupščine Krajevne
skupnosti Moravske Toplice
Kuhar Štefan

31

Na podlagi 79. člena zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 3/81), 22. in 23. čl. družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SRS Sloveniji (Uradni list SRS, št. 15/81) in 17. čl. Statuta stanovanjske skupnosti občine

Gornja Radgona, sprejetega na seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev dne 25/6-1982, je zbor uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona na svojem 7. skupnem zasedanju dne 27/2-1984 sprejel

PRAVILNIK

o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanarine imetnikom stanovanjske pravice na območju občine Gor. Radgona

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom opredeljuje Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona (v nadaljevanju: stanovanjska skupnost) osnove in merila za delno nadomeščanje stanarine imetnikom stanovanjske pravice na družbenih stanovanjih ali stanovanjih v lasti občanov ali civilno pravnih oseb.

2. člen

S tem pravilnikom se opredeljuje zlasti:

- viri sredstev solidarnosti za delno nadomeščanje stanarin,
- upravičenci do delne nadomestitve stanarin,
- splošni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati upravičenci do delne nadomestitve stanarine,
- osnove in merila za delno nadomeščanje stanarine,
- postopek za odobravanje delnega nadomeščanja stanarin,
- način izplačevanja delne nadomestitve stanarine.

II. VIRI SREDSTEV SOLIDARNOSTI ZA DELNO NADOMEŠČANJE STANARIN

3. člen

Viri sredstev solidarnosti za delno nadomeščanje stanarin so:

- sredstva temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti iz dohodka,
- sredstva iz dohodka iz dejavnosti delovnih ljudi, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in s sredstvi v lasti občanov ter delovnih ljudi, ki samostojno kot poklic opravljajo umetniško ali drugo dejavnost.

III. UPRAVIČENCI DO DELNE NADOMESTITVE STANARINE

4. člen

Upravičenci do delne nadomestitve stanarine so vsi imetniki stanovanjske pravice na družbenih stanovanjih ali stanovanjih v lasti občanov ali civilno pravnih oseb v občini Gornja Radgona, v kolikor izpolnjujejo pogoje in merila, določena v tem pravilniku.

5. člen

Upravičenec do delne nadomestitve stanarine ni upravičen do nadomestitve ostalih izdatkov, ki se sicer plačujejo v zvezi s koriščenjem stanovanja in skupaj s stanarino (obratovalni stroški, stroški centralne kurjave, odvoz smeti, nadomestilo za uporabo mestnega zemljišča itd.).

6. člen

Ne glede na gmotno stanje upravičenca do delne nadomestitve stanarine in članov družine, je le-ta dolžan plačati najmanj 20 % stanarine, določene za stanovanje, ki ga uporablja.

IV. SPLOŠNI POGOJI, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI UPRAVIČENCI DO DELNE NADOMESTITVE STANARINE

7. člen

Splošni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati upravičenci do delne nadomestitve stanarine so:

- da upravičenec ne oddaja stanovanja ali dela stanovanja v podnajem,
 - da upravičenec ne uporablja stanovanja ali dela stanovanja za poslovne prostore ali za obrtno dejavnost,
 - da ni nihče od družinskih članov upravičenca lastnik vseljivega stanovanja, vseljive stanovanjske ali počitniške hiše,
 - da upravičenec glede na število članov družine ne zaseda nadstandardnega stanovanja in da ni odklonil ponujene zamenjave za standardno stanovanje,
 - da upravičenec ali eden od članov družine ni lastnik avtomobila.
- Določilo o avtomobilu ne velja za invalide, katerim je vozilo nujno potrebno.

Za člana družine štejejo osebe, ki stalno stanujejo z upravičencem, skladno s 5. členom zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 35/82).

V. OSNOVE IN MERILA ZA DELNO NADOMEŠČANJE STANARINE

8. člen

Delna nadomestitev stanarine temelji na razlikovanju socialnega položaja družine in je odvisna:

- od števila družinskih članov,
- od gmotnega stanja družine, ki ga določajo predvsem letni dohodki družine,
- od višine stanarine, izražene v deležih od dohodka družine.

9. člen

Delno nadomestitev stanarine lahko upravičenec prejema le za stanovanje, ki na število družinskih članov ne presega naslednje normative:

Število druž. članov	Stanovanjska površina do m ²
1	32
2	45
3	58
4	70

Za vsakega naslednjega družinskega člana se stanovanjska površina lahko poveča največ do 15 m².

10. člen

Izjemoma se od normativov iz prejšnjega člena pravilnika lahko odstopi v izjemnih primerih, ko družinske razmere narekujejo odstopanje od normativov (tri generacije v družini, težja bolezen, ki traja trajno, ipd.).

Od normativov se izjemoma lahko odstopi tudi v primeru dodelitve starejšega stanovanja z manj funkcionalnimi površinami znotraj stanovanja.

11. člen

Imetnik stanovanjske pravice na družbenem stanovanju ali stanovanju v lasti občanov ali civilno pravnih oseb, katerega stanovanjska površina glede na število članov družine presega stanovanjski standard iz prejšnjega člena tega pravilnika, ima pravico zahtevati od stanodajalca zamenjavo stanovanja.

Kolikor stanovalec zahtevku za zamenjavo stanovanja ne more ugoditi, ker nima na razpolago ustreznega stanovanja, ima imetnik stanovanjske pravice, pravico do delne nadomestitve stanarine, dokler se mu ne ponudi ustrezna zamenjava, če izpolnjuje ostale splošne pogoje po tem pravilniku.

Kolikor se imetniku stanovanjske pravice ponudi v zamenjavo ustrezno standardno stanovanje, pa imetnik stanovanjske pravice zamenjavo odkloni, izgubi pravico do delne nadomestitve stanarine.

12. člen

Imetnik stanovanjske pravice je upravičen do delne nadomestitve stanarine, če je višina njegove dejanske stanarine višja od ugotovljene znosne stanarine.

Znosna stanarina izraža družbeno sprejemljivo obremenitev družine s stanarino in se določa v odstotku od dohodkov upravičenca in njegove družine.

Znesek delne nadomestitve stanarine za posamezno tekoče leto se izračuna na podlagi podatkov in sistema delnega nadomeščanja stanarine v Sloveniji za obdobje 1981—1985, ki ga je objavila Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije, maja 1982 ter na podlagi sklepa zbora uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Gornja Radgona o sprejemu ene od variant tega sistema.

13. člen

V letni družinski dohodek upravičenca in njegove družine štejejo: dohodke od dela iz delovnega razmerja, honorarnega, pogodbenega ali popoldanskega dela, vse oblike nadomestila osebnega dohodka, dohodki od opravljanja kmetijske ali samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti, prejemki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter starostnega zavarovanja kmetov, dohodki po predpisih o varstvu borcev in vojaških invalidov ter civilnih invalidov vojne, dohodki od premoženja, štipendije, preživetine in vse že dodeljene socialnovarstvene pomoči.

14. člen

Pravica do delne nadomestitve stanarine se lahko prizna tudi občanu ali družini, ki ne izpolnjuje meril glede dohodka po tem pravilniku, živi pa v težkem gmotnem položaju. Enako se lahko tudi pravica delne nadomestitve stanarine zavrne občanu ali družini, ki izpolnjuje merila glede dohodka, živi pa v dobrem gmotnem položaju, ali če je organizacija združenega dela delavcu omogočila, da s svojim delom zagotovi sebi in svoji družini socialno varnost, vendar delavec te možnosti ni izrabil, ali pa je občan odklonil zaposlitev, ki mu jo je ponudila skupnost za zaposlovanje oz. je po lastni krivdi brez zaposlitve.

VI. POSTOPEK ZA ODOBRAVANJE DELNEGA NADOMEŠČANJA STANARINE

15. člen

Na podlagi sprejetega samoupravnega sporazuma o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti Gornja Radgona ter tega pravilnika, stanovanjska skupnost Gornja Radgona obvesti upravičence do delne nadomestitve stanarin z razpisom za delno nadomeščanje stanarin imetnikom stanovanjske pravice na območju občine Gornja Radgona, ki se objavi v Pomurskem Vestniku, na oglasnih deskah hišnih svetov pa se objavijo obvestila o odprtju razpisa, v mesecu decembru za prihodnje tekoče leto.

Besedilo razpisa, ki ga oblikuje odbor za solidarnost stanovanjske skupnosti Gornja Radgona, seznani imetnike stanovanjske pravice na Radgona, predložiti zahtevke in zahtevana potrdila o pogojih za delno nadomestitev stanarine v tekočem letu, ne glede na to, če se od predhodnega leta niso spremenili.

družbenih stanovanjih, stanovanjih v lasti občanov ali civilno pravnih oseb zlasti:

- s pogoji, ki jih morajo izpolnjevati upravičenci do delne nadomestitve stanarine,
- z osnovnimi podatki, ki jih morajo upravičenci navesti v zahtevku,
- s potrdili, ki jih morajo upravičenci priložiti zahtevku,
- z rokom zbiranja zahtevkov.

16. člen

Upravičenec do delne nadomestitve stanarine uveljavlja pravico do delne nadomestitve stanarine s pisnim zahtevkom na obrazcu 8,40, ki ga je založila Državna založba Slovenije, katerega mora v odprtem razpisnem roku vložiti pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Gornja Radgona.

Zahtevku je potrebno priložiti naslednja potrdila:

- potrdilo o letnih dohodkih družine za preteklo leto,
- potrdilo o številu članov družine,
- izjavo, da izpolnjuje splošne pogoje za delno nadomestitev stanarine skladno s 7. členom tega pravilnika.

17. člen

Odbor za solidarnost stanovanjske skupnosti Gornja Radgona odloča o pravici do delne nadomestitve stanarine v roku 30 dni po zaključku razpisa.

Pri svoji odločitvi upošteva tudi mnenje pristojnega organa krajevne skupnosti, hišnega sveta in skupnosti socialnega varstva Gornja Radgona.

18. člen

Skupna strokovna služba SIS materialne dejavnosti občine Gornja Radgona izda na podlagi sklepa odbora za solidarnost stanovanjske skupnosti Gornja Radgona, pisмено odločbo o odobritvi oz. zavrnitvi zahtevka za delno nadomestitev stanarine.

Vsak upravičenec do delne nadomestitve stanarine oz. imetnik stanovanjske pravice, lahko vloži ugovor za zbor uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Gornja Radgona, v roku 30 dni od prejema odločbe.

19. člen

Pravica do delne nadomestitve stanarine se praviloma obravnava za koledarsko leto, šteta od prvega dne v naslednjem mesecu, ko je bil vložen zahtevek.

20. člen

Imetnik stanovanjske pravice lahko uveljavlja pravico do delne nadomestitve stanarine tudi med letom, v kolikor je pridobil stanovanjsko pravico med letom ali pa so se spremenili splošni pogoji, ki družine uvrščajo med upravičence za delno nadomestitev stanarine.

Zahtevku za uveljavljanje delne nadomestitve stanarine mora upravičenec priložiti vsa potrdila skladno s 16. členom tega pravilnika.

Pravico do delne nadomestitve stanarine ima upravičenec s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je vložil zahtevek, oziroma s prvim dnevom naslednjega meseca, od tistega, ko je nastala sprememba.

21. člen

Hišni sveti skupnosti stanovalcev, kamor spada upravičenec do delne nadomestitve stanarine, so tudi med letom dolžni sporočati stanovanjski skupnosti Gornja Radgona o nastalih spremembah v številu članov družine, v odhodku družine, višini stanarine.

Odbor za solidarnost stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona lahko od upravičenca za delno nadomestitev stanarine tudi med letom zahteva potrdila, iz katerih so razvidne morebitne spremembe v številu članov družine, v dohodku družine ter v višini stanarine, glede na prehajanje na ekonomske stanarine.

V kolikor upravičenec v roku 30 dni ne predloži zahtevanih potrdil, mu preneha pravica do delne nadomestitve stanarine.

Pravica do delne nadomestitve stanarine preneha vselej, če se ugotovi, da je bila odobrena na podlagi napačnih ali nepopolnih dokazil po krivdi imetnika stanovanjske pravice. Neopravičeno sprejeto delno nadomestitev stanarine je imetnik stanovanjske pravice dolžan povrniti v roku, ki ga je določil odbor za solidarnost stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona.

VII. NAČIN IZPLAČEVANJA DELNE NADOMESTITVE STANARINE

22. člen

Položnice za stanarino se pri upravičenih do delne nadomestitve stanarine zmanjšajo za ustrezen znesek odobrene delne nadomestitve stanarine za tekoče leto, kar mora biti posebej razvidno na obračunskem listu.

V primeru spremembe stanarin med letom, skupna strokovna služba SIS materialne dejavnosti samostojno izdela nove izračune in v skladu s tem pravilnikom določi nove zneske delnih nadomestil stanarin, ki jih na svoji seji potrdi odbor za solidarnost pri SSS občine Gornja Radgona z dnem spremembe višine stanarine.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

Upravičenci, ki že prejemale delno nadomestitev stanarine, morajo vsako leto na poziv oziroma razpis stanovanjske skupnosti Gornja

24. člen

Ta pravilnik začne veljati, ko ga sprejme zbor uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona, uporabljati pa se začne osmi dan po objavi v Uradnih objavah. Gornja Radgona, 27. 2. 1984

PREDSEDNIK ZBORA
UPORABNIKOV
VUNJAK mg. Bogdan, I. r.

32

Na podlagi 3. odst. 10. čl. zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77 in 2/78) in na podlagi republiške odredbe o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1985 (Ur. l. SRS, št. 39/84) ter 219. čl. Statuta občine M. Sobota (Ur. objave, št. 12/80) je izvršni svet skupščine občine M. Sobota, dne 15/1-1985

ODREDBO

o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1985 na območju občine M. Sobota

1. člen

Splošno zaščitno cepljenje psov proti steklini, starih več kot 4 mesece, se mora opraviti do 1. maja 1985. Ostali psi morajo biti cepljeni proti steklini takoj, ko dopolnijo 4 mesece starosti. Cepljenje opravi Veterinarska postaja v Murski Soboti.

2. člen

Preventivno cepljenje kokoši, piščancev, brojlerjev in matičnih jat fazanov proti atipični kokošji kugi se opravi

1. na družbenih perutninskih obratih ABC Pomurka — DO Agromerur, kjer se vzreja matično jato in piščanci

2. na perutninskih obratih zasebnih proizvajalcev, ki proizvajajo v kooperaciji z DO Agromerur, „KOKA“ Varaždin in Meso-produkt Zlatar Bistrica

3. Cepljenje se opravi v rejah perutnine v neposredni okolici zgoraj imenovanih rej v naslednjih naseljih: Adrijanci, Bakovci, Beznovci, Bokračci, Cankova, D. Slaveči, Dokležovje, Dolina, Filovci, G. Slaveči, Grad, Krog, Kuštanovci, Košarovci, Lucova, Moščanci, Neradnovci, Pečarovci, Puževci, Radovci, Ratkovci, Skakovci, Stružkovci, Šalamenci, Šalovci, Tropovci, Vadarci, Vaneča, Videnci in Zenkovci.

4. V fazanarijah gojišnega lovišča „Kompas“ v G. Petrovcih in gojišnega lovišča „FAZAN“ Beltinci

5. V naselju Moravske toplice

Cepljenje na družbenih obratih in pri kooperantih opravi Obratna veterinarska ambulanta DO Agromerur, v fazanarijah in naseljih pa Veterinarska postaja Murska Sobota.

3. člen

Pregled kokoši matične jate ABC Pomurka, DO Agromerur na kokošji tifus po metodi hitre krvne aglutinacije opravi Veterinarska postaja z obratno ambulanto. Pregled na povzročitelja kokošjega tifusa matičnega jata fazanov v GL „Kompas“ G. Petrovcih in GL „Fazan“ Beltinci opravi Veterinarska postaja.

Valilna jajca smejo izvirati iz perutninskih jat, v katerih pri preiskavi na kokošji tifus niso bili ugotovljeni pozitivni reaktorji, ki so zaščitno cepljena proti kužnemu tremorju, Marekovi bolezni, infekcijskemu bronhitisu in Gumboro bolezni in ki po 14. tednu niso dobivale nitrofuranskih preparatov.

Cepljenje proti navedenim boleznim matičnega jata DO Agromerur opravi z registriranimi cepivi obratna veterinarska ambulanta.

4. člen

Proti prašičji kugi je treba preventivno cepiti prašiče v gospodarstvih, ki imajo 10 ali več plemenskih svinj, oz. najmanj 50 pitancev in prašiče, ki se hranijo s pomijami in odpadki živalskega izvora iz okuženih obratov in gostišč.

Cepljenje prašičev na farmi opravi obratna veterinarska ambulanta DO KG Rakičan, v kooperacijski reji ABC Pomurka — KZ Panonka in zasebni reji pa Veterinarska postaja. Cepljenje se opravi s sevom K-lapiniziranega virusa.

5. člen

Veterinarska postaja M. Sobota mora v letu 1985 intradermalno tuberkulinizirati 30 % goved v občini M. Sobota. Tuberkulinizacija se opravi v naslednjih naseljih: Andrejci, Bakovci, Bodonci, Bratonci, Cankova, Čikečka vas, Dankovci, Dolnji Slaveči, Domajinci, Domanjševci, Gorica, Gornji Črnci, Grad, Hodoš, Ivanci, Ivanjševci, Korovci, Krajina, Kramarovci, Krašči, Križevci, Lipovci, Moščanci, Motvarjevci, Noršinci, Ocinci, Otovci, Pečarovci, Polana, Pordasinci, Poznanovci, Prosenjakovci, Rogašovci, Serdica, Sotina, Središče, Šalovci, Topolovci, Vadarci in Vaneča.

Tuberkulinizirati je treba osnovno govejo čredo pri DO KG Rakičan in plemenske bike v osemenjevalnem središču ter v vzrejalšču plemenskih bikov ŽVZ za Pomurje v M. Soboti.

Tuberkulinizacijo osnovne goveje črede in goved v zasebni reji opravi Veterinarska postaja.

Tuberkulinizacijo bikov v osemenjevalnem središču in v vzrejalšču ŽVZ za Pomurje pa opravi VTOZD za veterinarstvo Biotehnične fakultete v Ljubljani.

Tuberkulinizirati je treba 5 % še netuberkuliniziranih prašičev matične črede pri ABC Pomurka, KG Rakičan, TOZD Prašičereja. Tuberkulinizacijo prašičev opravi VTOZD za veterinarstvo v sodelovanju z Veterinarsko postajo. Na tuberkulozo je treba pregledati 10 % fazanov matičnega jata GL „Fazan“ v Beltincih. Preiskave opravi VTOZD za veterinarstvo v sodelovanju z Veterinarsko postajo.

6. člen

Na brucelozo je treba preiskati enkrat letno:

— krave v zasebni reji z mlečno prstenastim preizkusom,
— osnovno govejo čredo pri DO KG Rakičan in bika v vzrejalšču plemenskih bikov pri ŽVZ za Pomurje v M. Soboti s serološkim pregledom krvi

— plemenske bika v osemenjevalnem središču ŽVZ za Pomurje v M. Soboti s serološko preiskavo krvi in laboratorijsko preiskavo semena in sicer v presledkih 6 mesecev med obema pregledoma.

— plemenske živali na prašičerejski farmi DO KG Rakičan s serološko preiskavo krvi,

— odstreljene poljske zajce na območju občine M. Sobota.

Vzorci mleka in mlečno prstenasti preizkus opravi Veterinarska postaja, v primeru sumljive reakcije pa odvzame kri za serološke preiskave.

Vzorci krvi odvzame Veterinarska postaja, razen pri plemenskih živalih na prašičerejski farmi KG Rakičan kjer odvzem krvi opravi Veterinarska obratna ambulanta, laboratorijske preiskave pa opravi VTOZD za veterinarstvo Biotehnične fakultete v Ljubljani.

Odvzem in pregled semena bikov ŽVZ za Pomurje opravi VTOZD za veterinarstvo Biotehnične fakultete v Ljubljani.

Pregled odstreljenih zajcev opravi Veterinarska postaja M. Sobota, laboratorijske preiskave patoanatomsko sumljivih zajcev pa opravi VTOZD za veterinarstvo.

7. člen

Plemenske bika v osemenjevalnem središču in v prirodnem pripustu, bika v vzrejalšču plemenskih bikov pri ŽVZ za Pomurje, osnovno govejo čredo pri DO KG Rakičan je treba preiskati enkrat letno na mehurčasti izpuščaji pri govedu IBR/IPV. Enkrat letno je treba pregledati plemenjake v osemenjevalnem središču ŽVZ na vibriozi infekcija s *Campylobacter fetus*, leptospirozo, trihomoniatozo in opraviti bakteriološki pregled semena glede na onesnaženost z ubikvitarnimi bakterijami.

Vzorci za omenjene preiskave odvzame Veterinarska postaja M. Sobota, preiskavo opravi VTOZD za veterinarstvo BF v Ljubljani.

8. člen

Na govejo levkoko je treba pregledati osnovno čredo plemenskih goved v KG Rakičan in plemenske bika pri ŽVZ za Pomurje.

Vzorci krvi odvzame Veterinarska postaja, preiskavo seruma pa se preizkusom v agaru opravi VTOZD za veterinarstvo v Ljubljani.

9. člen

Enkrat letno je treba pregledati na leptospirozo 80 % vseh že nepregledanih plemenskih živali na prašičerejski farmi in 20 % plemenskih živali osnovne goveje črede KG Rakičan.

Vzorci odvzame Veterinarska postaja M. Sobota, a preiskavo pa opravi VTOZD za veterinarstvo.

10. člen

Na kužno malokrvnost kopitarjev je potrebno pregledati vse kopitarje, ki so bili nabavljeni v letu 1984 in vhlavljeni v že okužene in sanirane hleve.

Vzorci krvi odvzame Veterinarska postaja, a preiskavo pa opravi VTOZD za veterinarstvo BF v Ljubljani.

11. člen

Na hudo gnilobo čebelarje zalege, nosečnost, pršičavost in varoatozo je treba preiskati vse čebelarje družine plemenilne postaje Zveze čebelarstev v Murski Soboti in vzrejalcev matic. Vzorci odvzame Veterinarska postaja, a pregled opravi VTOZD za veterinarstvo pri BF v Ljubljani. Vzorci je treba dostaviti do 31. marca 1985, preiskave pa morajo biti končane do 30. aprila 1985.

12. člen

Veterinarska organizacija, ki opravljajo preventivna cepljenja in diagnostične preiskave, morajo voditi evidenco o datumu cepljenja oziroma preiskave, o imenu in bivališču posestnika živali, o opisu živali, o serijski in kontrolni številki cepiva ter o rezultatu cepljenja in preiskave.

Organizacije iz prejšnjega odstavka so dolžne pred vsakim začetkom izvajanja ukrepov iz te odredbe o tem obvestiti občinski organ veterinarske inšpekcije. O opravljenem delu morajo poročati na predpisanih obrazcih.

13. člen

Veterinarske organizacije iz prejšnjega člena morajo po uporabi biološkega preparata spremljati zdravstveno stanje živali in o tem obveščati pristojni občinski organ veterinarske inšpekcije.

14. člen

Kršenje določil te odredbe se kaznuje po kazenskih določilih zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77).

15. člen

Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 322-1/85—8

Datum: 15/1—1985

PREDSEDNIK IS SO M. SOBOTA

Pavel PONGRAC l. r.

33

POPRAVEK

Odloka o imenovanju ulic, trgov in naselij v naselju Beltinci

V 2. členu navedenega odloka (Uradne objave, št. 1/85, z dne 10. januar 1985) se 2. alineja pravilno glasi: „Cvetno naselje: obsega območje ceste od ulice Štefana Kovača proti severozahodu (slepa ulica)

Za 2. alinejo se doda nova alineja, ki se glasi: „Dobelska cesta: obsega območje ceste od Ravenske ceste proti jugozahodu, južno od Vezne ulice

Zadnja alineja se pravilno glasi:

„Vrtna ulica: obsega območje ceste od Panonske ulice proti severu (slepa ulica), vzhodno od Mladinske ulice.

Za zadnjo alinejo se doda nova alineja, ki se glasi:

„Žitna ulica: obsega območje ceste severovzhodno od Panonske ulice ter zahodno od Partizanske ulice.

Številka: 015—4/84—5

V M. Soboti, dne 17. januarja 1985

Sekretar

Skupščina občine M. Sobota
Martin VINČEC, dipl. prav.

Radijski in televizijski spored od 25. do 31. januarja

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena oddaja, 16.30 — Aktualno v petek, 26. januarja (pregled dogodkov, mladinska oddaja, Kam konec tedna, Najbolj iskane plošče v minulem tednu), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Režije: Psi, mačke in miši, 9.20 Japonske pravljice: Riževi kolački, 9.30 Delo oddaja iz niza Pisani svet, 10.05 R. Gobec: Kresniček, I. in 2. del, 10.40 Tobak — naslada in pokora, izobraževalna oddaja, 11.10 Petrov otrok — 4. del švedske mladinske nadaljevanke (do 11.55), 16.05—23.20 Teletext RTV Ljubljana, 16.20 Poročila, 16.25 Mali nogomet, v odmoru... Spored za otroke: 17.40 Šola za junake: Volodja nanizanka TV Beograd, 17.55 Grizzly Adams, ameriška nanizanka, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Otroške nalezljive bolezni: Nega bolnega otroka, izobraževalna oddaja, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Poslednja oaza dokumentarna serija, 20.30 Ne prezrite, 20.40 Propagandna oddaja, 20.45 S. Sheldon: Bes angelov, ameriška nadaljevanke, 21.35 TV dnevnik II, 21.50 Povratek, argentinski film. TV ZAGREB 9.00 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Majske igre, 18.15 Izobraževalna oddaja, 18.45 Moj prijatelj Derrick, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Gangsterka kronika, 21.00 Večer šansonov, 21.45 Dnevni, 22.00 Kulturni magazin. TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 9.55 Šport, 12.00 Prednost, 13.00 Poročila, 16.30 Eci, peci, pec, 16.55 Poročila, 17.05 Ostržek, 17.30 Risanka, 17.55 Španček Zaspanček, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Primer za dva, 21.20 To so bili časi, 22.05 Šport. TV MADŽARSKA 8.05 in 15.00 Šolska TV, 10.05 Ponovitve: Hong Kong: Gospod iz vesolja, 16.40 Kratki film, 17.00 Pulzus, zabavnoglasbena panorama, 18.00 Okno, reportažni spored, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Eho, spored Tamasa Vitrayja, 21.00 Lej ga! 21.15 Ciklus Marcel Carne: Satanovi odposlanci, francoski film, 23.15 TV dnevnik, 23.25 Himna. TV KOPER 14.00 TV novice, 14.05 Za uho in oko — glasbena oddaja, 14.50 Delta — rubrika, 15.45 Martin Eden — TV nadaljevanke — V del, 16.45 Neznana obzora — dokumentarec — Reševalna ekipa na Severu, 17.20 Baileyeve dogodivščine — TV film — Darilo za rojstni dan, 17.45 Risanka, 17.55 TV novice, 18.00 Športna oddaja, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičice, 19.50 Z nami, pred kamero, 20.25 Povejte ji, da jo ljubim — film igran: Gerard Depardieu, Miou-Miou, režija: Claude Miller, 22.05 TVD vse danes, 22.15 Visok pritisk — glasbena oddaja, 23.15 Obiskovalci — serijski film — ponovitev.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena paleta po vašem izboru, 16.30 — Aktualno v soboto, 26. januarja (pregled dogodkov, "sobotna reportaža, iz društvene dejavnosti, Svet računalništva), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 9.00 Miti in legende — Egipčanski miti — Iz zgodovine verovanj starih Egipčanov, nanizanka TV Bg, 9.15 Otroška televizija: Rdeča oddaja, vzgojno-zabavna videoserija TV Beograd, 9.50 Propagandna oddaja, 9.55 Seefeld: SP v smučarskih tehnikah — 20 km (2), prenos EVR, 11.40/12.00 Propagandna oddaja, 11.50 Garmisch Partenkirchen: Svetovni pokal v smučanju smuk (m), prenos, 13.00/15 Poročila, 13.20 Propagandna oddaja, 13.25 Innsbruck: Smučarski (posebni) skoki — 70 m prenos, 15.50/16.20 Poročila, 15.50/16.20 Poročila, 15.55/16.25 Spoznano neznan — oddaja o znanosti, 17.00 PJ v košarki: CZ — Bosna, prenos v odmoru, 18.30 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije: Danes, Umetnostna galerija Maribor, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Vreme, 19.52 Propagandna oddaja, 20.00 Naše 35 srečanje, 21.30 Propagandna oddaja, 21.35 Zrno do zrna, 21.55 California Kid, ameriški film, 23.05 Poročila, 8.25 — 10.30 Cervinija: SP v bobu štirisedu. TV ZAGREB 9.00 TV v šoli, 11.50 Šport, 16.45 Poročila, 16.50 TV koledar, 17.00 Košarka: Crvena Zvezda — Bosna, 18.25 To je to, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Major in ta mala (film), 21.45 Dnevnik, 22.00 Pred polnočjo. TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 9.55 Šport, 11.50 SP v smučanju: smuk — moški, 12.45 SP v smučanju — smuk ženske, 13.20 Poročila, 13.25 Šport, 16.00 Hallo Spencer, 16.30 Risanka, 16.55 Poročila, 17.05 Igra in zabava, 17.55 Španček Zaspanček, 18.00 Tedenski TV spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Snežni čarovnik, 21.45 Takrat, 21.50 Takrat, 22.50 Ameriška Hit-parada. TV MADŽARSKA 8.30 Ponovitve do 12.00, 12.45 Za otroke, 14.10 Parčevljevi za mnogo kilometrov, 4. del, 15.00 Studio Pecs, 15.30 Mivioni, za najstnike, 16.20 Kviz iz fizike, 17.55 Kuhajmo, 18.25 Parabol, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Priglasitve dinamita, italijanski film, 22.15 Razpoložljiva glasba: Michel Legrand in njegovi prijatelji. TV KOPER 15.00 Smučanje — Svetovni pokal — smuk (2), 16.00 Smučanje — Svet prvenstvo skokih, Skoki s 70 metrske skakalnice, 17.00 Košarka — Jugoslovansko prvenstvo Beograd, Crvena zvezda — Bosna, 18.30 Tek na smučeh — svetovno prvenstvo, Tek na 20 km (2), 19.00 Rezervirano za znanost — rubrika, 19.00 TVD Stičice, 19.50 Helzacomie — rubrika, 20.25 Noč čednosti v javni hiši, 20.25 TVD vse danes, 22.05 Mogočni mikro — Zaprti Mogočni mikro — Zaprti Mogočni mikro, 22.35 Baileyeve dogodivščine — TV film.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 11.55 — Poročila dežurnega novinarja, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meje, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 8.00 Poročila, otroška matineja, 8.05 Živ, žav: Risanka, Smrčki, 8.55 Grizzly Adams, ponovitev ameriške nanizanke, 9.20 Propagandna oddaja, 9.25 Seefeld: SP v smučarskih tehnikah — 50 km (m), prenos, 10.10 R. Castellani: Življenje Verdieja, ponovitev italijanske nadaljevanke, 11.40 Propagandna oddaja, 11.50 Garmisch-Partenkirchen: Svetovni pokal v smučanju — super veleslalom (m), prenos, 12.30 Kombinarani prenos s Seefeld: SP v smučarskih tehnikah — 50 km (m), 13.30 625 — oddaja za stik z gledalci, 13.50 Poročila, 13.55 Priljubimo tišini, oddaja za slušno prizadete, 14.40 N. Novak: Gledalščev hiši, humoristična nadaljevanke TV Beograd, 15.35 Visok pritisk, zabavnoglasbena oddaja TV Koper, 16.30 Bagdadski tatič, angleški film, 18.10 Sto oddaj trinske TV in srečanje, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in RA nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.50 Vreme, 19.52 Propagandna oddaja, 20.00 Ž. Senčič: Inšpektor Vinko, nadaljevanke TV Zagreb, 21.05 Beseda da besedo, TV intervju, 21.45 Športni pregled TV Zagreb. TV ZAGREB 10.15 Poročila, 10.30 Nedeljsko dopoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.30 Govorimo o zdravju, 14.00 Glasbena oddaja, 15.05 Sestanek brez dnevnega reda, Manhatanske zgodbe, 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Resnični obraz Anite Novak, 20.50 Športni pregled, 21.20 Zimbabve. TV AVSTRIJA 8.55 Šport, 15.00 Sinovi treh mušketirjev (film), 16.20 Takrat, 16.30 Jožef Ressel — življenje izumitelja, 17.00 Smrčki, 17.15 Risanka, 17.40 Čeladek, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 ... in odločil sem se, da bom postal politik (TV film), 21.50 Kabaret. TV MADŽARSKA 8.25 Spored za otroke, 11.00 Mala hišna glasba, 14.45 Kralji hazarda, 8. del, 15.45 Smučanje, tek na 50 km, 16.45 Spored prihodnjega tedna, 17.15 Možgansko prvenstvo, 18.00 Delta, znanstveni poročevalci, 19.00 Teden: aktualnosti, reportaže, 20.00 Oča, ameriški film, 21.55 Športna poročila, 22.05 Glas in nekaj morsk: P. Koresmaros, 22.35 Poročila.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 28. januarja (pregled dogodkov, športna oddaja, Priporočajo vam...), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Režije: Volk brani kokoši pred lisico, 9.20 Šolarji — kam danes, kam jutri (Obvestila), 9.25 Japonske pravljice: Lovec na race, 9.40 Vrv, dok. dilm, 10.15 Otroška zabavna pesem, 10.45 Pred izbiro poklica: Poklici v železniškem gospodarstvu, 11.15 Deček in deklica, 1. del poljske nadaljevanke (do 12.00), 17.20—22.45 Teletext RTV Ljubljana, 17.35 Poročila, Spored za otroke: 17.45 Otroška televizija: Črna oddaja, Vzgojno-zabavna videonanizanka TV Beograd, 18.05 Domisljija je povsod doma: Bla-bla, potično-glasbena oddaja, 18.25 Podravske obzornik, Spored za mlade: 18.45 Mladi za mlade, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 L. La plante: Vdove, angleška nadaljevanke, 21.00 Aktualno, 21.40 Glasbeni večer — Naši umetniki na tujem, 22.30 TV dnevnik II. TV ZAGREB 9.00 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Mali svet, 18.45 Iskali ste, glejte, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Signalet, 20.55 Skupni portret z gospo (film), 22.35 Dnevnik. TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Eci, peci, pec, 16.55 Poročila, 17.05 Risanka, 17.30 Oddaja z mislo, 17.55 Španček Zaspanček, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranje politični raport, 21.15 Bogati in revni Drugi program 16.55 Takrat, 17.00 TV v šoli, 17.30 Usmeritev, 18.00 Tajni projekt Doomblot, 18.30 Saga iz Colorada, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Avstrijski kviz, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Kluba 2. TV MADŽARSKA 8.10 in 15.05 Šolska TV, 9.55 Ponovitve: Kupčije Dona Sebastiana: Burleske, 16.05 Tedaj TV-BASIC, 16.40 Svetovna velemesta: Montreal, 17.30 Dva milijona: za starejše ljudi, 18.00 Ne le za žene, 18.20 Studio Szeged, 19.05 Mini studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Vroč veter, 8. del, 21.00 Studio 85, 22.00 Narodna glasba, 22.40 Tveganje, 22.40 TV dnevnik.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljak popev-karskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 29. januarja (pregled dogodkov, pogovor v živo, iz delovnih kolektivov), 18.00 — »21-232« — reklamno-glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Režije: Kako se je lisica naučila leteti, 9.20 Šolarji — kam danes, kam jutri (Obvestila), 9.25 Japonske pravljice: Čelisi Goshu, 9.45 Laž, dok. film, 10.15 Slovenski venček, 10.45 Pred izbiro poklica: Oficir v kopenski vojski, 11.15 Deček in deklica, 3. del poljske otroške nadaljevanke (do 12.00), 17.20—22.45 Teletext RTV Ljubljana, 17.35 Poročila, Spored za otroke: 17.40 Naša pesem — Maribor 84, 7. oddaja, 18.10 Miti in legende — Egipčanski miti: Zgodba o Ehnatonu, nanizanka TV Beograd, 18.25 Celjski obzornik, Spored za mlade: 18.40 Digitalni pas: Deklica v deželi stripa, videooddaja TV Sarajevo, 19.05 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 H. Ibsen: Divja račka, 1. del drame TV Beograd, 21.05 Propagandna oddaja, 21.10 Integrali, oddaja o kulturi, 22.25 TV dnevnik II. TV ZAGREB 9.00 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Merlin, 18.15 Nekdaj in danes, 18.45 Mariborski oktet, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 TV svet, 22.30 Dnevnik. TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.05 Poročila, 13.55 Bormio — SP v smučanju, 16.00 Aurora, 16.30 Lutke, 16.55 Poročila, 17.05 Ostržek, 17.30 Risanka, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Tipično Edijevo (TV film), 21.15 Šport, 21.45 Avstrija II. Drugi program 17.25 Takrat, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Policijska postaja I., 18.30 Coloradska saga, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Freud, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Kulturni žurnal, 22.30 Stoja na glavi (film). TV MADŽARSKA 8.10 in 15.05 Šolska TV, 9.55 Ponovitve: Kupčije Dona Sebastiana: Burleske, 16.05 Tedaj TV-BASIC, 16.40 Svetovna velemesta: Montreal, 17.30 Dva milijona: za starejše ljudi, 18.00 Ne le za žene, 18.20 Studio Szeged, 19.05 Mini studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Vroč veter, 8. del, 21.00 Studio 85, 22.00 Narodna glasba, 22.40 Tveganje, 22.40 TV dnevnik.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz sveta resne glasbe, 16.30 — Aktualno v četrtek, 31. januarja (pregled dogodkov, kultura, Išćemo odgovore na vaša vprašanja, prispevek s področja SLO in družbene samozaščite), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Režije: Volk je delal za lisico, 9.20 Šolarji — kam danes, kam jutri (Obvestila), 9.25 Japonske pravljice: Grdi raček, 9.45 Po svoje smo igrali, dok. film, 10.15 Pedenjped, 10.30 Pedenjped: Baletna šola, 10.45 Pred izobrazbo poklica: Poklici v PTT prometu, 11.15 Deček in deklica, 4. del poljske nadaljevanke (do 12.00), 16.30—22.05 Teletext RTV Ljubljana, 16.45 Poročila, 16.50 Propagandna oddaja, 16.55 SP v smučanju — smuk (2) — kombinacija, posnetek iz S. Catherine, Spored za otroke: 17.40 K. Brenkova: Mavrica pisana, 17.50 Portret Kristine Brenkove, 18.25 Gorenjski obzornik, 18.40 Obramba in samozaščita: Oborožitev v JLA, oddaja TV Beograd, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Svet na zaslonu, 20.45 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, 20.50 Filmi tedna: Daniel odhaja na vlak, madžarski film, 22.20 TV dnevnik II. TV ZAGREB 8.30 TV v šoli, 15.40 Vsi na smučanje, 16.40 Smučanje, 17.35 TV koledar, 18.45 Jelenko, 18.15 Znanost, 18.45 Beograjski jazz — festival, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Politični magazin, 21.05 Kvizkoleka, 22.15 Dnevnik. TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.55 Bormio, SP v smučanju, 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Poročila, 16.30 Eci, peci, pec, 16.55 Poročila, 17.05 Risanka, 17.55 Španček Zaspanček, 18.00 Avstrija v sliki, 19.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Halo TV, 21.50 Šport, 22.35 Kot se je zgodilo (TV film). TV MADŽARSKA 8.05 in 15.05 Šolska TV, 9.35 Ponovitve: Tajni dosje: Michel Legrand: Levji gozd, 16.55 Kratki film, 17.20 TTT, 18.15 TV borza, 18.25 Telesport, 18.50 Društvo iz plača, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Družinski krog: Cigav bo otrok? 20.50 Umetnina tedna, 20.55 Ozadje vesti, 21.45 Mafjska Amerika, 5. del francoske nanizanke, 22.35 TV dnevnik.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena oddaja, 16.30 — Aktualno v petek, 26. januarja (pregled dogodkov, mladinska oddaja, Kam konec tedna, Najbolj iskane plošče v minulem tednu), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Režije: Psi, mačke in miši, 9.20 Japonske pravljice: Riževi kolački, 9.30 Delo oddaja iz niza Pisani svet, 10.05 R. Gobec: Kresniček, I. in 2. del, 10.40 Tobak — naslada in pokora, izobraževalna oddaja, 11.10 Petrov otrok — 4. del švedske mladinske nadaljevanke (do 11.55), 16.05—23.20 Teletext RTV Ljubljana, 16.20 Poročila, 16.25 Mali nogomet, v odmoru... Spored za otroke: 17.40 Šola za junake: Volodja nanizanka TV Beograd, 17.55 Grizzly Adams, ameriška nanizanka, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Otroške nalezljive bolezni: Nega bolnega otroka, izobraževalna oddaja, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Poslednja oaza dokumentarna serija, 20.30 Ne prezrite, 20.40 Propagandna oddaja, 20.45 S. Sheldon: Bes angelov, ameriška nadaljevanke, 21.35 TV dnevnik II, 21.50 Povratek, argentinski film. TV ZAGREB 9.00 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Majske igre, 18.15 Izobraževalna oddaja, 18.45 Moj prijatelj Derrick, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Gangsterka kronika, 21.00 Večer šansonov, 21.45 Dnevni, 22.00 Kulturni magazin. TV AVSTRIJA 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 9.55 Šport, 12.00 Prednost, 13.00 Poročila, 16.30 Eci, peci, pec, 16.55 Poročila, 17.05 Ostržek, 17.30 Risanka, 17.55 Španček Zaspanček, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Primer za dva, 21.20 To so bili časi, 22.05 Šport. TV MADŽARSKA 8.05 in 15.05 Šolska TV, 10.05 Ponovitve: Hong Kong: Gospod iz vesolja, 16.40 Kratki film, 17.00 Pulzus, zabavnoglasbena panorama, 18.00 Okno, reportažni spored, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Eho, spored Tamasa Vitrayja, 21.00 Lej ga! 21.15 Ciklus Marcel Carne: Satanovi odposlanci, francoski film, 23.15 TV dnevnik, 23.25 Himna. TV KOPER 14.00 TV novice, 14.05 Za uho in oko — glasbena oddaja, 14.50 Delta — rubrika, 15.45 Martin Eden — TV nadaljevanke — V del, 16.45 Neznana obzora — dokumentarec — Reševalna ekipa na Severu, 17.20 Baileyeve dogodivščine — TV film — Darilo za rojstni dan, 17.45 Risanka, 17.55 TV novice, 18.00 Športna oddaja, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičice, 19.50 Z nami, pred kamero, 20.25 Povejte ji, da jo ljubim — film igran: Gerard Depardieu, Miou-Miou, režija: Claude Miller, 22.05 TVD vse danes, 22.15 Visok pritisk — glasbena oddaja, 23.15 Obiskovalci — serijski film — ponovitev.

tedenski koledar

PETEK, 25. januar — Tyrimir SOBOTA, 26. januar — Tit NEDELJA, 27. januar — Angela PONEDELJEK, 28. januar — Tomaž TOREK, 29. januar — Valerij SREDA, 30. januar — Martina ČETRTEK, 31. januar — Janez

kino

PARK MURSKA SOBOTA

25. januarja ob 17. uri ameriški film: POBEG V ZMAGO in ob 19. uri zahodnonemški film: ŠVEDINJE V INTERNATU; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.
27. januarja ob 15. uri ameriški film: POBEG V ZMAGO ter ob 17. in 19. uri zahodnonemški film: ŠVEDINJE V INTERNATU. Ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

ČRENŠOVCI

24. in 25. januarja ob 19. uri film: IZREDNA ŽENA; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.
26. januarja ob 19. uri in 27. januarja ob 15. uri film: PIRATI NA AVTOCESTI.
31. januarja ob 19. uri film: POŠTAR ZVONI DVAKRAT. Ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

LENDAVA

26. januarja ob 17. in 19.30 uri ameriški film: DVOJNI AZIL;
27. januarja ob 17. in 19.30 uri ameriški film: NOČ PO SMRTI;
31. januarja ob 17. in 19.30 uri avstralski film: GALI POLJE.

GORNJA RADGONA

26. januarja ob 19. uri ameriški film: VZTRAJNO ZAPELJEVANJE;
27. januarja ob 17. uri hong-konški film: BLISKOVITI FIGER in do 20. uri francoski film: EMANUELLE II ANTIDEVICA; ogled filma otrokom ni dovoljen.
30. januarja ob 19. uri ameriški film: OTOK SMRTI;
31. januarja ob 19. uri ameriški film: KDO JE HARIET.

prodam

FORD 17 M, registrirani do decembra 1985, prodam. Telefon 76-503. M-194
SENO IN OTAVO PRODAM. Klobasa, Stratpvc 23, p. Radenci. M-195
OSEBNI AVTOMOBIL MOSKVIČ 2140 prodam. Telefon 21-270 — po 15. uri. M-196
HARMONIKO HOHNER, 80-basno, po ugodni ceni prodam. Lanjšček, Murska Sobota, St. Rozmana 21. M-197
TRAKTOR STEYR, 28 KS, prodam. Murska Sobota, Koroška 42. M-199
VINOGRAD V LENDAVSKIH GORICAH, 6 arov (na brajdhah), prodam. Anton Denša, Velika Polana 40. M-200
MOTOKULTIVATOR GOLDONI 140 B s priključki prodam. Cvorek, Prosenjakovci 74 ali telefon 72-726. M-201
ZASTAVO 750 SE, letnik 1981 november, v dobrem stanju, ugodno prodam. Marjan Kaučič, Mekotnjak 44, p. Ljutomer. M-202
TRAKTOR IMT 567, skoraj nov, malo vozen, 60 delovnih ur, in RENAULT 4, letnik 1974, registriran do julija 1985, vozen, poceni prodam. Rankovci 53 a, telefon 70-397. M-203
KRAVO z drugim teletom devet mesecev brejo in teličko, staro devet mesecev, za nadaljnjo rejo prodam. Koštrica, Bakovci, Pannonska 20. M-204
TERMOAKOMULACIJSKO PEČ, 2,5 KW, prodam. Gašpar, Lendavska 25 b. M-206

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik). Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika). Jože Šabjan (odgovorni urednik). Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maucček (sport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolinik (dopisništvo). Branko Zunc, Götter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor) Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I — Telefoni: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarskopropagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383. Dopisništvo Gornja Radgona 74 597, dopisništvo Lendava 75 085 in dopisništvo Ljutomer 81 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 1.200 din, polletna 600 din, letna naročnina za tujino 275 ASch, 40 DM, 17,00 Can dol, 13,00 USA dol. SFR 32. letna naročnina za delovne organizacije 1.600 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke je 35 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ČESTITKE IN POZDRAVI



JANEZU ZORJANU iz Petanjec želijo ob odhodu na odsluženje vojaškega roka vse najlepše, dobro počutje v novem okolju in dosti dobrih prijateljev — oče, mama, bratje in sestre. Najlepšim željam se pridružujeta družini Buzeti iz Bakovca in Ciglar iz Petanjec.



DRAGOMIRU SINU BOJANU KUZMI iz Puževca ob odhodu k vojakom želijo vse najboljše, da bi mu čas na odsluženju kar najhitreje minil in da bi se z lepimi spomini vrnil v domači kraj — oče, mama in brat Mirjan.



LJUBOMIRU SINU IN BRATU PAVLU FRANCU iz BORE JEC, ki je na odsluženju vojaškega roka v Beogradu, želijo ob praznovanju 20. rojstnega dne vse lepo, dobro počutje v vojaški suknji, predvsem pa, da bi se zdrav vrnil v domači kraj — oče, mama in sestra Danica z možem Andrejem.

RAZNE DELE ZA TRAKTOR FERGUSON 65 (IMT 555) poceni prodam. Informacije: telefon (069) 82-015. In-44
TEMNOMODRO MOŠKO OBLEKO št. 46 (maturitetno), skoraj novo, prodam. Samec, Vrazova 4 ali telefon 22-096. M-232
NOVE SMUČARSKÉ ČEVLJE št. 39 in nove drsalke za hokej, št. 43, prodam. Gradišče 37 a, p. Tišina. M-237
TELEVIZOR, črno-beli, prodam. Kuzmič, M. Sobota, Stara 18. M-238
RJAVO RAZTEGLJIVO MIZO s šestimi stoli, dobro ohranjeno, prodam. Sraka, Lendavska 10/P-2, M. Sobota. M-240
TELEVIZOR GORENJE, črno-beli, prodam. Slana, M. Sobota, Lendavska 4, priključje. M-241
MOPED AVTOMATIK A3 MS in televizor GORENJE, črno-beli, prodam. Stanko Lulik, M. Sobota, St. Rozmana 4. M-242
ŠKODO 110 L CUPE PRODAM. Car, Lendavska 6, telefon 24-629. M-243
OSEBNI AVTO ZASTAVA 101, zaradi odhoda v JLA prodam. Telefon 23-056. M-245
OSEBNI AVTO MOSKVIČ, letnik 1978, prodam. Lendava, Kidričeva 26, telefon 75-418. Le-34
TELICO, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Jožko Gregorinčič, Cezanjec 43, p. Ljutomer. In-35
ZASTAVO 101 LUX PRODAM. Naslov v upravi lista. In-36
MANJŠE POSESTVO, 2 ha, z vsemi kulturami, hišo in gospodarskim poslopjem, tudi z vsem pohištvo, v bližini Ljutomera, prodam. Andrej Hozjan, Radmerščak 43, p. Ljutomer. In-38
NOVO STANOVANJSKO HIŠO, takoj vseljivo, v okolici Ljutomera, prodam. Naslov v upravi lista. In-39
ZASTAVO 750, letnik 1976/77, registrirano do konca leta, dobro ohranjeno, prodam za 100.000 din. Telefon (069) 81-035, int. 48 — dopoldne. In-41
PRAŠICA ZA ZAKOL PRODAM. Naslov v upravi lista. M-247
DIESEL MOTOR HANOMAG, glavo za MERCEDES 220 in razne dele prodam. Beznovci 46, p. Bodonci. M-249



ANDREJU HORVATU iz BAKO-VEC, Ribiška ul. 9, želijo ob odhodu na odsluženje kadrovskega roka srečno pot, prijetno počutje v novem okolju, predvsem pa, da bi se srečno vrnil v krog svojih najdražjih — oče, mama in brat Tonček.



BOJANU KUZMI IZ PUŽEVCA ob odhodu k vojakom želijo vse najboljše, dobro počutje v novem okolju ter zdrave in srečne dni v krogu novih prijateljev — vojakov — stric Jože. Najlepšim željam se pridružujeta tudi stari oče in stara mama.

REGAL S KAVČEM, dva fotelja in mizico, orehov furnir, prodam. Naslov v upravi lista. In-40
KOMPLETNO PLINSKO PEČ PRODAM. Telefon 22-235. M-250
ŠKODO, letnik 1975, po delih, prodam. Gančani 200, p. Beltinci. M-251
LADO 1600 PRODAM. Informacije po 15. uri: telefon 23-237. M-252
TOMOS CROS 90 ccm, in dele za JAWO 350, ugodno prodam. Petanjci 109. M-253
PREDNJI IN ZADNJI ODBIJAC, plastični, za OPEL ASCONO PRODAM. Rankovci 19, telefon 22-210, interna 291. M-255
AMI 8, letnik 1975 registriran do decembra 1985, prodam. Telefon popoldne: 82-651. M-167
RENAULT 4, kovinske barve, letnik 1978, prodam. Informacije: Dušan Nemeš, 25-330 — od 7. do 15. ure. M-257
GUME 16 x 600 in 11 x 28 prodam. Žalig, Velika Polana 181, p. Velika Polana. M-259

kupim

STAREŠO HIŠO, smer Salovci—M. Sobota, kupim. Naslov v upravi lista M-193



ZAHVALA

27. decembra nas je v 60. letu starosti po težki in hudi bolezni za vedno zapustila naša draga, nenadomestljiva žena, mama in snaha

Jolanka Malačič

iz Fokovec

Ob tej težki in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Lepa hvala zdravniškemu osebju kirurškega oddelka za vso pomoč v njenih najtežjih trenutkih.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici KS za tople besede slovesa ob odprtem grobu.

Žalujejo: mož, hčerka z možem in tašča

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, brat in stari oče

Franc Šadl

iz Kruplivnika

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Iskrena hvala osebju internega oddelka soboške bolnišnice za zdravniško pomoč, duhovnikoma za pogrebni obred, predstavniku KS, pevcem za odpete žalostinke, kolektivu Cestnega podjetja Maribor TOZD VVC M. Sobota in DO Mura oddelka za AOP.

Kruplivnik, 12. januarja 1985

Žalujejo: sinova Franc in Jože z družinama in ostalo sorodstvo

razno

INŠTRUIRAM MATEMATIKO IN FIZIKO ZA SREDNJE ŠOLE. Telefon 21-860. M-198
ZATEKLA SE JE PSIČKA, stara dve leti, križanec med škotskim in nemškim ovčarjem. Če se ne oglasi lastnik, jo damo osebi, ki je pripravljena dobro skrbeti za njo. Kuštor, Štefana Kuzmiča 4, telefon 23-065. M-211
INŠTRUKTORJA FIZIKE ZA SREDNJE ŠOLE IŠČEM. Naslov v upravi lista. M-235
MOŠKI, star 56 let, sam na manjši kmetiji, želi zaradi poroke spoznati žensko, staro od 45 do 60 let. Resne ponudbe pod šifro SKUPNO ŽIVLJENJE, pošljite v upravo Vestnika. M-236
18. januarja 1985 SE JE NA AVTOBUSNI POSTAJI V MURSKI SOBOTI izgubil mlad pes, nemški ovčar. Poštenega najditelja ali osebo, ki bi kaj vedela o njem prosim, naj sporoči na naslov: Boris Vinkovič, Prekm. brigade 2, M. Sobota ali telefon 21-120, proti nagradi. M-248

sobe

ZDRAVSTVENI DOM MURSKA SOBOTA išče enosobno stanovanje ali garsonjero za zobozdravnico. Ponudbe pošljite na tajništvo Zdravstvenega doma M. Sobota. M-MM
ŠTIRJE FANTJE (ali dva) iščejo prenočišče za pol leta. Možnost plačila najemnine vnaprej. Informacije: Jugobanka, telefon 21-880 pri Nadi Komlenac ali Puževci 43. M-215
GARSONJERO V MURSKI SOBOTI ali bližnji okolici išče samski moški. Plačilo vnaprej. Naslov v upravi lista. M-258
NEOPREMLJENO ALI OPREMLJENO SOBO S POSEB-

Komisija za del. razmerja pri ABC Pomurki Živinorejsko-veterinarski zavod za Pomurje Murska Sobota

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

TRAKTORISTA

Pogoji: KV kmetijski delavec, vozniško dovoljenje za vožnjo traktorja, 2 leti delovnih izkušenj.

Dela in naloge se objavljajo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop dela možen takoj ali po dogovoru.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na gornji naslov v 8 dneh od dneva objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri kandidata.



ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zavedno tragično zapustila naša draga žena, mama in stara mama

Marija Hozjan

iz Radomerščaka

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ji poklonili vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna zahvala g. kaplanu za pogrebni obred in predstavniku KS za poslovilne besede.

Žalujoči: mož Andrej, sin Andrej z družino, sin Slavko in hčerka Terezija z družino



*Teško je živeti,
če težko si bolan,
še težje je umreti,
če si z ljubeznijo obdan.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata

Leopolda Loperta

iz Dokležovja 2 c

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje ter vsem, ki ste mu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se g. župniku, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS, zdravstvenemu osebju internega oddelka, posebno pa Ivanu Pergarju iz Turnišča za požrtvovalno pomoč.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Elizabeta, sin Leopold, hčerki Elizabeta in Jožica z družinami, vnuki in ostalo sorodstvo



ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena in mama

Karolina Hari

iz Lončarovec

V teh težkih trenutkih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam priskočili na pomoč, darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter jo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Iskreno se zahvaljujemo kolektivu DO TMP M. Sobota kakor tudi LD Ivanovci.

V Lončarovcih, 5. januarja 1985

Žalujoči: mož Aleksander in sin Ludvik z družino ter ostalo sorodstvo



ZAHVALA

Vsem, ki vam je bil naš ljubi mož, oče in dedi

Feri Hartman st.

blizu, vsem, ki ste ga imeli radi in ga spoštovali, vsem, ki ste mu izkazali poslednjo pozornost, iskrena hvala.

Posebna hvala dr. Alenki Trček in dr. Lei Talanyi, kakor tudi vsemu zdravstvenemu osebju očesnega oddelka za nesebično in požrtvovalno pomoč ter zdravstvenemu osebju oddelka za intenzivno nego kirurškega oddelka.

Hvala govorniku KS tov. Merklinu za tople besede slovesa, č. duhovniku za lep obred, cerkvenim pevkam za odpete žalostinke, ZGEP Pomurski tisk — repro oddelku, PZC TOZD Zavod za soc. medicino in higieno, PZC DSSS M. Sobota, Društvu slepih in slabovidnih, sstanovalcem, Zboru rokometnih sodnikov ter vsem darovalcem vencev in cvetja za ustno ali pismeno izrečeno sožalje ter vsem, ki so pokojnika pospremili na poslednji poti.

M. Sobota, 14. januarja 1985

VSI NJEGOVI



*LJUBEZEN, delo in trpljenje,
bilo tvoje je življenje.
Nam ostaja zdaj praznina
in velika bolečina.*

V SPOMIN

Tereziji Tratnjek

roj. Farkaš
iz Filovec 1

22. januarja 1985 mineva boleče leto, ko je kruta usoda v najlepših letih pretrgala nit tvojega življenja.

Ob tvojem grobu stojimo brez besed in trpka bolečina nam kot solza pade iz oči. Savojo dobrosrčnostjo in iskrenostjo ostaneš med nami nepozabljena in nenačimljiva.

Nentolažljivi: VSI TVOJI

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

Karolina Vrečič

roj. Dravec
iz Sodišinec

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ji darovali vence in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala g. duhovniku in pevcem, kolektivom PTT Podjetja, Ljubljanske banke in Elektra M. Sobota.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

VSI NJENI



ZAHVALA

Po krajši bolezi nas je v 60. letu starosti za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in svak

Alojz Markoč

iz Sotine 100

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala dobrima sosedoma Kočarju in Vidonji za vso pomoč v najtežjih trenutkih. Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem in predstavniku KS Ernestu Kranjcu za poslovilne besede ob odprtem grobu, sodelavcem TOZD Mura in borcem.

Žalujoči: žena Angela, sinovi Drago, Alojz z ženo Marjano in Marjan z zaročenko Stefko, vnuki Denis, Kristjan in Manuel, sestre in brat z družinami ter ostalo sorodstvo



V SPOMIN

15. novembra je minilo 22 žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi oče, stric in brat

Karel Kovač

iz Pečarovec

ZAHVALA

Tiho in mirno nas je v 76. letu starosti brez slovesa, nepričakovano zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

Marija Kovač

roj. Hodošek iz Pečarovec

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, Godinovim, Kozarjevim in Severjevim, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS Heleni Hajdinjak za poslovilne besede in kolektivu Dinosa M. Sobota.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: sin Karči in hčerka Matilda z družinama



*Po livadi se ozremo,
hiša prazna tam stoji,
vrata nemo so priprta,
ker v hiši druge mame ni.*

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa v 59. letu starosti zapustila naša draga mama, tašča in stara mama

Gizela Šarkanj

iz Nuskove

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našo pokojnico pospremili v tako velikem številu k njenemu poslednjemu domu, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS za poslovilne besede in GP Temelj Cankova za darovani venec.

Žalujoči: mož Ludvik, sinova Franc in Ludvik z ženo Majdo, hčerka Jožica z možem Petrom, vnuki Andreas, daniel, Dušan, Martina, Florijan, Viljem, Emica z družino ter ostalo sorodstvo.



*Ko dobrane se mrače,
k meni spo glasovi tihi,
kakor tožbe tajni vzdih
src, ki v žalosti žive.*
(J. Murn)

ZAHVALA

Strti ob prerani izgubi naše ljubljene

Metke Gomboc

iz M. Črnc

težko najdemo besede, ki bi izrazile hvaležnost vsem, ki ste jo imeli radi, z nami sočustvovali in jo pospremili na njeni zadnji poti ter prekrili njen prerani grob s toliko lepega cvetja.

Posebna zahvala vsem sorodnikom, sosedom, sošolcem, mladini iz Murskih Črnc, govornikom za ganljive besede ob slovesu, Prekm. oktetu in pevcem iz M. Sobote za odpete žalostinke ter g. seniorju Novaku za pogrebni obred.

M. Črnci, 8. 1. 1985

Žalujoči: NEUTOLAŽLJIVI VSI, KI SMO JO IMELI NEIZMERNO RADI

Nov tozid Tapetništvo

Na nedavnem referendumu so se delavci delovnih enot Tapetništvo in Vrvartvo, ki so poslovali v okviru tozida Obrtništvo podjetja Sobota v Murski Soboti, odločili za ustanovitev samostojne temeljne organizacije Tapetništvo. Potrebno je povedati, da so priprave na to spremembo samoupravne organiziranosti trajale že več let.

Poglavni vzrok za takšno odločitev navajajo zlasti to, da je dosedanja tapetniška dejavnost, ki so jo sicer uvrščali v stransko dejavnost, že presegla glavno obrtniško dejavnost, ki se ukvarja z zaključnimi deli v gradbeništvu. Obe omenjeni delovni enoti sta namreč ustvarili že 59 odstotkov celotnega prihodka v tozidu Obrtništvo, kjer so pogrešali tudi ekonomske in organizacijske povezave.

Poslej bo 66 delavcem novega tozida Tapetništvo omogočeno, da bodo lahko prešli iz povsem obrtniškega v industrijski način proizvodnje. Program bo v glavnem ohranjen. Se naprej bodo izdelovali sedežne garniture, ležišča in ostale oblažene izdelke glede na število zasebnih naročil. V prihodnje pa želijo proizvodni program nekoliko zožiti, saj nameravajo proizvajati samo 8 vrst sedežnih garnitur (4 klasične in 4 kotne) in 4 vrste ležišč. Ob takšni specializaciji bodo večjo pozornost namenili posodobitvi obstoječih izdelkov in izboljšanju kakovosti le-teh, da bi bili čimbolj konkurenčni na trgu.

Ugotavljajo, da bodo navdiz upadanju kupne moči lahko prodali v letošnjem letu celotno proizvodnjo, katere vrednost bo znašala 240 milijonov dinarjev. Svoje izdelke prodajajo v celotni Sloveniji in Hrvaški ter delno v Bosni in Hercegovini. Da bi dosegli stabilnejšo prodajo, se bodo oprijeli tudi nekaterih novih prodajnih metod, zlasti pa se tesneje povezali s proizvajalci klasičnega pohištva. Na ta način bodo dopolnjevali njihov proizvodni program s sedežnimi garniturami, trdnije poslovne odnose pa bodo navezali tudi s trgovskimi organizacijami. Letos nameravajo okrepiti maloobmočno gospodarsko sodelovanje z Madžarsko, zato že proučujejo možnosti za prodor klasičnega izvoza v sosednjo državo.

Hkrati pa bo delavcem novega tozida Tapetništvo, kot poudarjajo, omogočeno lažje uresničevanje dolgoročnega razvojnega programa na področju uvajanja nove tehnologije in razširitve obstoječih proizvodnih prostorov. Tako bodo v letošnjem letu zagotovili finančna sredstva za odkup mehaničnih delavnic od bivšega tozida Gradbeništvo, ki se je priključil tozidu Gradbeništvo Pomurje. Kot računajo, bodo v naslednjem letu že uvedli novo tehnologijo v proizvodnjo lesenih izdelkov in oblaženega pohištva. Prav tako bodo kupili in namestili odpravevalne naprave v mizarskih delavnicah, s čimer bodo v znatni meri izboljšali delovne razmere zaposlenih. Vrednosti teh investicij bo znašala okrog 10 milijonov dinarjev.

Milan Jerše

LENDAVA

Davek na kleti in počitniške hiše

Davčna politika v letošnjem letu bo ostrejša. Obdavčeni bodo tudi nekateri dohodki in nepremičnine, ki doslej niso bile. V lendarški občini naj bi v prvi vrsti določili kriterije za obdavčitev vinskih klet ali počitniških hišic. Gre predvsem za to, da ti dve kategoriji ne gre enačiti, saj so vinske kleti predvsem namenjene za vinogradništvo in manj za rekreacijo in oddih, počitniške hišice pa izključno samo za oddih in rekreacijo. Obdavčitev bo morala biti torej različna in dobro pretehtana. V lendarški občini je v zadnjem času zgrajenih več vinskih klet, ki pa so obenem tudi stanovanja. Takšne objekte bo potrebno posebej obravnavati, saj gre za stanovanjske zgradbe, ki so vse prej kot vinske kleti. V lendarški občini menijo, da bodo morali sami najti kriterije za obdavčevanje, ker jih nihče iz republike ne bo, saj tam tudi ne poznajo razmer, ki so v občini.

Jani D.



Tako je bilo med česanjem perja v teh dolgih večerih pri Bakanovih v Murskih Črncih. Dela so se lotile predvsem ženske, moški pa so se izgovarjali na prehlad, kihanje in kašljanje. Izgovor je izgovor. Tudi nekoč je bilo tako...

Foto: F. Kuhar

Zimske taborniške radosti

Kadar se taborniki zberejo na svojih običajnih mestih, domovih ali tabornih prostorih, najprej izobesijo zastavo svoje organizacije. Prišli smo, naj se ve! Pa naj bo to poletje, pozimi — kjerkoli že.

Na drogu pred domom tabornikov ZTO M. Sobota v Domanjševcih vira zastava že ves čas letošnjih zimskih šolskih počitnic. Kljubuje vetru, mrazu in snegu, tako kot taborniki vseh starosti in imen, ki tudi v teh hladnih zimskih dnevih radi zaidejo v svoj dom.

Taborniški domovi! Le malo jih je na slovenskem. Pa še te bi morda ustrezneje poimenovali, če bi rekli zavetišča, saj sta v njih doma predvsem skromnost in enostavnost. Toliko, da najdeš v prostorih zavetje in da si sam pripraviš ter postrežeš, se odpočiješ, prespiš. Saj, poleti je najlepše v šotoru. Če tega ni, zadošča tudi spalna vreča na prostem. Najdiš se, to je pravilo! Pozimi pa je vsako zavetišče pravo razkošje, celo še, če je ogrevano.

Častiljiva stara šolska zgradba v Domanjševcih, na vzpetini nad vasjo, nudi vsaj te ugodnosti. Vse drugo pa, kaj bi tarnali, saj tabornik ne pozna težav in zaprek. A če že so, jih je treba znati premagovati. Zato taborniki že od malega dalje spoznavajo naravo in se učijo, kako je treba živeti v naravi in preživeti v

posebnih, nevsakdanjih okoliščinah.

Po tridnevnem zimskem tečaju taborniških vodnikov iz soboških odredov so prišli v Domanjševce taborniki odreda Ljudska pravica iz Lendave. V domu in bližnji okolici so preživeli teden dni zimskih taborniških radosti.

Dobro organizirano skupino sta vodila Dušan Nemec, starešina, in Szabó Csaba, načelnik odreda. Pa seveda mlajši sodelavci. Milena in Miran Ivanuš, Jasna Bračič in darežljivi kuhar Jožko. Prispevek tabornikov (staršev!) k zimovanju, v teh časih resnično primeren znesek, je obogatila OŠ Draga Lugariča iz Lendave s knjižem prevoznih stroškov in smučarsko opremo. Dobra volja in sodelovanje pri organiziranju življenja in dela pa sta pri tabornikih že običajni zadevi. Pa tudi soseska rada pomaga, domanjševska namreč, čedalje bolj. V hudem mrazu je zamrznila voda v ceveh hišnega vodovoda, usahnil je tudi vodnjak. Vodo so prevažali v posodah na saneh od pridnih mlinarjev (oh, kolikšna spretnost je bila potrebna na poti s sanmi navzgor!), radi so prisko-

čili na pomoč Szép Ernő ter Micka in Ludvik iz gostilne v vasi.

Szabó Csaba, vodja zimovanja, je dejal tako: »Program taborniškega zimovanja smo v celoti uresničili, vračamo se zadovoljni, polni novih spoznanj in osvojenih zimskih taborniških veščin. Naučili smo se svežega zraka in dovolj je bilo tudi taborniških dogodivščin in iger. Lahko rečem, da naše zimovanje ni bilo samo razvedrilo na smučeh in sankah, marveč tudi uspešna šola smučanja in sankanja. Pa tudi tekmovali smo v smuku in slalomu. Še bomo prišli!«

Ko so Lendarčani odhajali, so

KANČEVCI

Sirena in vodna zajetja

V Kančevcih na Goričkem imajo v teh zimskih dneh največ dela s čiščenjem zasneženih cest, ob tem pa vseeno najdejo tudi kakšno uro časa za dogovarjanje o uresničevanju skupnih nalog. Domenili so se, da bodo v kratkem namestili sorazmerno drago gasilsko sireno, takoj spomladi pa bodo z

v dom že prihajali okoliški mladi taborniki iz odreda Kankalin OŠ Bratstvo in enotnost iz Prosenjakovca. V domu so bili tri dni in končali z ustanovitvijo voda izvidnikov. Pomagali so jim izkušeni taborniki iz odreda Veseli veter M. Sobote.

Na drogu pred domom se še vije taborniška zastava in v domu so že novi taborniki. Zimske počitnice bodo minile, v domu pa bo še življenje. Bližnji velik dogodek bo zimsko orientacijsko tekmovanje v dneh od 15. do 17. februarja, kar pripravljajo za celotno pomursko taborniško območje taborniki odreda Črni teloh iz M. Sobote.

ČIO

zdrženimi sredstvi uredili dve zajetji za gašenje. Denar imajo, pri prostovoljnem delu pa tudi ne bodo zatajili. —js—

Po koncertu Quatebriga

Quatebriga je skupina z daljšim stažem aktivnega delovanja. Še kvintet z značilno jazzovsko instrumentalizacijo: ritemsko sekcijo bobnov, basa in električne kitare nadgrajuje jo trobentač in sopranski saksofonist, ki ob tem skrbi tudi za dodatne zvočne nianse z uporabo sintelizerja. Vendar ob tej delitvi ne gre zamolčati, da tako kitarist kot tudi ostala dva iz ritemske sekcije močno presegata svojo spremljevalno vlogo in aktivno posegata v oblikovanje splošne zvočne podobe.

Mimogrede omenimo, da je vseh pet mladincev tako ali drugače vezanih na izkušnjo

solanja na znani graški akademiji za glasbo, kjer poučujejo tudi jazzovsko obrt. Ta šolska izkušnja je pri Quatebriga produktivno uporabljena. Rabi jim kot dobra rutinska podlaga, kot solidno obvladovanje tradicionalne jazzovske snovi, da bi se lažje izrazile lastne zamisli in realizirali svojski glasbeni interesi ter pogledi na sodobno jazzovsko dogajanje. Ob vsem prerivanju različnih popularnih glasbenih prirediteljev, ki so se zvrstile v pokrajini ob Muri v prejšnjem tednu (glasbena parada), je morda lepo število potencialno zainteresiranih spregledalo obet ene med njimi. Ne na svoj račun, saj

je veliko reklamirani nastop Quatebriga minil petek v M. Soboti zaradi »manjkajočega prevoza« žal odpadel, naslednji dan pa je zaradi vprašljivosti nastopa v Radenci bilo v kongresni dvorani ob šestih (6) prodanih vstopnicah le okoli 25 obiskovalcev — vnetih ljubiteljev tovrstne godbe.

Z izvajano glasbo pa Quatebriga ni veliko popravil slabega vtisa, ki so ga naredili fantje: David Jarh, Milko Lazar, Igor Leonardi, Nino de Gleria in Aleš Rendla zaradi odpadlega koncerta v M. Soboti.

V. Celec

Pa brez zamere!

V prejšnji številki Vestnika smo prebrali novico, ki sodi med dokaj redke v naši družbeni stvarnosti: Proizvodnja klemenčevega peska Puconci je praz vala tridesetletnice svojega samoupravljanja, kjer je bila posebej razveseljena ugotovitev, da ta nad 100-članski kolektiv ŽE VSA TRI DESETELETJA POSLUJE TAKO USPEŠNO, DA VSA LETA SODI V VRH USPEŠNIH DELOVNIH ORGANIZACIJ V OBČINI. Da je to res, priča tudi odprtost in pripravljenost te delovne organizacije, ki v vseh letih svojega obstoja pomaga pri razvoju domače krajevske skupnosti in pomembno prispeva k razvoju občine.

Na priložnostni slovesnosti so bili po zaslugi prizadevanja vodstva in DPO v kolektivu prisotni domala vsi delavci, ki so kdajkoli delali v tem okolju in so zmogli priti na to zares prijetno in domače srečanje. Bili so tudi govorniki, ki so na kratko orisali pot delovne organizacije. Le nekoga ni bilo, da bi vsaj pozdravil bele-rudarje, ki so toliko ustvarili: med vsemi takšnimi in drugačnimi funkcionarji na občini ni bilo najti NOBENEGA, ki bi to storil. Večina jubilarjev je sprejela to s čudnimi občutki, hultomužni pa so si privoščili šalo na račun Panonije, kjer je ravno par dni prej „zavrelo“ bojda so v Panoniji „ugrabili“ celotno občinsko vodstvo...

Je pač tako: izgube so vredne graje, uspehi pa niti pohvale ne...

MZ

„ODPISANI“ SE VRAČAJO

V zaporih oziroma kazensko popravilnih zavodih je z območja občine Murska Sobota v poprečju stalno okrog 60 ljudi. Obsojenci se prej ko slej vrnejo na prostost, nakar pa naletijo na številne ovire, zato ni čudno, da mnogi spet zaidejo na kriva pota. Čeprav imajo odpuščene osebe karakteristike, ki dokazujejo, da je kazen (voj, vzgojni ukrepi) dosegla svoj namen in da se torej lahko vključijo v normalno življenje in delo, je pot do uresnitve tega večkrat težka. Če je bil nekoč obsojen na kazen za več kot 6 mesecev, organizacija združenega dela, v kateri je prej delal, ni obvezna, da ga sprejme nazaj na delo. Gleda na veliko povpraševanje po zaposlitvah in male možnosti za združitve dela, potegnejo krajšo iskalec dela, ki se vrnejo iz zaporov, zagotovo pa dela ne dobijo, če so prišli navzkriž z zakonom v podjetju, kjer so delali. Večkrat pa je problem tudi stanovanje, sredstva za preživljanje... Kot pravi socialni delavec Marjan Bernjak s

Centra za socialno delo, so pogosto pomembnejša tudi tale vprašanja, ki si jih zastavljajo obsojenci pred odpustom iz zapora: kako me bo (kot človeka) sprejelo okolje, družina, znanci, prijatelji... Veliko dilem!

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij nalaga občinski skupnostim socialnega skrbstva, da v sodelovanju s skupnostjo za zaposlovanje, stanovanjsko, zdravstveno izobraževalno in drugimi skupnostmi in organizacijami pomagajo obsojenemu po prestani kazni: mu poskrbi za nastanitev (če je izgubil dom) in prehrano, pomagajo pri iskanju zaposlitve, ureditvi družinskih razmer in vključevanju v novo okolje. Žal pa je bil soboški Center za socialno delo doslej pri teh prizadevanjih osamljen, zato ni bilo kakih posebnih uspehov. V prihodnje bo drugače! Ustanovili so komisijo, v kateri so predstavniki vseh prej naštetih skupnosti oziroma organiza-

cij, in upati je, da bodo rezultati boljši. Pomoč pa se ne bo izpričala šele po odpustu iz zapora oziroma vzgojnega doma, ampak bodo osebam pomagali že med prestajanjem kazni, torej jim bodo skušali urediti vse potrebno glede zaposlitve že vnaprej. Pri teh prizadevanjih bodo morale pomurske organizacije združenege dela pokazati več pomoči, saj se je doslej v glavnem zatikalo prav pri iskanju dela. Ker ga mnogi niso dobili v Pomurju, so poprijeli (ali pa tudi ne) za delo izven naše pokrajine, kar pa je imelo lahko neugodne posledice, še zlasti, če gre za »družinskega človeka«. Odušjejenost od doma namreč pripelje v povratništvo. Lani, na primer, je od 65 oseb kazen prestajalo prvih 41 oseb, po drugič 12 in tretjič ali že večkrat prav tako 12.

Poskrbimo torej, da ljudje, ki prihajajo s prestajanja kazni, ne bodo že vnaprej odpisani!

Š. Sobočan